

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI II (MEASURE II)

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ ZA 2019. GODINU

Septembar 2020. godine

IZRADU OVOG DOKUMENTA OMOGUĆILA JE VELIKODUŠNA PODRŠKA AMERIČKOG NARODA PUTEM AMERIČKE AGENCIJE ZA MEĐUNARODNI RAZVOJ (USAID). SADRŽAJ OVOG DOKUMENTA JE ODGOVORNOST AUTORA, A SADRŽAJ NE ODRAŽAVA NUŽNO STAVOVE USAID-A ILI VLADE SJEDINJENIH DRŽAVA.

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI II (MEASURE II)

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BOSNE I HERCEGOVINE

Izveštaj za 2019. godinu
Septembar 2020. godine

Pripremljeno u okviru USAID-ovog Projekta podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini II (MEASURE II), ugovor broj AID-I67-I-17-00004; nalog broj 72016819F00001

Dostavljeno:

USAID/Bosna i Hercegovina, septembar 2020. godine

Projekat provodi: IMPAQ International, LLC

SADRŽAJ

LISTA PRIKAZA.....	iii
ZAHVALE	vi
SKRAĆENICE	vii
SAŽETAK.....	viii
UVOD	I
KRATKI PREGLED METODOLOGIJE INDEKSA.....	I
PRIKUPLJANJE PODATAKA ZA INDEKS ZA 2019. GODINU	4
REZULTATI INDEKSA ZA 2019. GODINU.....	5
UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA.....	5
INDIKATORI PERCEPCIJE JAVNOSTI	8
INDIKATORI PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA.....	23
UPOREDNI REZULTATI PERCEPCIJE JAVNOSTI I PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA	40
INDIKATORI IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-a.....	47
REZIME NALAZA INDEKSA ZA 2019. GODINU.....	73
ZAKLJUČCI INDEKSA ZA 2019. GODINU	75
PREPORUKE INDEKSA ZA 2019. GODINU	76
PRILOG I: MATRICA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2019. GODINU	77
PRILOG II: UPITNIK O PERCEPCIJI JAVNOSTI ZA 2019. GODINU	78
PRILOG III: UPITNIK O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA ZA 2019. GODINU	82

LISTA PRIKAZA

Prikaz 1. Ukupne vrijednosti Indeksa, za period 2015-2019, i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	5
Prikaz 2. Indeksne vrijednosti po dimenzijama za period 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.....	6
Prikaz 3. Pojedinačne i ukupne godišnje promjene vrijednosti dimenzija Indeksa prema izvoru podataka u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	6
Prikaz 4. Rezime vrijednosti Indeksa i promjena u periodu 2015-2019. godina i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	7
Prikaz 5. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore percepcije javnosti u periodu 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.....	8
Prikaz 6. Pojedinačne vrijednosti indikatora percepcije javnosti u periodu 2015-2019. i godišnje promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	9
Prikaz 7. Pojedinačne vrijednosti indikatora percepcije javnosti za period od 2015–2019. godine (grafikon).....	11
Prikaz 8. Promjene u indikatorima percepcije javnosti u 2019. godini na nivou 0, 2 i 5 postotnih poena.....	12
Prikaz 9. Najveća godišnja povećanja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu (grafikon)	13
Prikaz 10. Najveća godišnja poboljšanja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	14
Prikaz 11. Najveća godišnja smanjenja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu (grafikon)	15
Prikaz 12. Najveća godišnja smanjenja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	16
Prikaz 13. Indikatori percepcije javnosti s najnižim vrijednostima u 2019. godini.....	16
Prikaz 14. Vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti koji se odnose na pitanja vezana za korupciju u 2018. i 2019. godini i godišnja promjena	17
Prikaz 15. Najveća povećanja vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti za 2019. godinu u odnosu na 2015. godinu.....	17
Prikaz 16. Najveća smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu.....	18
Prikaz 17. Procenat ispitanika uključenih u sudske predmete (osim komunalnih predmeta) u periodu od 2015. do 2019. godine.....	19
Prikaz 18. Procenat ispitanika uključenih u samo jedan sudski predmet od ukupnog broja uključenih u sudske predmete u periodu od 2015. do 2019. godine.....	19
Prikaz 19. Primarni izvori javnih informacija o pravosuđu, predmetima i akterima u BiH u periodu od 2015. do 2019. godine.....	20
Prikaz 20. Nivo povjerenja u objektivnost medija prilikom odabira i predstavljanja sudskih predmeta i istraga u periodu od 2015. do 2019. godine.....	20
Prikaz 21. Uporedni prikaz odgovora ispitanika koju su bili uključeni u sudske predmete u prethodne tri godine i onih koji nisu bili uključeni, podaci za 2019. godinu	21
Prikaz 22. Najveće razlike u odgovorima ispitanika koji su bili i onih koji nisu bili uključeni u sudski predmet u posljednje tri godine, podaci za 2019. godinu.....	22
Prikaz 23. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore percepcije sudija i tužilaca za period 2015–2019. godina.....	23
Prikaz 24. Pojedinačne vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u periodu 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.....	24

Prikaz 25. Pojedinačne vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u periodu 2015-2019. godine (grafikon).....	26
Prikaz 26. Promjene vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini na nivoima od 0, 2 i 5 procentnih poena	27
Prikaz 27. Najveća godišnja povećanja vrijednosti iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu (grafikon).....	28
Prikaz 28. Najveća godišnja povećanja u vrijednostima iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu	29
Prikaz 29. Najveća godišnja smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu (grafikon).....	30
Prikaz 30. Najveća godišnja smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu.....	31
Prikaz 31. Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini.....	31
Prikaz 32. Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca za period 2015-2019. godine (grafikon).....	32
Prikaz 33. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca o pitanjima koja se odnose na korupciju u periodu 2018-2019. godine i godišnja promjena	33
Prikaz 34. Najveća godišnja povećanje u vrijednostima iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu.....	34
Prikaz 35. Najveća godišnja smanjenja u vrijednostima iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu.....	34
Prikaz 36. Struktura grupe ispitanika i populacija sudija i tužilaca u BiH, raščlanjeno po funkciji, spolu i nadležnosti za 2019. godinu.....	35
Prikaz 37. Struktura grupe ispitanika i populacija sudija i tužilaca u BiH, raščlanjeno po funkciji, spolu i nadležnosti za 2018. i 2019. godinu	36
Prikaz 38. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca prikazane odvojeno prema funkciji i zajedno za 2019. godinu (grafikon).....	37
Prikaz 39. Najveće razlike u vrijednostima indikatora po funkciji: sudije naspram tužilaca, u 2019. godini...38	
Prikaz 40. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca prikazane odvojeno prema spolu i zajedno za 2019. godinu (grafikon).....	39
Prikaz 41. Najveće razlike u vrijednostima indikatora po spolu: sudije naspram tužilaca, u 2019. godini.....	40
Prikaz 42. Uporedni prikaz percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015–2019. godine	41
Prikaz 43. Uporedni prikaz percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015–2019. godine (grafikon)	42
Prikaz 44. Najveće razlike u percepciji javnosti i percepciji sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015-2019. godine (grafikon).....	43
Prikaz 45. Najveće razlike u percepciji javnosti i percepciji sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa u 2019. godini	44
Prikaz 46. Najmanje razlike između percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015-2019. godine (grafikon).....	45
Prikaz 47. Najmanje razlike između percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za 2019. godinu.....	46
Prikaz 48. Uporedni prikaz godišnje promjene vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca koji se odnose na pitanja korupcije za 2018. i 2019. godinu.....	46
Prikaz 49. Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu, odgovarajući Upisnik (vrste, faze), te datumi početka i završetka predmeta koji su korišteni za izračunavanje vrijednosti iz indikatora	47
Prikaz 50. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore iz statističkih podataka VSTV-a za period od 2015. do 2019. godine i godišnja promjena u 2019. u odnosu na 2018. godinu	48

Prikaz 51. Vrijednosti iz indikatora za prosječno trajanje riješenih predmeta i starost neriješenih predmeta u sudovima u periodu od 2015. do 2019. godine.....	49
Prikaz 52. Vrijednosti iz indikatora za stope rješavanja predmeta i broj neriješenih predmeta na sudovima u periodu od 2012. do 2019. godine.....	52
Prikaz 53. Vrijednosti iz indikatora za prosječno vrijeme trajanja riješenih predmeta, starost neriješenih predmeta, stope rješavanja predmeta i broj neriješenih predmeta u tužilaštvima u periodu od 2012. do 2019. godine.....	54
Prikaz 54. Vrijednosti indikatora za kolektivne norme, stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka i uspješnosti optužnica i disciplinskih postupaka za period 2012–2019.	56
Prikaz 55. Pojedinačne vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a za period 2015–2019.....	57
Prikaz 56. Promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu.....	58
Prikaz 57. Najveće godišnje promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. u odnosu na 2018. godinu	59
Prikaz 58. Promjene u vrijednostima indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu na nivou 0, 2 i 5 procentnih poena.....	60
Prikaz 59. Promjene u vrijednostima indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu	61
Prikaz 60. Priliv predmeta za period od 2012. do 2019. godine.....	63
Prikaz 61. Promjene u nivou priliva u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu na prvostepenim sudovima	64
Prikaz 62. Promjene u nivoima priliva na drugostepenim sudovima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu	64
Prikaz 63. Promjene u nivou priliva u tužilaštvima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu	65
Prikaz 64. Riješeni predmeti u periodu od 2012. do 2019. godine.....	66
Prikaz 65. Promjene u broju riješenih predmeta na prvostepenim sudovima u 2019. u odnosu na 2012. godinu	67
Prikaz 66. Promjene u broju riješenih predmeta na drugostepenim sudovima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu.....	67
Prikaz 67. Promjene u broju riješenih predmeta u tužilaštvima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu...68	68
Prikaz 68. Trendovi priliva i raspoređivanja predmeta prema vrsti predmeta i kumulativno prema sudskoj nadležnosti za period od 2012. do 2019. godine.....	69
Prikaz 69. Broj riješenih predmeta na sudovima i tužilaštvima i dostavljene kolektivne norme za period od 2012. do 2019. godine	71
Prikaz 70. Sredstva/resursi dostupni sudovima i tužilaštvima za period od 2012. do 2019. godine	72
Prikaz 71. Sredstva/resursi dostupni sudovima i tužilaštvima i 2019. godini u odnosu na 2012. godinu	72

ZAHVALE

Istraživački tim koji je pripremio Indeks efektivnosti pravosuđa u BiH za 2019. godinu (JEl-BiH) činili su sljedeći članovi tima USAID-ovog Projekta podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini II (MEASURE II): Edis Brkić, šef Projekta (vođa tima za JEl-BiH), Amela Kurta, analitičarka (član tima za JEl-BiH), Amer Čekić, analitičar (član tima za JEl-BiH) i Anela Kadić Abaz, zamjenica šefa Projekta (član tima za JEl-BiH).

Autori žele izraziti priznanje svima onima koji su za potrebe ovog izvještaja dostavili podatke za JEl-BiH za 2019. godinu. Ovo istraživanje ne bi bilo moguće provesti bez doprinosa sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini. Izražavamo svoju zahvalnost svim sudijama i tužiocima koji su odgovorili na Anketu za sudije i tužioce (SJP) u 2019. godini. Također se zahvaljujemo zaposlenicima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (VSTV) BiH koji su dostavili administrativne podatke i pružili pomoć u provedbi godišnjih anketa sudija i tužilaca u BiH.

Najvažnije, JEl-BiH ne bi bio moguć bez podrške osoblja USAID-a u BiH, koje je dalo početnu ideju i osiguralo sredstva. Posebnu zahvalnost dugujemo Elmi Bukvić Jusić, predstavnici službenika za ugovore za Projekat MEASURE II, za njene sugestije i smjernice.

SKRAĆENICE

BD	Brčko distrikt
BiH	Bosna i Hercegovina
CLA	Saradnja, učenje, prilagođavanje (eng. Collaborating, learning, and adapting)
CMS	Sistem za upravljanje predmetima u sudovima
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
IMPAQ	IMPAQ International
JEI-BiH	Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (eng. Judicial Effectiveness Index of Bosnia and Herzegovina)
MEASURE-BiH	USAID-ov Projekat podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini
MEASURE II	USAID-ov Projekat podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini II
MP	Ministarstvo pravde
NSCP-BIH	Anketa o percepciji građana u Bosni i Hercegovini (eng. National Survey of Citizens' Perceptions in Bosnia and Herzegovina)
RS	Republika Srpska
SJP	Anketa sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini (eng. Survey of Judges and Prosecutors in Bosnia and Herzegovina)
TCMS	Sistem za upravljanje predmetima u tužilaštvima
USAID/BiH	Misija Agencije za međunarodni razvoj Sjedinjenih Država u Bosni i Hercegovini
VSTV	Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine

SAŽETAK

U ovom izvještaju predstavljeni su rezultati Indeksa efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (JEI-BiH) za 2019. godinu. JEI-BiH za 2019. godinu i odgovarajući rezultati zasnovani su na podacima koji su prikupljeni primjenom iste metodologije koja je korištena i prilikom pripreme izdanja Indeksa u periodu od 2015. do 2018. godine. U cilju holističke procjene efektivnosti BiH pravosuđa istraživački tim je koristio tri izvora podataka: (1) anketu percepcije građana u BiH, (2) anketu sudija i tužilaca u BiH te (3) administrativne podatke Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV) o postupanju u glavnim vrstama sudskih i tužilačkih predmeta u BiH na nivou prvostepenih i drugostepenih sudova te tužilaštava. Anketa percepcije javnosti provedena je u decembru 2019. godine i u januaru 2020. godine, a anketa sudija i tužilaca u februaru 2020. godine. Statistički administrativni podaci VSTV-a obuhvataju predmete koji su bili u radu u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine.

UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA

U 2019. godini JEI-BiH ostvario je vrijednost Indeksa od 57,39 indeksnih poena (od maksimalnih 100). Iako je ukupna vrijednost Indeksa za 2019. godinu bila gotovo 3 indeksna poena veća od vrijednosti iz 2015. godine, poboljšanje u odnosu na rezultate iz 2018. godine bilo je nazatno - samo 0,11 indeksnih poena. Štaviše, najveće poboljšanje u efektivnosti pravosuđa u BiH, izmjereno Indeksom, dogodilo se 2016. godine (kada su vrijednosti Indeksa porasle 2,37 indeksnih poena u odnosu na 2015. godinu). U posljednje tri godine (2017-2019), stopa izmjerenog poboljšanja dramatično se usporila u poređenju sa promjenama uočenim 2016. godine, što ukazuje na stagnaciju u efektivnosti pravosuđa tokom posljednje tri godine.

REZULTATI PO IZVORIMA PODATAKA

Kao što je prethodno navedeno, JEI-BiH izračunava se korištenjem tri jedinstvena izvora podataka: ankete građana BiH, ankete sudija i tužilaca te statističkih podataka VSTV-a. Vrijednosti indikatora koje se odnose kako na percepciju javnosti, tako i na percepciju sudija i tužilaca opale su u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Nasuprot tome, ukupna vrijednost indikatora iz statističkih podataka VSTV-a povećala se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Ove promjene u tri izvora podataka su usljed poravnanja dovele do minimalnog porasta ukupne vrijednosti Indeksa za 2019. u odnosu na 2018. godinu. U odjeljcima koji slijede u nastavku istaknuti su ključni rezultati prema izvorima podataka.

PERCEPCIJA JAVNOSTI

Sveukupna percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa u 2019. godini i dalje je loša, sa vrijednošću Indeksa od 35,82%, što predstavlja pad od 0,92% (ili 0,07 indeksnih poena) u odnosu na 2018. godinu. Iako je ukupna vrijednost indikatora percepcije javnosti porasla u 2016. i 2017. godini, ovaj trend se preokrenuo u 2018. i 2019. godini.

U 2019. godini najveći pad vrijednosti indikatora odnosio se na praćenje rada sudija i tužilaca (sankcije i nagrade) i pitanja vezana za korupciju. Historijski gledano, vrijednosti indikatora povezanih s korupcijom bile su niske, što ukazuje na lošu percepciju o pravosuđu u odnosu na rješavanje pitanja koja se odnose na korupciju. U 2019. godini, kao i u 2018. godini, vrijednosti većine indikatora povezanih s korupcijom su opale, što signalizira daljnje razočaranje javnosti u pogledu rješavanja predmeta korupcije kroz pravosuđe.

Kao i do sada, manje od 10% ispitanika imalo je ličnog iskustva sa BiH pravosuđem kroz direktno sudjelovanje u vlastitim sudskim predmetima. Ukupna vrijednost indikatora koji se odnose na percepciju javnosti o

efektivnosti pravosuđa bila bi za 0,67 indeksnih poena (7,8%) veća, ukoliko bi efektivnost ocjenjivali samo oni koji su bili uključeni u sudske predmete. Bez obzira na to, percepcija javnosti i dalje bi bila loša (38,6% od maksimalnih 100). Pored toga, u 2019. godini, 53% ispitanika identificiralo je medije kao glavni izvor informacija o pravosuđu, predmetima i akterima u BiH.

PERCEPCIJA SUDIJA I TUŽILACA

Efektivnost pravosuđa, prema percepciji sudija i tužilaca, imala je vrijednost Indeksa od 61,33% u 2019. godini, što ukazuje na to da su sudije i tužioci češće od javnosti opisivali pravosudni sistem kao učinkovit. Međutim, ova vrijednost iz 2019. godine bila je za 0,28% niža nego u 2018. godini, što predstavlja pad od 0,08 indeksnih poena. Nadalje, rezultati Indeksa za 2019. godinu pokazuju da su sudije i tužioci mišljenja da postoji značajan prostor za poboljšanje efektivnosti pravosuđa u BiH.

Upoređujući godišnje promjene između 2018. i 2019. godine, najveći pad vrijednosti u percepciji odnosio se, između ostalog, na disciplinske postupke (pokretanje, pravičnost i objektivnost, primjerenost sankcija), efikasnost imenovanja sudija i tužitelja na upražnjene pozicije te pitanja vezana za korupciju. Važno je napomenuti da su drugu godinu zaredom odgovori sudija i tužilaca bili negativniji u vezi sa postupanjem pravosuđa po pitanjima vezanim za korupciju. Upoređujući rezultate iz 2019. godine sa polaznim vrijednostima iz 2015. godine, područja efektivnosti pravosuđa koja su sudije i tužioci najlošije ocijenili odnosila su se na efikasnost imenovanja sudija i tužilaca i utjecaj korupcije na pravosuđe u BiH.

POREĐENJE PERCEPCIJE JAVNOSTI I PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA

I u 2019. godini zadržale su se značajne razlike između percepcije javnosti i percepcije sudija i tužilaca po različitim indikatorima. Konkretna područja neslaganja odgovaraju rezultatima iz perioda 2015-2018. godine, a uključuju gledišta koja se odnose na način na koji pravosuđe tretira korupciju, efikasnost sudova i tužilaštava u procesuiranju predmeta i pristup pravdi (pristup ročištima, presudama, statističkim podacima/izvještajima). U svim ovim područjima, percepcija javnosti bila je negativnija od percepcije sudija i tužilaca.

INDIKATORI IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-a

SUDOVI I TUŽILAŠTVA

Na prvostepenim sudovima je u 2019. godini ostvarena stopa rješavanja predmeta¹ za glavne vrste predmeta² od preko 100% te je dodatno smanjen broj neriješenih predmeta na ovim sudovima³, iako sporijim tempom nego prethodnih godina. Općenito, vrijeme potrebno za rješavanje predmeta⁴ za sve glavne vrste predmeta na prvostepenim sudovima ostalo je približno isto u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, dok je starost

¹ „Stopa rješavanja predmeta“ predstavlja omjer riješenih i novoprimljenih predmeta u 2019. godini (u procentima). Izvor: Metodologija JEI-BiH i Izvještaj o rezultatima za 2015. godinu, dostupno na: http://measurebih.com/uiimages/EN_USAID_BiH%20JEI_FINAL_with_TABLE_incorporated_ENG.pdf p. 19., and equally on CEPEJ <https://www.coe.int/en/web/cepej/dynamic-database-of-european-judicial-systems>

² Glavne vrste predmeta koje prati JEI-BiH i njihove odgovarajuće oznake za vrstu i fazu postupka (koje su navedene zagradama) iz sistema upravljanja predmetima (CMS/T-CMS), u prvostepenim sudovima su: krivični (K-K), građanski (P-P), privredni (Ps-PS), upravni (U-U), izvršenja (u građanskim predmetima: P-I, u privrednim predmetima: Ps-Ip, a u komunalnim: I-Kom); u drugostepenim sudovima: krivični (K-Kž), građanski (P-Pž), privredni (Ps-Pž) i upravni (U-Už, U-Uvp) žalbeni predmeti; a u tužilaštvima: predmeti općeg kriminala (KT, KTO, KTM, KTT), korupcije (KTK), privrednog kriminala (KTPO, KTF) i ratnih zločina (KTRZ).

³ Broj neriješenih predmeta je broj neriješenih predmeta sa 31. decembrom 2019. godine

⁴ Vrijeme trajanja riješenih predmeta je prosječno vrijeme trajanja predmeta riješenih u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine u odnosu na datum iniciranja predmeta. Dodatne pojedinosti o datumu početka i datumu završetka predmeta koji se koriste za izračunavanje vremena rješavanja i starosti neriješenih predmeta navedene su u Prikazu 49, str. 47.

neriješenih predmeta⁵ u značajnoj mjeri opala. Ipak, rješavanje predmeta na prvostepenim sudovima u prosjeku i dalje traje dugo, a prosječna starost neriješenih predmeta je čak i veća (od 319 do 455 dana za trajanje riješenih predmeta i 298 do 527 dana za starost neriješenih predmeta u svim glavnim vrstama predmeta koje prati Indeks). U 2019. godini broj neriješenih komunalnih predmeta ostao je veoma visok: 1,8 miliona.

Na drugostepenim sudovima je u 2019. godini ostvarena stopa rješavanja predmeta od preko 100% za sve glavne vrste predmeta, dok je broj neriješenih predmeta u svim glavnim vrstama predmeta smanjen drugu godinu zaredom. Iako se prosječno vrijeme rješavanja predmeta povećalo za sve glavne vrste žalbenih predmeta, primjetno je smanjenje starosti neriješenih predmeta. Starost neriješenih krivičnih žalbenih predmeta je u 2019. godini bilo najkraće od 2015. godine, što predstavlja skraćenje od gotovo jedne polovine u odnosu na 2018. godinu. Ipak, drugostepeni sudovi doprinijeli su u odugovlačenju provođenja pravde. U svim glavnim vrstama žalbenih predmeta koje Indeks prati, prosječno vrijeme rješavanja predmeta bilo je između 157 i 745 dana, dok se prosječna starost neriješenih predmeta bila između 148 i 672 dana. Pored toga, na temelju poređenja vrijednosti Indeksa iz 2019. godine sa odgovarajućim prosječnim vrijednostima iz perioda 2012-2014., vrijeme rješavanja predmeta i starost neriješenih predmeta za sve vrste žalbenih predmeta značajno su porasli, a u nekim slučajevima su se i udvostručili u odnosu na 2012. godinu. Na drugostepenim sudovima donošenje presude u građanskim i privrednim žalbenim predmetima i dalje je trajalo jednako dugo ili duže nego na prvostepenim sudovima.

U 2019. godini skraćeno je vrijeme rješavanja gotovo svih glavnih vrsta tužilačkih predmeta, dok je prosječna starost neriješenih predmeta u tužilaštvima u 2019. godini varirala od jedne do druge vrste predmeta u odnosu na 2018. godinu. Stopa rješavanja predmeta općeg kriminala, koji čine najveći broj predmeta koje procesuiraju tužilaštva, bila je ispod 100% u 2019. godini, što je prvi takav slučaj od 2012. godine. Broj optužnica koje su tužilaštva podnijela od 2012. do 2019. godine smanjivao se svake godine, dok se broj neriješenih predmeta u tužilaštvima u 2019. godini povećao po prvi put od 2012. godine. U 2019. godini, u BiH pravosuđu priliv predmeta korupcije je bio na najnižem nivou od 2015. godine, a broj riješenih predmeta korupcije bio je najmanji od 2017. godine.

DODATNI NALAZI O SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA

Sudovi i tužilaštva u BiH u posljednje su vrijeme imali smanjen priliv⁶, a broj riješenih predmeta⁷ je opao u većini vrsta predmeta koje prati Indeks. Priliv predmeta u tužilaštvima kontinuirano opada od 2012. godine, pa je tako u drugostepenim sudovima priliv bio u padu u svakoj od posljednje četiri godine, dok je u prvostepenim sudovima opadao u periodu od 2015. do 2018. godine (s blagim porastom u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu). U tužilaštvima je broj riješenih predmeta opao u posljednje četiri godine; u drugostepenim sudovima, tokom perioda od 2012. do 2019. godine, zabilježene su samo manje promjene u broju riješenih predmeta, dok se u prvostepenim sudovima bilježi stalni pad broja riješenih predmeta u posljednjih pet godina. Statistički podaci pokazuju stalni porast budžeta sudova u periodu od 2012. (165 miliona KM) do 2019. godine (205 milion KM), što predstavlja ukupno povećanje od 24%, dok je budžet tužilaštava u istom periodu porastao za 39% (sa 42 miliona KM na 58 miliona KM).

⁵ Starost neriješenih predmeta je starost predmeta koji nisu bili riješeni na dan 31. decembar 2019. godine u odnosu na datum iniciranja predmeta. Dodatne pojedinosti o datumu početka i datumu završetka predmeta koji se koriste za izračunavanje vremena rješavanja i starosti neriješenih predmeta navedene su u Prikazu 49, str. 47

⁶ Priliv je broj novoprimljenih predmeta u kalendarskoj godini.

⁷ Riješeni predmeti predstavljaju broj riješenih predmeta u kalendarskoj godini.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Iz navedenog proizilazi da efektivnost pravosuđa stagnira od 2016. godine. Iako su sudovi i tužilaštva sporadično ostvarivali napredak u procesuiranju određenih vrsta ili kategorija predmeta (naime, u 2019. godini prvostepeni i drugostepeni sudovi smanjili su broj i starost neriješenih predmeta za većinu vrsta predmeta [najviše u krivičnim žalbenim predmetima] u odnosu na 2018. godinu, dok su žalbeni sudovi drugu godinu zaredom zabilježili blagi porast broja riješenih predmeta), građani BiH i dalje moraju predugo čekati na sudske odluke. Štaviše, u posljednjih nekoliko godina prevladava trend opadanja broja predmeta riješenih pred prvostepenim sudovima i tužilaštvima u BiH. Rezultati pokazuju da od 2017. godine nije uočen napredak u rješavanju predmeta korupcije ili pitanja koja se odnose na korupciju. U 2019. godini, ukupne vrijednosti indikatora efektivnosti pravosuđa zabilježile su pad kako u odnosu na percepciju javnosti, tako i u odnosu na percepciju sudija i tužilaca. Osim toga, drugu godinu zaredom obje grupe su izrazile veći pesimizam u pogledu sposobnosti pravosuđa u BiH da se bavi pitanjima vezanim za korupciju. Sve manji broj krivičnih prijava u predmetima korupcije koje su podnijela i procesuirala tužilaštva ne odražava visok nivo prioriteta koji su ovoj vrsti predmeta dodijelila tužilaštva, odnosno policijske (i druge vladine) agencije.

Preporuka je da se predmetima korupcije dodijeli najviši nivo prioriteta kako u tužilaštvima, tako i u sudovima te da tužioci i sudije kojima su ti predmeti dodijeljeni rade isključivo na njima. Pored toga, policijske (i druge vladine) agencije moraju dati prioritet ovim predmetima, dok bi poticaji, napredovanje u karijeri i imenovanja sudija i tužilaca trebali odražavati njihove rezultate u rješavanju predmeta korupcije. Sve lošija percepcija efektivnosti pravosuđa u borbi protiv korupcije je pitanje koje zahtijeva neposrednu pažnju pravosudnih institucije u BiH. Nadalje, prvostepeni sudovi i tužilaštva moraju pažljivo ispitati razloge smanjenja broja riješenih predmeta, koje je evidentno iz statističkih podataka, te preokrenuti ovaj negativni trend. I sudovi i tužilaštva moraju iskoristiti smanjenje priliva predmeta i porast raspoloživih resursa, kao što su povećanja budžeta i broja zaposlenih kako u sudovima, tako i u tužilaštvima, da se smanji broj neriješenih predmeta i ubrza provođenje pravde u BiH. Konačno, u svojim izvještajima o radu, sudovi i tužilaštva trebaju početi pratiti stope rješavanja predmeta, prilive i riješene predmete u obliku skupa povezanih varijabli, umjesto usmjeravanja svoje pažnje isključivo na kolektivne/orijentacione norme. Prikupljanje podataka koje trenutno VSTV ručno obrađuje (norme, potvrđivanje prvostepenih odluka i uspješnost optužnica) je potrebno automatizirati uz pomoć sistema za automatsko upravljanje predmetima.

UVOD

O PROJEKTU MEASURE II

USAID je u septembru 2019. godine angažovao IMPAQ International (IMPAQ) u cilju provođenja Projekta podrške monitoringu i evaluaciji II (MEASURE II), kao nastavka aktivnosti provedenih u okviru Projekta podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini (MEASURE-BiH). Nadovezujući se na uspjehe projekta MEASURE-BiH, projekat MEASURE II pruža fleksibilne usluge zasnovane na potrebama USAID-a u BiH i njegovih implementacionih partnera. To uključuje pružanje podrške u razvoju i implementaciji aktivnosti upravljanja rezultatima (eng. performance management), kreiranju i provođenje evaluacija, anketa, procjena i posebnih studija te integriranje USAID-ovog okvira za saradnju, učenje i prilagođavanje (CLA) u sve procese i prakse. Kroz proširenu bazu podataka utemeljenu na dokazima i primjenu CLA okvira, projekat MEASURE II pruža podršku misiji upotpunjavanjem saznanja, pružanjem informacija o ostvarenom napretku u odnosu na rezultate na nivou misije te ugrađivanjem naučenog u programske aktivnosti.

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA U BOSNI I HERCEGOVINI

U saradnji sa VSTV-om BiH, IMPAQ je 2015. godine u okviru projekta MEASURE-BiH razvio JEl-BiH i započeo sa njegovom primjenom. Indeks predstavlja inovativan alat za procjenjivanje efektivnosti pravosuđa u cijeloj zemlji na godišnjoj osnovi. Rezultati i zaključci iz prethodna četiri kruga Indeksa dostupni su na internet stranicama USAID Development Experience Clearinghouse (dec.usaid.gov) i projekta MEASURE II (www.measurebih.com), kao i na službenoj stranici VSTV-a (www.pravosudje.ba). Nadovezujući se na uspjeh projekta MEASURE-BiH, projekat MEASURE II nastavio je s provođenjem Indeksa za 2019. godinu.

SVRHA OVOG IZVJEŠTAJA

U ovom izvještaju predstavljeni su rezultati Indeksa za 2019. godinu koji je proveden u okviru projekta MEASURE II. Nakon objavljivanja, skupovi podataka za 2019. godinu koji su korišteni u izračunima, a koji su vlasništvo USAID-a BiH, biće dostupni na internet stranici projekta MEASURE II i USAID-ovom Development Experience Clearinghouse (data.usaid.gov).

KRATKI PREGLED METODOLOGIJE INDEKSA

Detaljna metodologija Indeksa objašnjena je u Izvještaju o *Indeksu efektivnosti pravosuđa BiH - Metodologija i rezultati za 2015. godinu* koji je dostupan na prethodno navedenim internet stranicama. Iz tog razloga, u nastavku su sumirane samo glavne karakteristike metodologije:

- JEl-BiH je mjerni alat za praćenje promjena u efektivnosti pravosuđa BiH. Indeks ima pet dimenzija, 53 pod-dimenzije i 146 indikatora.
- Dimenzije Indeksa su:
 - Efikasnost: sposobnost blagovremenog rješavanja predmeta bez nepotrebnih odlaganja;
 - Kvalitet: primjena i usklađenost sa zakonima u postupcima i odlukama sudova i tužilaštava;

- Odgovornost i transparentnost: posvećenost ispunjavanju pravosudnog mandata sa dovoljnim nivoom pristupa javnosti informacijama i povjerenja javnosti;
 - Kapacitet i resursi: raspoloživost različitih nivoa kadrovskih, finansijskih i tehničkih resursa i kapaciteta za pružanje pravosudnih usluga; i
 - Nezavisnost i nepristrasnost: jamstvo za nepostojanje neprimjerenih utjecaja na postupanje i donošenje sudskih i tužilačkih odluka, kojim se doprinosi izgradnji povjerenja u rad sudija i tužilaca.
- Glavni zadatak Indeksa je da periodično prati trendove u BiH pravosuđu, pri čemu je 2015. bazna godina u odnosu na koju se prati napredak. Osim mogućnosti poređenja između bazne godine i narednih godina, JEI-BiH uporedo prikazuje i stvarne vrijednosti statističkih podataka VSTV-a za sve godine počevši od 2012. što olakšava uočavanje historijskih trendova u postupanju u predmetima u BiH pravosuđu.
 - JEI-BiH, kao i svaki drugi indeks, omogućava rano prepoznavanje kako uspješnih inicijativa, tako i potencijalnih problema, ali ne daje objašnjenje uzroka za trendove koje otkriva.

Osnovni elementi metodologije koja se koristi u Indeksu su:

- vrijednost Indeksa se može kretati u rasponu od 0 do 100 indeksnih poena, pri čemu najviša vrijednost (100) predstavlja hipotetički maksimum efektivnosti pravosuđa u BiH kontekstu, a najniža vrijednost (0) predstavlja minimalnu efektivnost.
- Indeks ima pet dimenzija od kojih svaka dimenzija ima dodjeljeni težinski udio (u skladu sa stručnim mišljenjem VSTV-a): udio dimenzija Efikasnosti i Kvaliteta u ukupnom Indeksu je po 25%; udio dimenzije Odgovornost i transparentnost je 20%; a dimenzije Kapacitet i resursi te Nezavisnost i nepristrasnost, zastupljene su sa po 15% udjela u ukupnom Indeksu.
- Indeks ima 53 pod-dimenzije. Uz nekoliko izuzetaka, svaka pod-dimenzija unutar svake od dimenzija ima jednak težinski udio.
- Indeks ima 146 indikatora od kojih svaki pojedinačno, također, može imati vrijednost od 0 do 100 indeksnih poena. Svaki indikator učestvuje u ukupnoj vrijednosti Indeksa na osnovu pripadajućih težinskih udjela, a koji se mogu kretati u rasponu od 0,06% do 6,25%.

Pojedinačne indeksne vrijednosti indikatora koje čine Indeks izračunavaju se na sljedeći način:

- Za indikatore čiji izvor su percepcija javnosti, odnosno sudija i tužilaca, izračunat je ponderisani prosjek dobijenih odgovora na svako pitanje, gdje najpoželjniji odgovor sa stanovišta efektivnosti pravosuđa ima vrijednost od 100, a najnepoželjniji 0.⁸
- Za indikatore čiji izvor su statistički administrativni podaci VSTV-a, koriste se dva načina bodovanja:
 - Tip I (indikatora za trajanje riješenih predmeta, starost neriješenih predmeta i broj predmeta) - prosječnoj vrijednosti u periodu 2012-2014. dodijeljena je vrijednost od 50

⁸ (Napomena: međunarodni indeksi u oblasti pravosuđa koriste isključivo podatke o percepciji i primjenjuju sličan pristup u bodovanju - npr. *World Justice Project Rule of Law Index* na ovaj način prati 102 zemlje; u 2015. godini, prvoplasirane Danska i Norveška imaju 87 od mogućih 100 indeksnih poena, SAD 73, a BiH 57 poena.

indeksnih poena, a dvostruko većoj prosječnoj vrijednosti u periodu 2012-2014., dodijeljena je vrijednost od 0 indeksnih poena.

- Tip II (indikator za kolektivne norme, stope potvrđenih prvostepenih presuda, uspješnost optužnica i disciplinskih postupaka): vrijednosti od 150% dodijeljeno je 100 indeksnih poena (uz jedan izuzetak).⁹

Ukupni zbir, pojedinačnih vrijednosti svih 146 indikatora pomnoženih sa njihovim odgovarajućim težinskim udjelima, daje ukupnu vrijednost Indeksa.

U izdanju Indeksa za 2019. godinu nije bilo promjena u metodologiji bodovanja i ponderisanja. Međutim, vrijednost jednog indikatora nije zadržala puni kontinuitet u odnosu na vrijednosti istog indikatora iz prethodnih izdanja Indeksa. Naime, u dimenziji Nezavisnost i nepristrasnost, u okviru indikatora 5.4. – *Nezavisnost sudija/tužilaca u postupanju - Odsustvo korupcije i/ili neprimjerenog utjecaja*, indikator koji se odnosi na lično iskustvo potkupljivanja sudija i tužilaca malo je promijenjen u anketi o percepciji građana u BiH (NSCP-BIH) za 2019. godinu, koja predstavlja izvor podataka za percepciju javnosti u okviru Indeksa. Općenito, pitanje iz NSCP-BIH-a („Da li ste Vi lično, da biste imali bolji tretman, ikada morali dati novac, poklone, pružiti neku uslugu i sl. bilo kojem od sljedećih lica: Sudiji/tužiocu?“) ostalo je isto, osim referentnog perioda koji je promijenjen. U prethodnim izdanjima Indeksa, ovo se pitanje odnosilo na lično iskustvo ispitanika u neodređenom periodu („ikada“). U 2019. godini navedeni period je skraćen na samo prethodnih 12 mjeseci. Generalno, ispitanici su prijavili manje slučajeva potkupljivanja javnih službenika tokom perioda od 12 mjeseci u poređenju sa njihovim iskustvom u nedefinisanim vremenskim periodima. U nastavku će promjene u vrijednosti ovog indikatora biti detaljnije razrađene.

⁹ Postoji jedan izuzetak. U pod-dimenziji 2.1, „Stopa potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka“, 100 indeksnih poena dodjeljuje se za vrijednost od 100%.

PRIKUPLJANJE PODATAKA ZA INDEKS ZA 2019. GODINU

Kao i u prethodnih godina, projekat MEASURE II je u 2019. godini koristio rigorozne metode u prikupljanju podataka iz tri izvora, i to:

1. Anketa o percepciji građana u BiH

Reprezentativni uzorak od 3.000 BiH građana BiH, identificiran naučnom metodom stratificiranog slučajnog odabira, odgovorio je na anketu koja je provedena u decembru 2019. i januaru 2020. godine.

2. Anketa za sudije i tužioce

Anketa za sudije i tužioce (SJP) je provedena pod pokroviteljstvom predsjednika VSTV-a. Prikupljanje podataka provedeno je u februaru 2020. godine, a u anketi je učestvovalo 447 sudija i tužilaca (što čini oko 32% svih nosilaca pravosudnih funkcija u BiH). Ova stopa odziva bila je unutar raspona 31-38% zabilježenog odziva u prethodnim izdanjima Indeksa.

3. Statistički podaci VSTV-a

VSTV je projektu MEASURE II dostavio podatke o 311.765 predmeta u radu u sudovima i tužilaštvima u 2019. godini (za period od 1. januara do 31. decembra). Ovi predmeti pripadali su istim glavnim vrstama predmeta koje je Indeks pratio u periodu od 2015. do 2018. godine (327.996 predmeta u 2018. godini; 350.224 predmeta u 2017. godini; 378.392 predmeta u 2016. godini; i 421.019 predmeta u 2015. godini). Definicije glavnih vrsta predmeta koje prati Indeks navedene su u poglavlju ovog izvještaja u kojem su obrađeni rezultati iz indikatora koji dolaze iz statističkih podataka VSTV-a. Konačno, VSTV je projektu MEASURE II dostavio i podatke za devet manuelno prikupljenih indikatora koji čine dio Indeksa, a to su: indikator izvršenja u komunalnim predmetima, kolektivne norme za sudije i tužioce, stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, stope uspješnost optužnica i disciplinskih postupaka. Ovi podaci se prikupljaju s kašnjenjem od godinu dana i odnose na 2018. godinu (s izuzetkom stope uspješnosti disciplinskih postupaka koja se zasniva na podacima za 2019. godinu).

REZULTATI INDEKSA ZA 2019. GODINU

UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA

Ukupna vrijednost Indeksa u 2019. godini iznosila je 57,39 od maksimalnih 100 indeksnih poena. U 2015. godini, ova vrijednost je bila 54,41 indeksnih poena i rasla je na 56,78 u 2016. godini, 57,09 u 2017. godini i 57,28 u 2018. godini. S godišnjom promjenom od samo 0,11 indeksnih poena, vrijednost iz 2019. godine ukazuje na minimalno poboljšanje efektivnosti pravosuđa u BiH. Vrijednosti Indeksa također pokazuju dalje usporavanje napretka u poboljšanju efektivnosti pravosuđa (između 2016. i 2017. godine vrijednost Indeksa porasla je za 0,31, a između 2017. i 2018. godine za 0,19 indeksnih poena). Štaviše, stopa poboljšanja u posljednje tri godine (2017-2019.) bila je mnogo sporija nego u 2016. godini, kada je došlo do međugodišnje promjene od 2,37 indeksnih poena - sa 54,41 na 56,78. Ovi rezultati navedeni su u Prikazu 1.

Prikaz 1. Ukupne vrijednosti Indeksa, za period 2015-2019, i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Maksimalna vrijednost ukupnog Indeksa	100,00 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2015. godini	54,41 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2016. godini	56,78 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2017. godini	57,09 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2018. godini	57,28 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2019. godini	57,39 poena
Godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	0,11 poena (0,19%)

VRIJEDNOSTI INDEKSA PO DIMENZIJAMA

Slično promjeni u ukupnim vrijednostima Indeksa, napredak ostvaren u pet dimenzija Indeksa u 2019. godini bio je ograničen u odnosu na 2018. godinu. Zabilježen je blagi pad u području Odgovornosti i transparentnosti, dok su vrijednosti u dimenziji Nezavisnosti i nepristranosti uglavnom ostale nepromijenjene. U preostale tri dimenzije - Efikasnost, Kvalitet i Kapacitet i resursi – zabilježena su neznatna poboljšanja manja od 0,07 indeksnih poena. U Prikazu 2 dat je maksimalan broj indeksnih poena po dimenziji, vrijednosti za svaku dimenziju tokom perioda 2015-2019. te vrijednosti promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.¹⁰

¹⁰ Usljed zaokruživanja, moguće je da neke ukupne vrijednosti neće odgovarati zbiru pojedinačnih vrijednosti. Precizne vrijednosti date su u Prilogu I – Matrica JEI-BiH za 2019. godinu.

Prikaz 2. Indeksne vrijednosti po dimenzijama za period 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Dimenzija	Maksimalni broj indeksnih poena	Broj indeksnih poena u 2015. godini	Broj indeksnih poena u 2016. godini	Broj indeksnih poena u 2017. godini	Broj indeksnih poena u 2018. godini	Broj indeksnih poena u 2019. godini	Godišnja promjena u indeksnim poenima
Efikasnost	25,00	13,34	13,80	14,09	14,37	14,40	0,03
Kvalitet	25,00	14,97	14,96	15,34	15,06	15,13	0,07
Odgovornost i transparentnost	20,00	11,31	12,01	11,63	11,63	11,59	-0,03
Kapacitet i resursi	15,00	6,81	7,63	7,65	7,97	8,01	0,04
Nezavisnost i nepristrasnost	15,00	7,98	8,38	8,38	8,26	8,25	0,00
UKUPNO	100,00	54,41	56,78	57,09	57,28	57,39	0,11

U svakoj dimenziji Indeksa zabilježene su manje promjene indeksnih vrijednosti. S ciljem daljnjeg razumijevanja rezultata za 2019. godinu, promjene u okviru dimenzija raščlanjene su prema izvorima podataka na kojima se temelje. U Prikazu 3 navedene su ukupne godišnje promjene u dimenzijama Indeksa, kao i promjene unutar svake dimenzije, prema izvoru podataka, u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.¹¹

Prikaz 3. Pojedinačne i ukupne godišnje promjene vrijednosti dimenzija Indeksa prema izvoru podataka u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Dimenzija	Ukupna godišnja promjena u dimenziji	Prema percepciji javnosti	Prema percepciji sudija i tužilaca	Prema statističkim podacima VSTV
Efikasnost	0,03	-0,03	-0,11	0,16
Kvalitet	0,07	0,00	-0,03	0,10
Odgovornost i transparentnost	-0,03	0,02	-0,05	0,00
Kapacitet i resursi	0,04	0,01	0,03	n/a
Nezavisnost i nepristrasnost	0,00	-0,07	0,07	n/a
UKUPNO	0,11	-0,07	-0,08	0,26

Na temelju promjena raščlanjenih prema izvoru podataka utvrđeno je postojanje nasumičnih obrazaca te je u većini slučajeva dolazilo do kompenziranja promjena iz jednog izvora s promjenama iz drugog izvora podataka unutar iste dimenzije. Sveukupno, raščlanjivanje je rezultiralo vrlo malim promjenama u dimenzijama Indeksa. Iz tog razloga, rezultati Indeksa za 2019. godinu uglavnom su bili ograničeni na uočljive

¹¹ Usljed zaokruživanja, moguće je da neke ukupne vrijednosti neće odgovarati zbiru pojedinačnih. Precizne vrijednosti date su u Prilogu I – Matrica JEL-BiH za 2019. godinu.

promjene po pojedinačnim indikatorima prema izvoru podataka, a ne na makro promjene na nivou dimenzija. O ovome će biti više riječi u sljedećem odjeljku.

VRIJEDNOSTI INDEKSA PO IZVORIMA PODATAKA

Pojedinačne vrijednosti indikatora za 2019. godinu u ovom Izvještaju bile su predmet višestrukih analiza i to:

- analize percepcije javnosti na osnovu podataka iz ankete građana;
- analize percepcije nosilaca pravosudnih funkcija na osnovu podataka iz ankete sudija i tužilaca koja je provedena u februaru 2020. godine;
- uporedne analize percepcije građana i nosilaca pravosudnih funkcija; i
- analize statističkih (administrativnih) podataka VSTV-a, uključujući i historijske trendove od 2012. godine.

Provedene analize pokazuju da su vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a zabilježile porastu 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Nasuprot tome, analizama je utvrđeno da se percepcija kako javnosti, tako i nosilaca pravosudnih funkcija o efektivnosti BiH pravosuđa pogoršala u 2019. godini. Ove promjene su, usljed međusobnog kompenziranja, dovele do malog poboljšanja ukupne vrijednosti Indeksa. Prikaz 4 predstavlja rezime vrijednosti Indeksa u periodu 2015-2019. godina i promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.¹²

Prikaz 4. Rezime vrijednosti Indeksa i promjena u periodu 2015-2019. godina i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

	Indeks ukupno (146 indikatora)	Indikatori percepcije javnosti (32 indikatora)	Indikatori percepcije sudija i tužilaca (49 indikatora)	Indikatori iz statističkih podataka VSTV-a (65 indikatora)
Maksimum indeksnih poena	100,00%	22,25 (100,00%)	44,77 (100,00%)	32,98 (100,00%)
JEI-BiH za 2015. godinu	54,41	7,17 (32,21%)	25,83 (57,69%)	21,41 (64,93%)
JEI-BiH za 2016. godinu	56,78	7,67 (34,48%)	27,51 (61,45%)	21,60 (65,48%)
JEI-BiH za 2017. godinu	57,09	8,28 (37,19%)	26,98 (60,28%)	21,83 (66,18%)
JEI-BiH za 2018. godinu	57,28	8,04 (36,15%)	27,53 (61,51%)	21,70 (65,80%)
JEI-BiH za 2019. godinu	57,39	7,97 (35,82%)	27,46 (61,33%)	21,96 (66,59%)
Godišnja promjena u 2019. u odnosu na 2018. godinu	0,11 (0,19%)	-0,07 (-0,92%)	-0,08 (-0,28%)	0,26 (1,21%)

¹² Usljed zaokruživanja, moguće je da neke ukupne vrijednosti neće odgovarati zbiru pojedinačnih. Precizne vrijednosti date su u Prilogu I – Matrica JEI-BiH za 2019. godinu.

INDIKATORI PERCEPCIJE JAVNOSTI

Od ukupno 146 indikatora iz Indeksa, 32 indikatora odražavaju percepciju javnosti o pravosuđu u BiH. Podaci za ove indikatore potiču iz odgovora na pitanja iz ankete o percepciji građana u BiH (NSCP-BIH) koja se provodi na godišnjoj osnovi. Pored prikupljanja podataka o percepciji javnosti o pravosudnom sistemu, ovom anketom prikupljaju se podaci o brojnim aspektima društvenih kretanja u BiH. Najnoviju anketu na kojoj se temelji JEI-BiH za 2019. godinu provela je od decembra 2019. do januara 2020. godine BiH agencija za istraživanje javnog mnijenja IPSOS koristeći upitnik za NSCP-BiH koji je izradio projekat MEASURE II. Anketa je provedena na nacionalno reprezentativnom uzorku od 3.000 BiH građana odabranih metodom stratificiranog slučajnog uzorkovanja.

UKUPNE VRIJEDNOSTI ZA INDIKATORE PERCEPCIJE JAVNOSTI

U 2019. godini percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa ostala je nepovoljna, pri čemu se i pogoršala za 0,92% (0,07 indeksnih bodova) u odnosu na prethodnu godinu. Od 100 mogućih, 22,25 je maksimalan broj poena kojim indikatori percepcije javnosti mogu učestvovati u ukupnoj vrijednosti Indeksa. U 2019. godini broj indeksnih poena iz indikatora percepcije javnosti iznosio je 7,97 (35,82% od maksimuma percepcije javnosti). Od 2015. do 2018. godine ovi su indikatori imali učešće od 7,17 (32,21%), 7,67 (34,48%), 8,28 (37,19%), odnosno 8,04 (36,15%) indeksnih poena, raspoređeno po godinama. Ove vrijednosti date su u Prikazu 5.

Prikaz 5. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore percepcije javnosti u periodu 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Maksimalna vrijednost iz indikatora o percepciji javnosti	100,00% (22,25 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora o percepciji javnosti	32,21% (7,17 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora o percepciji javnosti	34,48% (7,67 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2017. godini iz indikatora o percepciji javnosti	37,19% (8,28 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2018. godini iz indikatora o percepciji javnosti	36,15% (8,04 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2019. godini iz indikatora o percepciji javnosti	35,82% (7,97 ukupnih indeksnih poena)
Godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	-0,92% (-0,07 ukupnih indeksnih poena)

Ukupna percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa u periodu od 2015. do 2019. godine bila je loša (u rasponu od 32 do 37% maksimalne vrijednosti Indeksa). Iako je došlo do poboljšanja percepcije javnosti u 2016. i 2017. godini u odnosu na prethodne godine, u periodu 2018-2019. godine, ovaj trend se preokrenuo.

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA PERCEPCIJE JAVNOSTI

Godišnje promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Prikaz 6 sadrži relevantna pitanja iz NSCP-BIH-a za 2019. godinu u skraćenom obliku sa vrijednostima svakog od indikatora (na skali od 0 do 100) u periodu od 2015. do 2019. godine i promjenama u 2019. u odnosu na 2018. godinu. Potpuna formulacija pitanja i ponuđenih odgovora data je u Prilogu II.

Prikaz 6. Pojedinačne vrijednosti indikatora percepcije javnosti u periodu 2015-2019. i godišnje promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

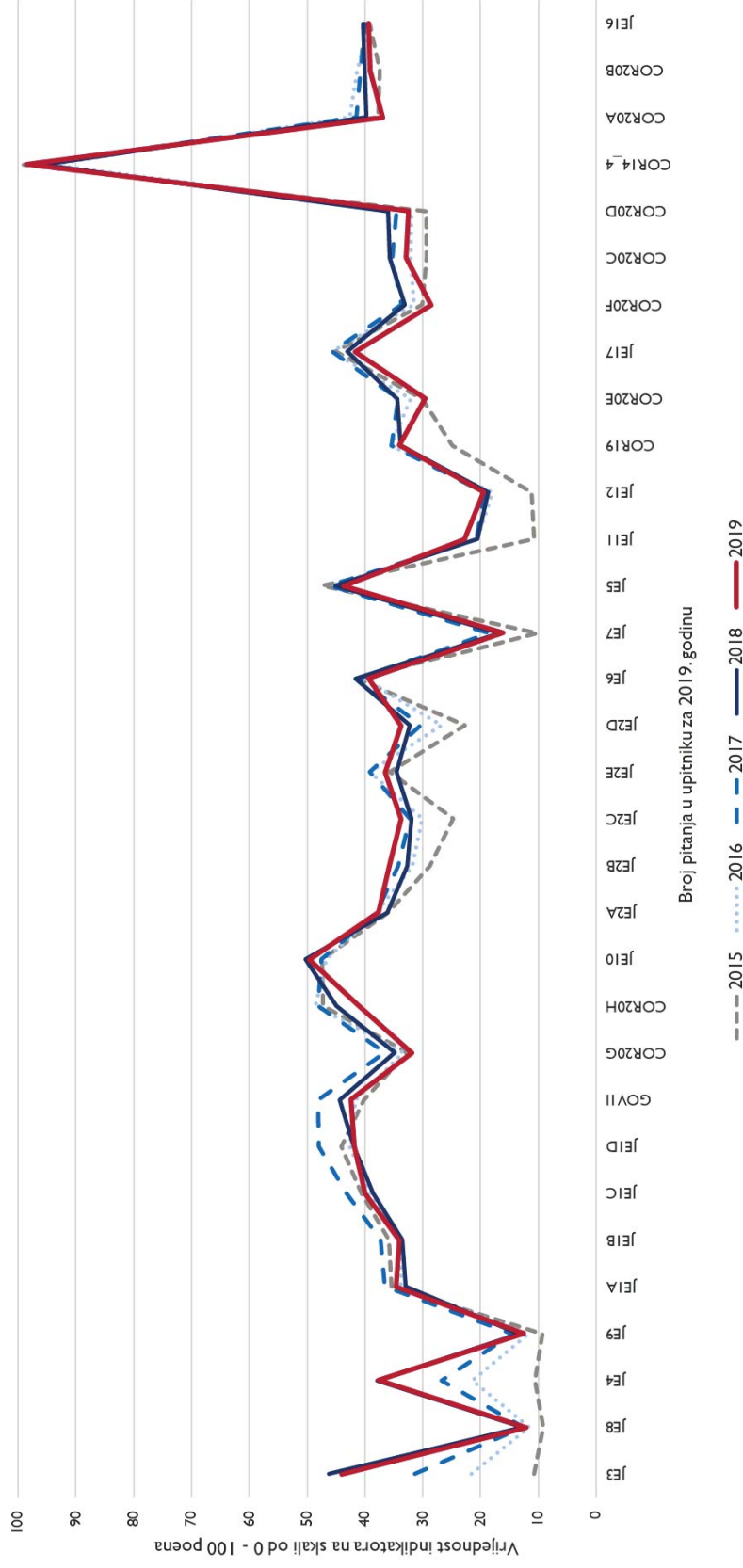
Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	INDEKSNI POENI INDIKATORA na skali od 0 do 100					Godišnja promjena u vrijednosti iz indikatora (2019-2018) (AC)
		2015	2016	2017	2018	2019	
JE3	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	10,71	21,56	31,41	46,26	44,07	-2,19
JE8	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	9,15	11,69	12,63	12,75	12,09	-0,66
JE4	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	10,60	21,45	26,83	37,82	37,61	-0,21
JE9	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	9,24	11,78	14,53	13,28	12,55	-0,74
JE1A	Ocjena rada sudija/sudova	35,46	33,91	36,57	32,93	34,67	1,74
JE1B	Ocjena rada tužilaca/tužilaštava	35,93	33,90	37,26	33,62	34,04	0,42
JE1C	Ocjena rada advokata	40,68	39,10	43,15	38,57	40,00	1,43
JE1D	Ocjena rada notara	44,04	42,69	48,02	41,95	41,84	-0,11
GOV11	Zadovoljstvo administrativnim uslugama sudova ili tužilaštava	40,20	41,69	48,12	44,35	42,46	-1,89
COR20G	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	32,64	33,44	36,53	34,81	31,92	-2,89
COR20H	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	47,24	48,61	48,12	44,95	41,03	-3,92
JE10	Mogućnost utjecaja na dodjeljivanje predmeta određenom sudiji	47,38	46,71	47,60	50,25	49,66	-0,60
JE2A	Pristup vlastitim sudskim predmetima	36,00	38,04	37,96	36,21	37,65	1,44
JE2B	Prisustvovanje javnim suđenjima	28,83	31,79	34,31	32,69	35,81	3,12
JE2C	Pristup presudama	24,82	30,13	32,20	32,02	33,70	1,68
JE2E	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	35,67	39,23	39,16	34,57	36,56	1,99
JE2D	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	22,78	26,72	30,38	32,21	33,77	1,55
JE6	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	41,28	40,15	41,17	41,70	39,43	-2,26
JE7	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	10,17	15,79	18,60	16,73	16,22	-0,52
JE5	Imenovanje sudija/tužilaca na osnovu njihovih sposobnosti/kompetentnosti	47,35	45,76	46,07	45,08	43,77	-1,31
JE11	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	10,81	20,61	20,64	20,51	22,84	2,33
JE12	Adekvatnost naknada advokata i notara	11,16	18,01	19,46	18,65	19,52	0,87
COR19	Mjera u kojoj je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije	24,89	35,57	35,45	33,90	33,99	0,10
COR20E	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	30,12	32,17	34,31	34,35	29,61	-4,75

JE17	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	45,16	45,64	45,61	43,11	41,69	-1,42
COR20F	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	30,13	31,58	33,68	33,15	28,54	-4,61
COR20C	Sudije ne uzimaju mito	29,32	32,17	35,36	35,78	32,92	-2,86
COR20D	Tužiocima ne uzimaju mito	29,30	31,98	34,59	36,03	32,44	-3,60
COR14_4	Lično iskustvo potkupljivanja sudija/tužilaca ¹³	99,03	94,44	96,90	95,93	98,36	2,43
COR20A	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	37,75	42,59	41,46	39,71	36,93	-2,78
COR20B	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	37,39	41,32	40,82	39,98	39,16	-0,83
JE16	Jednakost u tretiranju građana od strane sudova	39,21	39,16	40,12	40,32	39,35	-0,96

Razlike u vrijednostima indikatora u periodu od 2015. do 2019. godine grafički su predstavljene na Prikazu 7.

¹³ Vidjeti pojašnjenje dato u odjeljku pod naslovom „Kratki pregled metodologije Indeksa“ na str. 19.

Prikaz 7. Pojedinačne vrijednosti indikatora percepcije javnosti za period od 2015–2019. godine (grafikon)

Prikaz 8 sadrži broj indikatora percepcije javnosti za 2019. godinu u kojima je došlo do pozitivnih ili negativnih promjena na nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena.

Prikaz 8. Promjene u indikatorima percepcije javnosti u 2019. godini na nivou 0, 2 i 5 postotnih poena

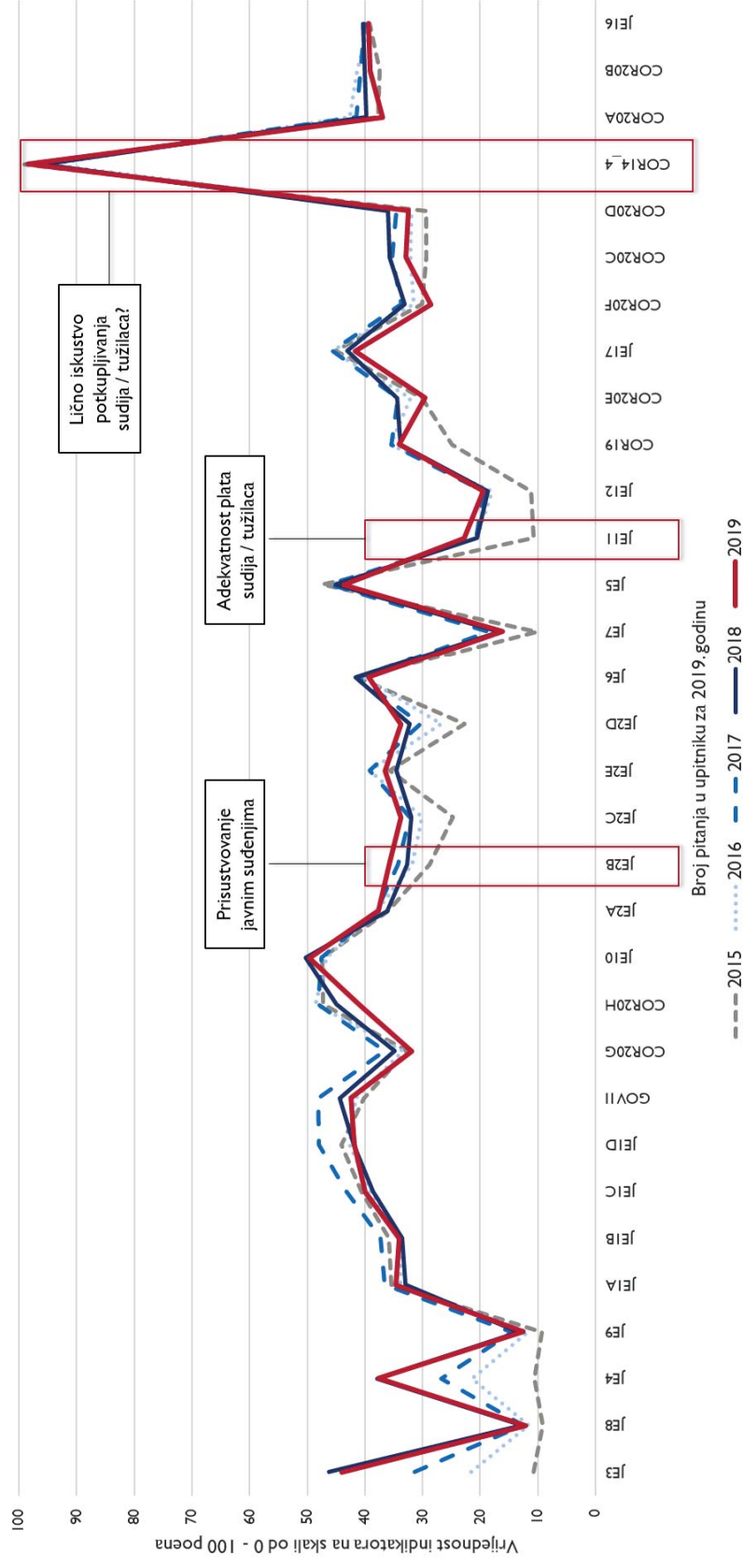
	Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti <i>i</i> indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti <i>i</i> indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti <i>i</i> indeksnih poena
$i > 0$	12	$i > 2$	3	$i > 5$	0
$i = 0$	0	$-2 < i < 2$	20	$-5 < i < 5$	32
$i < 0$	20	$i < -2$	9	$i < -5$	0
Ukupno	32		32		32

Najveća godišnja poboljšanja u 2019. godinu u odnosu 2018. godinu

Najveća godišnja povećanja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, istaknuta su u Prikazu 9. Ova poboljšanja u percepciji efektivnosti pravosuđa uključuju percepciju javnosti koja se odnosi na prisustvovanja javnim suđenjima i adekvatnost plata sudija i tužilaca. Iz metodoloških razloga, pitanje iz NSCP-BIH-a vezano za lično iskustvo potkupljivanja sudija i tužilaca promijenjeno je u NSCP-BIH-u za 2019. godinu u odnosu na prethodna izdanja NSCP-BIH-a.¹⁴ Povećanje vrijednosti iz ovog indikatora u 2019. godini moglo bi se povezati sa skraćivanjem referentnog perioda u navedenom pitanju iz NSCP-BIH-a sa neodređenog referentnog perioda („ikada“) na lično iskustvo potkupljivanja sudija i tužilaca u posljednjih 12 mjeseci.

¹⁴ Vidjeti pojašnjenje dato u odjeljku pod naslovom „Kratki pregled metodologije Indeksa“ na str.19.

Prikaz 9. Najveća godišnja povećanja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu (grafikon)

Najveća povećanja i s njima povezane promjene indeksnih vrijednosti pojedinačnih indikatora u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu prikazani su u tabeli datoj u Prikazu 10.

Prikaz 10. Najveća godišnja poboljšanja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

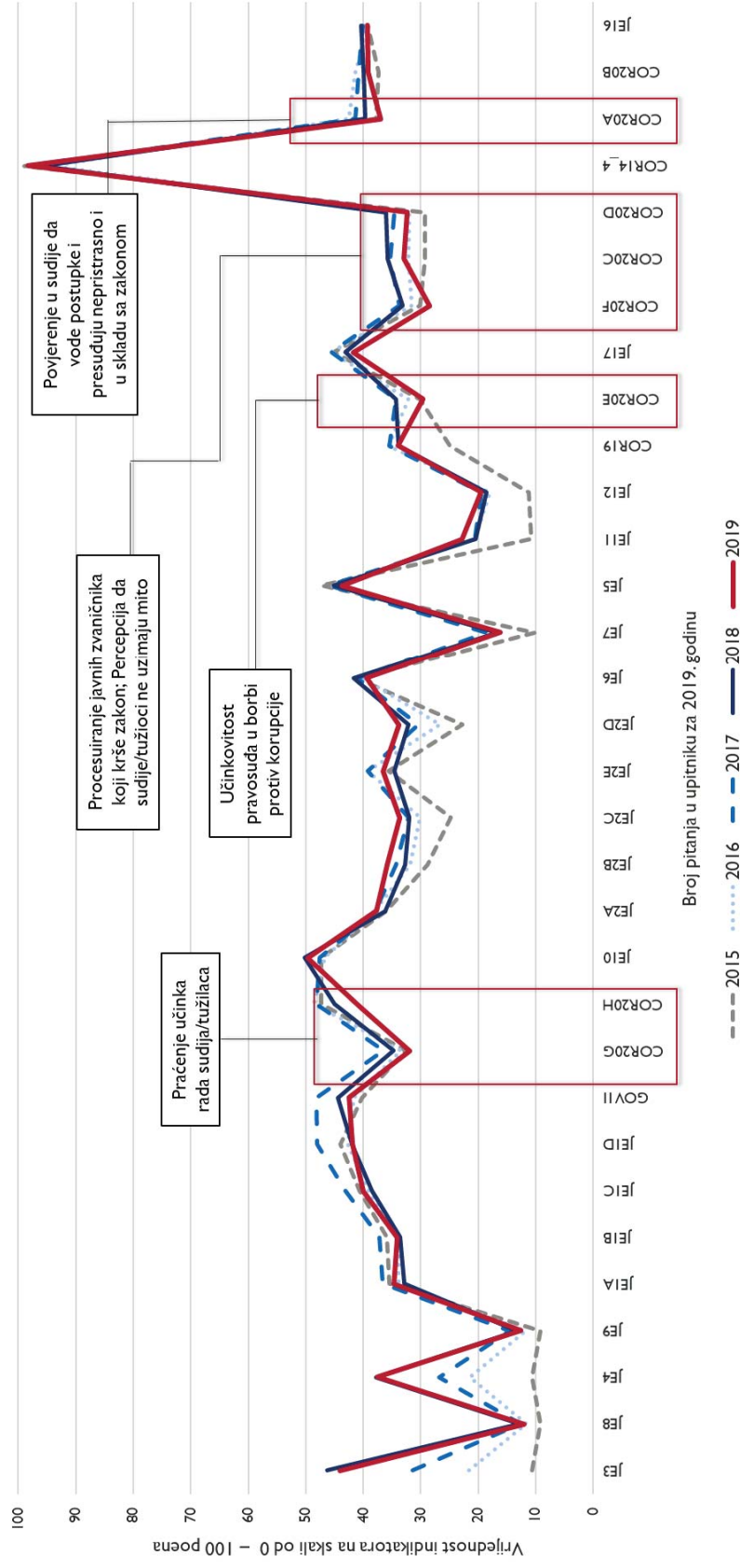
Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednosti indikatora
JE2B	Prisustvovanje javnim suđenjima	3,12
COR14_4	Lično iskustvo potkupljivanja sudija/tužilaca	2,43
JE11	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	2,33

Najveće godišnje negativne promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Većina vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti opala je u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. U prikazu 11 predstavljena su najveća godišnja smanjenja, koja su najčešće povezana sa indikatorima koji se odnose na:

- praćenje učinka rada sudija i tužilaca (sankcije i nagrade); i
- indikatore koji se odnose na korupciju, uključujući gledišta o učinkovitosti pravosuđa u borbi protiv korupcije, procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon, nepotkupljivosti tužilaca/sudija te povjerenju u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom.

Prikaz 11. Najveća godišnja smanjenja percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu (grafikon)

U Prikazu 12 predstavljena su najveća godišnja smanjenja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 12. Najveća godišnja smanjenja indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednosti indikatora
COR20E	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	-4,75
COR20F	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	-4,61
COR20H	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	-3,92
COR20D	Tužioci ne uzimaju mito	-3,60
COR20G	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	-2,89
COR20C	Sudije ne uzimaju mito	-2,86
COR20A	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	-2,78

Najniže vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti u 2019. godini

U Prikazu 13 predstavljeni su indikatori percepcije javnosti s najnižim vrijednostima u 2019. godini. Ukratko, ovi odgovori ukazuju na to da je šira javnost mišljenja da rješavanje predmeta pred sudovima/tužilaštvima predugo traje, da su neučinkoviti u rješavanju pitanja povezanih s korupcijom te da su troškovi povezani s takvim radom pravosuđa u BiH previsoki u odnosu na ostvarene rezultate.

Prikaz 13. Indikatori percepcije javnosti s najnižim vrijednostima u 2019. godini

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Indeksni poeni indikatora na skali od 0 do 100 za 2019. godinu
JE8	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	12,09
JE9	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	12,55
JE7	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	16,22
JE12	Adekvatnost naknada advokata i notara	19,52
JE11	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	22,84
COR20F	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	28,54
COR20E	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	29,61
COR20G	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	31,92
COR20D	Tužioci ne uzimaju mito	32,44
COR20C	Sudije ne uzimaju mito	32,92

Promjene u vrijednostima iz indikatora povezanih sa korupcijom u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Ne samo da su vrijednosti indikatora koji se odnose na korupciju bile općenito niske, već su i vrijednosti većine indikatora koji se odnose na korupciju zabilježila pad u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, kako je prikazano na Prikazu 14. Budući da je većina vrijednosti iz indikatora koji se odnose na korupciju

zabilježila pad i u prethodnoj godini, ovo je bila druga godina zaredom u kojoj je došlo do pogoršanja percepcije javnosti o postupanju pravosuđa u vezi s korupcijom.

Prikaz 14. Vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti koji se odnose na pitanja vezana za korupciju u 2018. i 2019. godini i godišnja promjena

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	2018	2019	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednosti indikatora
COR19	Mjera u kojoj je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije	33,90	33,99	0,10
COR20E	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	34,35	29,61	-4,75
JE17	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	43,11	41,69	-1,42
COR20F	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	33,15	28,54	-4,61
COR20C	Sudije ne uzimaju mito	35,78	32,92	-2,86
COR20D	Tužiocima ne uzimaju mito	36,03	32,44	-3,60
COR14_4	Lično iskustvo potkupljivanja sudija/tužilaca? ¹⁵	95,93	98,36	2,43
COR20A	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	39,71	36,93	-2,78
COR20B	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	39,98	39,16	-0,83

Promjene u 2019. godini u odnosu na baznu 2015. godinu

Na temelju podataka koji se prikupljaju od 2015. do 2019. godine sada je moguće procijeniti napredak i uporediti nivo promjene u percepciji javnosti u 2019. godini u odnosu na baznu 2015. godinu. Najveća poboljšanja prema indikatorima percepcije javnosti tokom ovog petogodišnjeg perioda odnosila su se na smanjenje broja neriješenih predmeta u sudovima i tužilaštvima u BiH, adekvatnost plata sudija i tužilaca te pristup izvještajima/statističkim podacima sudova/tužilaštava. Kao što je navedeno u Prikazu 15, vrijednosti ovih indikatora postepeno su se poboljšavale od 2015. godine, sa izuzetkom vrijednosti indikatora percepcije o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, koja je opala u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 15. Najveća povećanja vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti za 2019. godinu u odnosu na 2015. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	INDEKSNA VRIJEDNOST INDIKATORA na skali od 0 do 100					Promjena u vrijednosti iz indikatora (2019-2015)
		2015	2016	2017	2018	2019	
JE3	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	10,71	21,56	31,41	46,26	44,07	33,36
JE4	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	10,60	21,45	26,83	37,82	37,61	27,01
JE11	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	10,81	20,61	20,64	20,51	22,84	12,03
JE2D	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	22,78	26,72	30,38	32,21	33,77	10,99

U Prikazu 16 predstavljena su najveća smanjenja vrijednosti indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu. Ovi indikatori uključuju percepcije koja se odnosi na odgovarajuće nagrađivanje

¹⁵ Vidjeti pojašnjenje dato u odjeljku pod naslovom „Kratki pregled metodologije Indeksa“ na str.19.

dobrih radnih učinaka tužilaca, imenovanje sudija i tužilaca na osnovu njihove kompetentnosti i odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka. Vrijednosti svih prethodno navedenih indikatora postepeno su opadale u periodu od 2015. do 2019. godine.

Prikaz 16. Najveća smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	INDEKSNA VRIJEDNOST INDIKATORA na skali od 0 do 100					Promjena u vrijednosti iz indikatora (2019-2015)
		2015	2016	2017	2018	2019	
COR20H	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	47,24	48,61	48,12	44,95	41,03	-6,21
JE5	Imenovanje sudija/tužilaca na osnovu njihovih sposobnosti/kompetentnosti	47,35	45,76	46,07	45,08	43,77	-3,58
JE17	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	45,16	45,64	45,61	43,11	41,69	-3,47

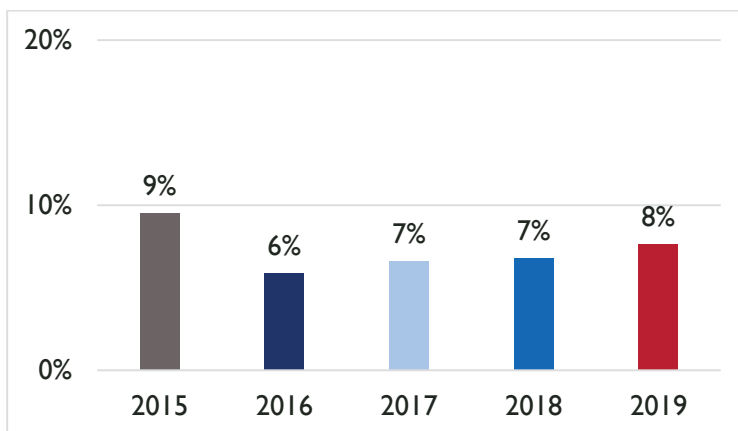
DODATNI PODACI O PERCEPCIJI JAVNOSTI

Pored pitanja koja su direktno korištena pri izračunavanju vrijednosti indikatora iz Indeksa, nekoliko pitanja u anketi o percepciji građana omogućuje potpuniju sliku o BiH pravosuđu percipiranu od strane javnosti. Naprimjer, u anketi se ispitanicima postavljaju pitanja o njihovoj ličnoj uključenosti u sudske postupke i o njihovom glavnom izvoru informacija o pravosuđu BiH. Pored toga, ispitanicima je postavljeno pitanje koje se odnosi na njihovu percepciju objektivnosti medija prilikom odabira i prezentiranja sudskih predmeta i istraga.

Lično učešće u sudskom postupku

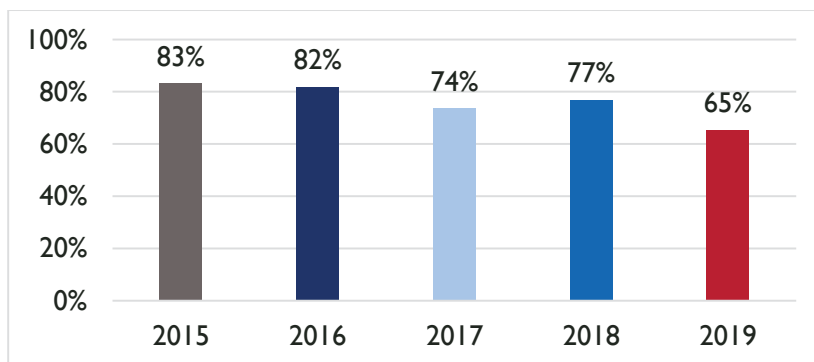
Procenat ispitanika uključenih u sudske predmete u periodu 2015-2019. godina naveden je u Prikazu 17. Kao i ranije, manje od 10% ispitanika imalo je neposredno iskustvo sa BiH pravosuđem kroz direktno učešće u vlastitim sudskim predmetima u prethodne tri godine (isključujući komunalne predmete). Procenat ispitanika uključenih u sudske predmete samo se neznatno mijenjao iz godine u godinu tokom posmatranog perioda.

Prikaz 17. Procenat ispitanika uključenih u sudske predmete (osim komunalnih predmeta) u periodu od 2015. do 2019. godine

U 2019. godini, od 8% ukupnog broja građana koji su naveli da su u prethodne tri godine učestvovali u sudskim predmetima, većina (65%) bila je uključena u samo jedan predmet. Tokom perioda 2015-2019., udio ispitanika koji su učestvovali u samo jednom sudskom predmetu (što podrazumijeva iskustvo sa samo jednim sudijom/vijećem i jednim sudom) kretao se u rasponu od 65 do 83%. U Prikazu 18 procentualno je izražen broj građana čija su direktna iskustva sa sudovima bila ograničena na samo jedan sudski predmet u odnosu na ukupan broj građana koji su bili direktno uključeni u svoje sudske predmete (kao što je predstavljeno na Prikazu 17). Iz navedenog proizilazi da je samo mali broj ispitanika imao iskustva sa više sudova u zemlji, čime je njihovo poznavanje efektivnosti pravosuđa na nivou cijelog sistema ograničeno.

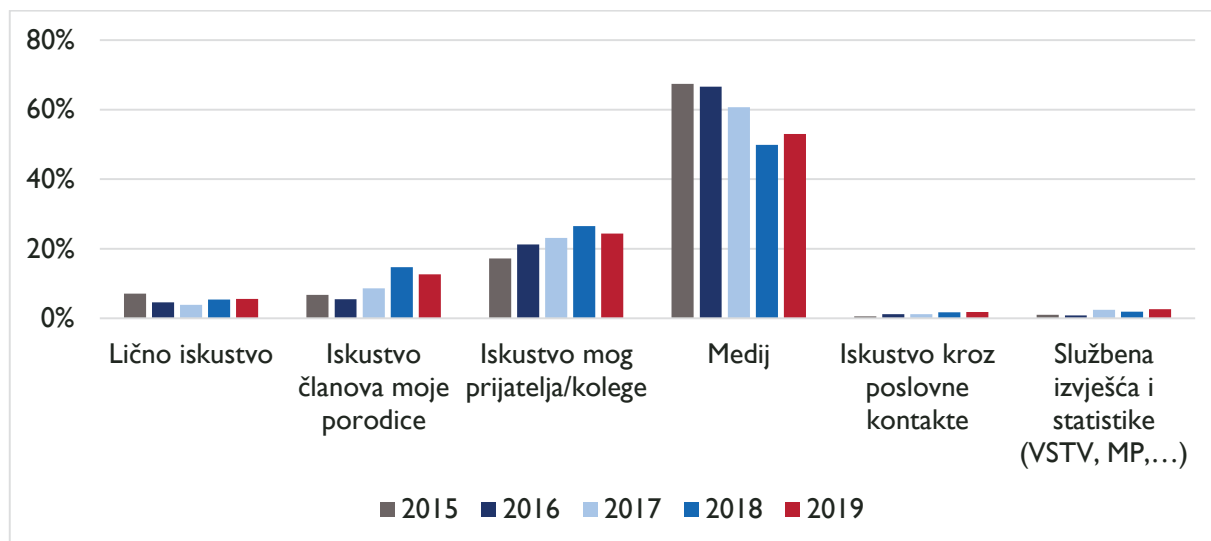
Prikaz 18. Procenat ispitanika uključenih u samo jedan sudski predmet od ukupnog broja uključenih u sudske predmete u periodu od 2015. do 2019. godine

Glavni izvor informacija o pravosuđu

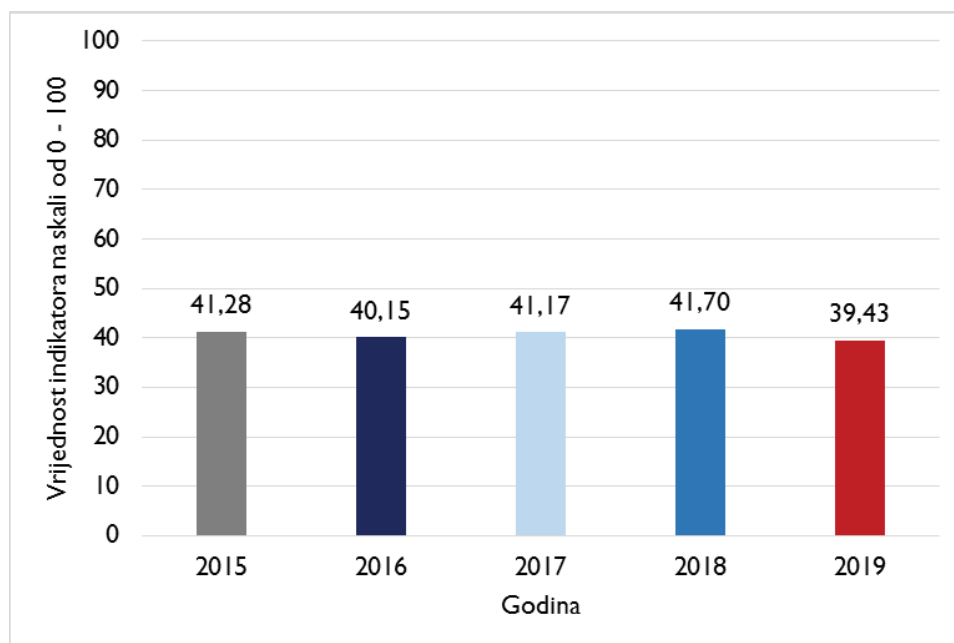
Primarni izvor informacija o BiH pravosuđu, predmetima i akterima za 53% ispitanika u 2019. godini bili su mediji. Samo 3% ispitanika odabralo je službenu statistiku i izvještaje o radu pravosuđa (VSTV-a, Ministarstva pravde), kao svoj primarni izvor informacija. Ovi su rezultati slični prethodnim podacima iz ankete, kao što je predstavljeno na Prikazu 19.

Prikaz 19. Primarni izvori javnih informacija o pravosuđu, predmetima i akterima u BiH u periodu od 2015. do 2019. godine

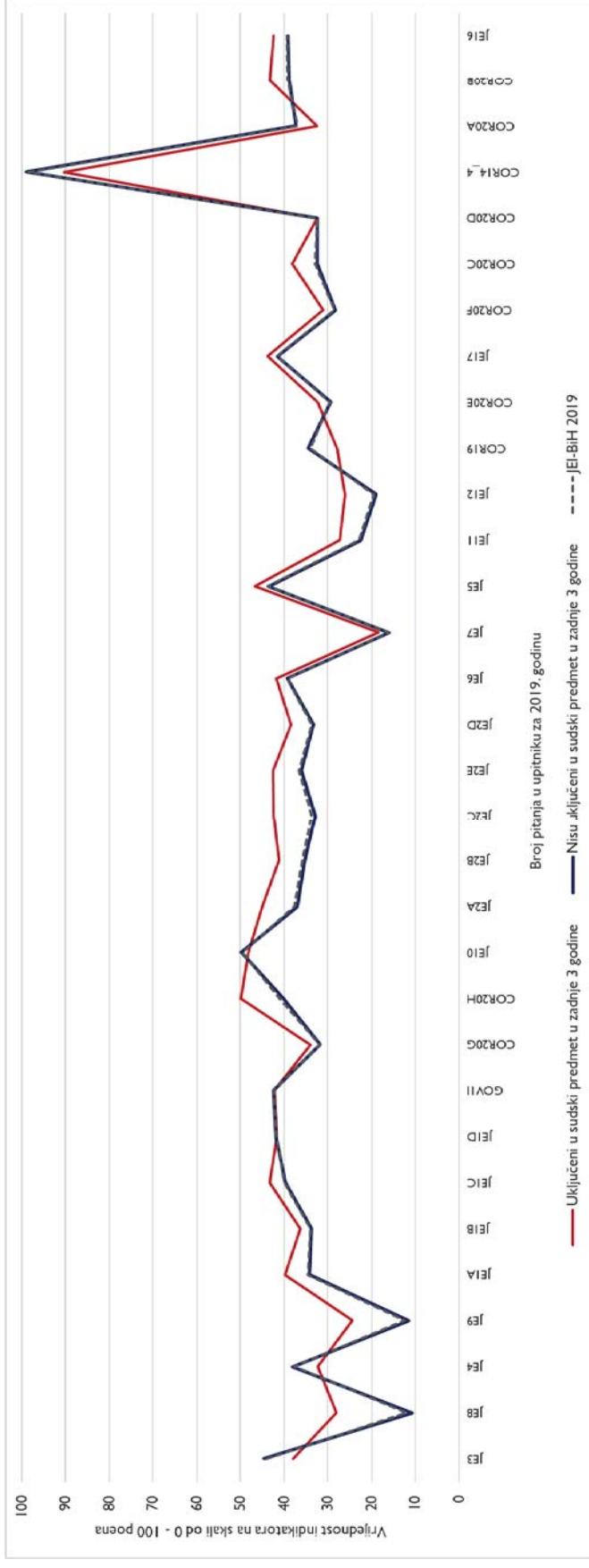
Indikator koji se odnosi na percepciju građana o objektivnosti medija u izvještavanju o sudskim predmetima i istragama je u 2019. godini imao vrijednost 39,43 (od maksimalno 100). Kao što je predstavljeno na Prikazu 20, vrijednosti ovog indikatora nisu se značajno mijenjale tokom perioda 2015-2019. godine.

Prikaz 20. Nivo povjerenja u objektivnost medija prilikom odabira i predstavljanja sudskih predmeta i istraga u periodu od 2015. do 2019. godine

Razlike između odgovora ispitanika koji su bili uključeni u sudski predmet (osim komunalnih) u posljednje tri godine i onih koji nisu predstavljeni su u Prikazu 21. Percepcije ove dvije grupe ispitanika su se u 2019. godini blago razlikovale.

Prikaz 21. Uporedni prikaz odgovora ispitanika koju su bili uključeni u sudske predmete u prethodne tri godine i onih koji nisu bili uključeni, podaci za 2019. godinu

Ukupna vrijednost indikatora percepcije javnosti bila bi za 0,67 indeksnih poena (7,8%) veća, ukoliko bi se u obzir uzele samo ocjene onih ispitanika koji su učestvovali u sudskim predmetima, u odnosu na ocjene onih koji nemaju neposredno iskustvo. Ipak, percepcija javnosti i dalje bi bila loša (38,6% od maksimalnih 100). Ispitanici koji su imali iskustvo sa pravosuđem bili su pozitivniji u pogledu trajanja sudskih/tužilačkih predmeta i pristupa pravdi (suđenjima, presudama, statističkim podacima ili spisima u predmetima). U Prikazu 22 predstavljene su najveće razlike u vrijednostima indikatora između onih koji su bili uključeni u sudske predmete i onih koji nisu. Negativna vrijednost ukazuje na to da je percepcija onih koji su bili uključeni u sudske predmete bila lošija od percepcije onih koji nisu.

Prikaz 22. Najveće razlike u odgovorima ispitanika koji su bili i onih koji nisu bili uključeni u sudski predmet u posljednje tri godine, podaci za 2019. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Razlika u vrijednostima iz indikatora između onih koji su učestvovali u sudskim predmetima i onih koji nisu (negativna vrijednost ukazuje na negativniju percepciju onih koji su bili uključeni)
JE8	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	17,40
JE9	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	12,87
COR20H	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	9,61
JE2C	Pristup presudama	9,54
COR14_4	Lično iskustvo potkupljivanja sudija/tužilaca?	-8,77
JE2A	Pristup vlastitim sudskim predmetima	7,99
JE12	Adekvatnost naknada advokata i notara	7,11
JE2E	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	6,61
JE3	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	-6,61

INDIKATORI PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA

Anketu sudija i tužilaca (SJP) u BiH sastavio je i proveo projekat MEASURE II. U februaru 2020. godine, VSTS je pozvao sudije i tužioce (putem predsjednika sudova i glavnih tužilaca) da anonimno odgovore na online anketu kako bi pružili informacije potrebne za JEI-BiH za 2019. godinu. Anketa provedena u 2020. godini imala je nižu stopu odziva od ankete koja je provedena godinu ranije. Ukupno 447 nosilaca pravosudnih funkcija popunilo ovu posljednju anketu (što je oko 32% svih nosilaca pravosudnih funkcija u BiH), dok je anketni odziv u prethodnoj godini bio 34%, kada je 477 sudija i tužilaca popunilo anketu.

Na pitanja o radu sudova i tužilaštava te sudija i tužilaca odgovarali su i sudije i tužioc. Oni su iznijeli svoje mišljenje o pitanjima iz nadležnosti pravosudnog regulatornog tijela, odnosno VSTV-a te oblastima iz nadležnosti izvršne i zakonodavne vlasti koja se odnose na osiguravanje preduvjeta za rad pravosuđa. Zbog ove dodatne pojedinosti, broj pitanja u anketi za sudije i tužioce (49) je veći od broja pitanja u anketi za javnost (32).

UKUPNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA

Indikatori percepcije sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa mogu doprinijeti maksimalno 44,77 indeksnih poena u ukupnoj vrijednosti Indeksa. U 2019. godini, ta vrijednost ukupno je iznosila 27,46 poena (61,33% od maksimuma) u odnosu na 27,53 poena (61,51%) u 2018. godini; 26,98 poena (60,28%) u 2017. godini; 27,51 poena (61,45%) u 2016. godini; i 25,83 poena (57,69%) u 2015. godini. Vrijednost iz 2019. godine, stoga predstavlja pogoršanje u percepciji sudija i tužilaca o efektivnosti BiH pravosuđa od 0,28% (odnosno, 0,08 indeksnih poena) u odnosu na prethodnu godinu. Ove vrijednosti su date u Prikazu 23.

Prikaz 23. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore percepcije sudija i tužilaca za period 2015–2019. godina

Maksimalna vrijednost indikatora percepcije sudija i tužilaca	100,00 poena (44,77 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora percepcije sudija i tužilaca	57,69% (25,83 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora percepcije sudija i tužilaca	61,45% (27,51 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2017. godini iz indikatora percepcije sudija i tužilaca	60,28% (26,98 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2018. godini iz indikatora percepcije sudija i tužilaca	61,51% (27,53 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost in 2019 iz indikatora percepcije sudija i tužilaca	61,33% (27,46 poena u ukupnom Indeksu)
Godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu	-0,28% (-0,08 ukupnih indeksnih poena)

U periodu od 2015. do 2019. godine, ukupna vrijednost indikatora iz percepcije sudija i tužilaca kretala se u rasponu od 58 do 62%, što ukazuje na to da su sudije i tužioc mišljenja da postoji mnogo prostora za poboljšanje efektivnosti BiH pravosuđa. Kao što se vidi iz Prikaza 23, promjene u ukupnoj vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca nisu jednoobrazne. Poboljšanja ukupne vrijednosti zabilježena su u

2016. i 2018. godini, dok je do smanjenja došlo u 2017. i 2019. godini. Općenito, ova kolebanja su za posljedicu imala samo manje promjene vrijednosti indikatora u periodu između 2016. i 2019. godine.

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA

Godišnje promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Prikaz 24 sadrži vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa u periodu od 2015. do 2019. godine. Ovaj Prikaz obuhvata anketna pitanja u skraćenom obliku, vrijednost svakog pojedinačnog indikatora (na skali od 0 do 100) te godišnju promjenu vrijednosti indikatora između 2018. i 2019. godine. Potpuna formulacija pitanja i ponuđenih odgovora data je u Prilogu III.

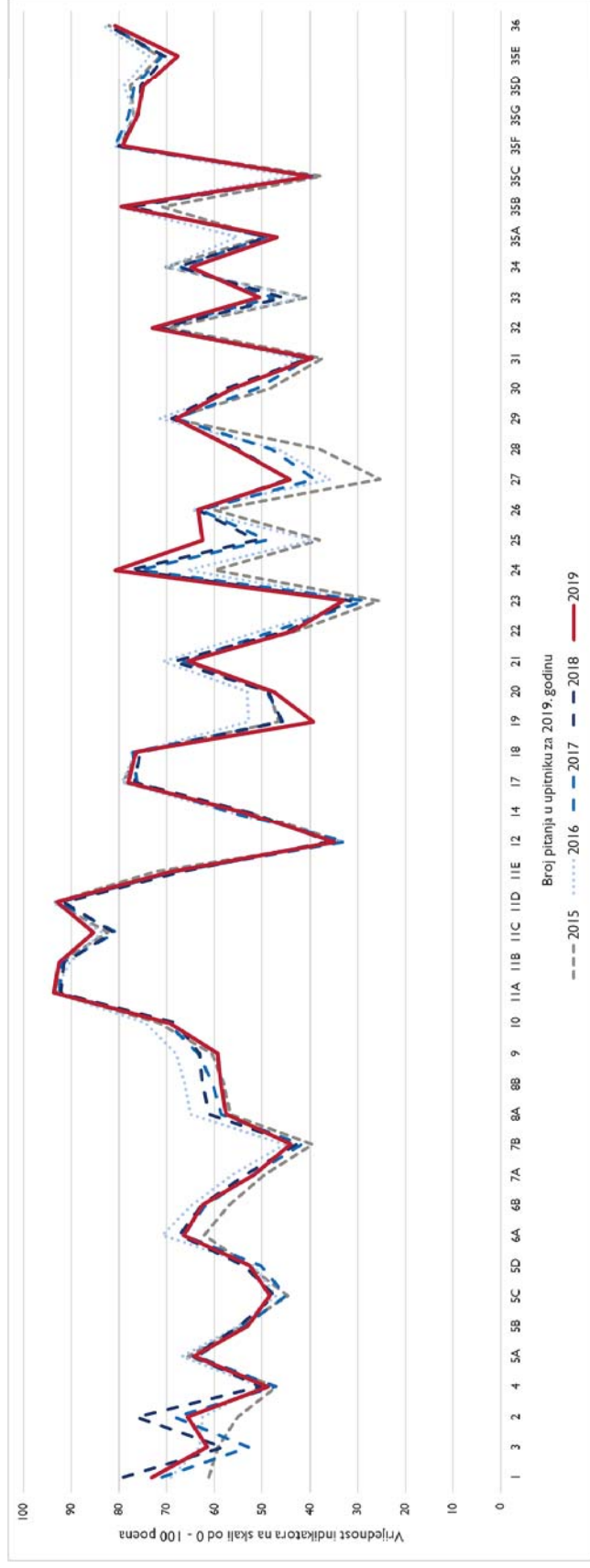
Prikaz 24. Pojedinačne vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u periodu 2015-2019. i godišnja promjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	2015 Vrijednost indikatora (0-100)	2016 Vrijednost indikatora (0-100)	2017 Vrijednost indikatora (0-100)	2018 Vrijednost indikatora (0-100)	2019 Vrijednost indikatora (0-100)	Godišnja promjena u vrijednosti indikatora (2019-2018)
1	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	61,16	69,10	71,05	79,07	73,22	-5,85
3	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	59,29	63,13	52,87	58,16	61,56	3,40
2	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	55,11	62,54	68,24	76,39	65,61	-10,78
4	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	47,00	50,38	47,19	50,38	48,78	-1,60
5A	Ocjena rada sudija/sudova	65,52	66,82	63,70	64,43	64,26	-0,17
5B	Ocjena rada tužilaca/tužilaštava	54,32	54,86	53,62	54,77	53,00	-1,78
5C	Ocjena rada advokata	44,61	47,14	45,02	47,36	48,44	1,08
5D	Ocjena rada notara	52,88	51,69	50,22	53,83	52,58	-1,25
6A	Postojanje transparentnog sistema monitoringa učinaka rada sudija koji je zasnovan na činjenicama	62,12	70,88	66,50	67,33	66,47	-0,86
6B	Postojanje transparentnog sistema monitoringa učinaka rada tužilaca koji je zasnovan na činjenicama	56,93	64,77	61,81	62,66	62,45	-0,21
7A	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	49,41	56,19	51,87	53,41	51,70	-1,72
7B	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	39,44	45,40	41,75	42,84	44,04	1,20
8A	Pokretanje disciplinskih postupaka protiv sudija /tužilaca u svim slučajevima propisanim zakonom	56,65	64,98	58,63	61,03	57,55	-3,48
8B	Pravičnost i objektivnost disciplinskih postupaka pokrenutih protiv sudija/tužilaca	58,02	66,21	60,41	62,57	58,60	-3,98
9	Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su odgovarajuće	60,44	68,05	63,38	63,05	59,40	-3,65
10	Mogućnost utjecaja na dodjeljivanje predmeta određenom sudiji	71,59	74,47	69,75	68,08	69,32	1,24
11A	Pristup sudskim predmetima	93,11	93,48	92,48	92,26	93,62	1,36
11B	Prisustvovanje javnim suđenjima	92,52	90,44	91,95	91,56	92,52	0,96
11C	Pristup presudama	82,35	83,59	80,58	81,21	85,26	4,05
11D	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	93,49	93,81	92,53	91,57	93,02	1,45
11E	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	72,46	69,26	68,28	66,75	69,32	2,57
12	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	33,47	33,59	32,58	36,08	34,83	-1,25
14	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	52,47	56,22	56,30	52,37	53,89	1,52

17	Zloupotreba prava na odsustvovanje sa radnog mjesta od strane sudija/tužilaca	79,03	79,40	76,19	76,74	78,08	1,34
18	Postupanje sudija/tužilaca u skladu sa Etičkim kodeksom	76,28	76,51	77,14	75,58	76,42	0,84
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije	46,60	52,84	45,76	45,87	39,30	-6,57
20	Imenovanje sudija/tužilaca na osnovu njihovih sposobnosti/kompetentnosti	48,68	53,17	49,05	48,71	47,60	-1,12
21	Adekvatnost obuke/edukacije za sudije/tužioce na godišnjoj osnovi	66,11	70,70	66,54	68,62	65,48	-3,15
22	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	42,70	50,27	47,44	44,67	43,63	-1,03
23	Adekvatnost naknada advokata i notara	25,66	29,15	28,45	31,55	32,89	1,34
24	Pravovremeno isplaćivanje plata sudijama/tužiocima	59,93	65,69	75,68	77,80	80,86	3,06
25	Pravovremeno isplaćivanje naknada/troškova branilaca po službenoj dužnosti	38,00	39,47	49,06	51,27	62,50	11,23
26	Kompetentnost trenutno zaposlenog administrativnog/pomoćnog osoblja u sudovima/tužilaštvima	60,01	64,78	63,03	63,49	63,42	-0,07
27	Dovoljnost budžeta obezbijedenih sudovima/tužilaštvima	25,34	35,78	39,00	44,70	44,17	-0,54
28	Adekvatnost zgrada/radnih prostorija i radnog prostora sudova/tužilaštava	37,94	46,69	48,11	54,86	55,81	0,95
29	Adekvatnost potrebne IT opreme i podrške u sudovima/tužilaštvima	68,98	71,49	68,22	68,88	68,13	-0,75
30	Adekvatnost procedura i resursa kojima raspolažu sudovi i tužilaštva za suočavanje sa značajnim i iznenadnim promjenama u prilivu predmeta	48,33	54,83	51,11	57,50	56,28	-1,21
31	Objektivnost, adekvatnost i primjenljivost kriterija za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca u praksi	37,47	42,46	40,24	40,46	39,55	-0,91
32	Adekvatnost i primjenljivost u praksi profesionalnog imuniteta i doživotnosti imenovanja sudija i tužilaca	69,77	72,94	72,41	71,26	73,00	1,74
33	Lična sigurnost sudija i tužilaca, te njihovih bliskih članova porodice je osigurana, kada je to potrebno	40,80	41,31	47,65	45,57	50,57	5,01
34	Utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem	70,24	69,99	67,09	67,59	64,90	-2,69
35A	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	49,73	55,23	49,07	48,95	46,88	-2,07
35B	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	70,88	80,20	78,60	77,31	79,53	2,22
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	37,55	43,67	39,59	39,76	39,96	0,20
35F	Sudije ne uzimaju mito	79,68	81,00	80,91	80,10	79,30	-0,81
35G	Tužiocima ne uzimaju mito	76,94	76,61	77,98	76,00	76,11	0,12
35D	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	77,65	78,99	76,81	75,44	74,90	-0,54
35E	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	71,48	73,60	71,01	70,32	67,62	-2,70
36	Jednakost u tretiranju građana od strane sudova	82,16	83,33	81,95	82,44	80,87	-1,57

Vrijednosti iz Prikaza 24 predstavljene su u obliku grafikona u Prikazu 25.

Prikaz 25. Pojedinačne vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u periodu 2015-2019. godine (grafikon)

Prikaz 26 sadrži ukupni broj indikatora percepcije sudija i tužilaca u kojima su zabilježene pozitivne ili negativne promjene od 0, 2 i 5 procentnih poena. Iako promjene nisu bile značajne, većina vrijednosti indikatora u 2019. godini bila je niža nego u 2018. godini, što, u odnosu na prethodnu godinu, ukazuje da se percepcija efektivnosti pravosuđa među sudijama i tužiocima u 2019. godini okvirno pogoršala.

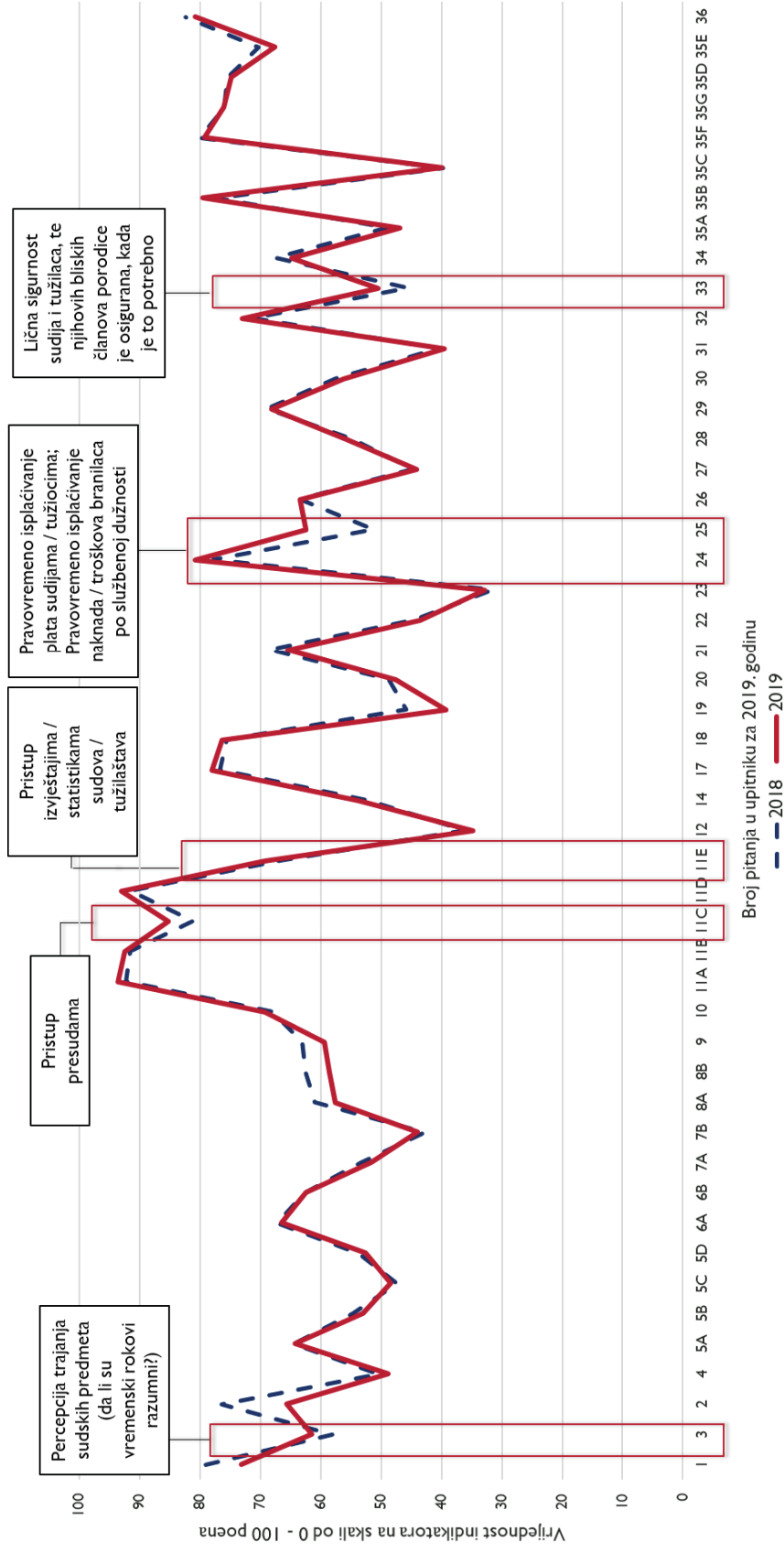
Prikaz 26. Promjene vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini na nivoima od 0, 2 i 5 procentnih poena

	Broj indikatora s godišnjom promjenom indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom indeksnih poena
$i > 0$	21	$i > 2$	7	$i > 5$	2
$i = 0$	0	$-2 < i < 2$	32	$-5 < i < 5$	44
$i < 0$	28	$i < -2$	10	$i < -5$	3
Ukupno	49		49		49

Najveća godišnja poboljšanja u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

U poređenju sa vrijednostima iz 2018. godine, u 2019. godini zabilježena su poboljšanja u percepciji sudija i tužilaca u pogledu nekoliko međusobno nepovezanih indikatora, uključujući pravovremeno isplaćivanje naknada/troškova branilaca po službenoj dužnosti i plata sudija/tužilaca; pristup presudama, izvještajima/statističkim podacima sudova/tužilaštava; lična sigurnost sudija/tužilaca i sigurnost njihovih bliskih članova porodice; te percepcija o opravdanosti vremenskih ograničenja trajanja sudskih predmeta. U Prikazu 27 istaknuta su područja u kojima se percepcija sudija i tužilaca najviše poboljšala.

Prikaz 27. Najveća godišnja povećanja vrijednosti iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu (grafikon)

Pojedinačni indikatori i godišnje promjene u indeksnim vrijednostima navedene su u Prikazu 28.

Prikaz 28. Najveća godišnja povećanja u vrijednostima iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u vrijednosti iz indikatora
25	Pravovremeno isplaćivanje naknada/troškova branilaca po službenoj dužnosti	11,23
33	Lična sigurnost sudija i tužilaca, te njihovih bliskih članova porodice je osigurana, kada je to potrebno	5,01
11C	Pristup presudama	4,05
3	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	3,40
24	Pravovremeno isplaćivanje plata sudijama/tužiocima	3,06
11E	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	2,57

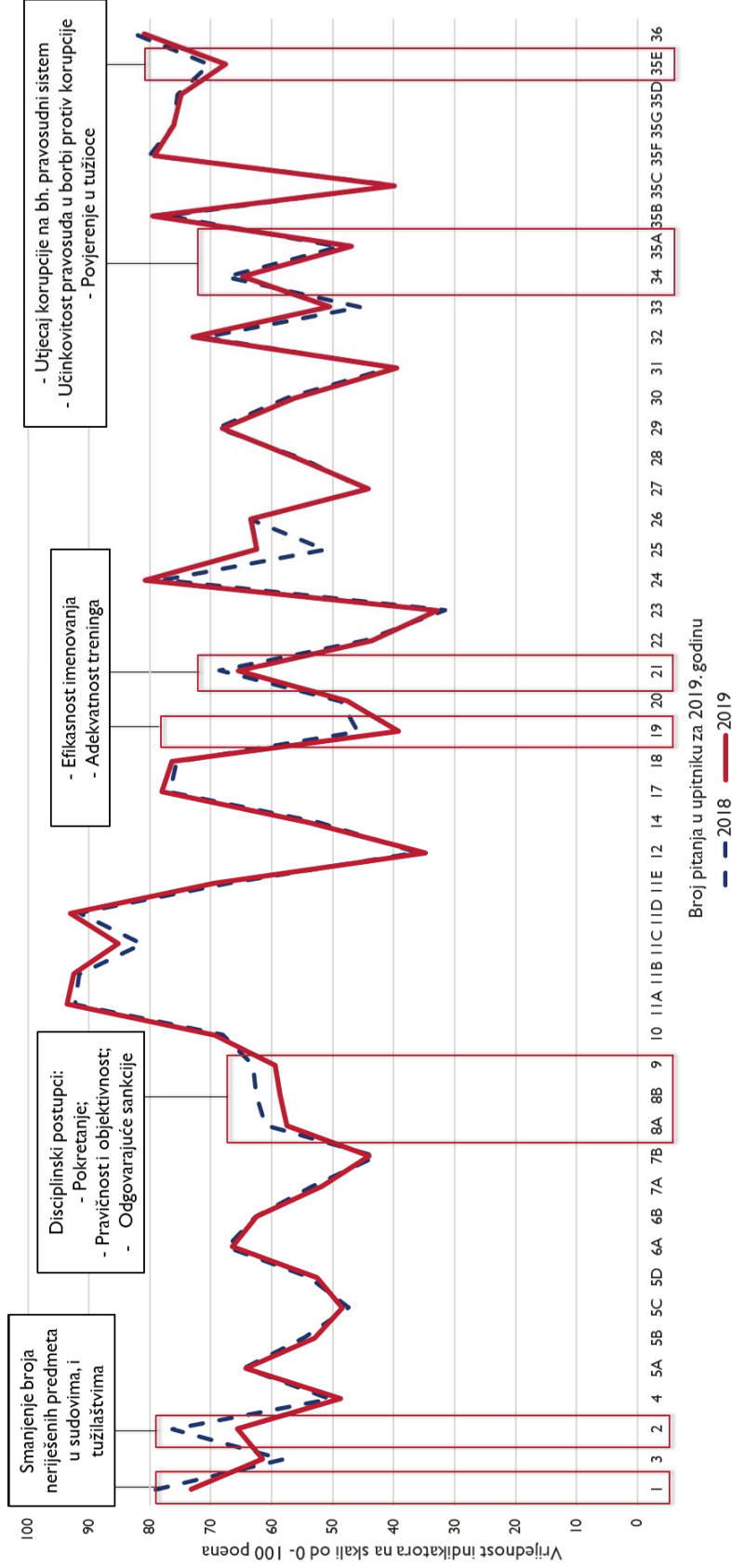
Najveće godišnje negativne promjene u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Najveće godišnje negativne promjene u percepciji sudija i tužilaca koje su zabilježene od 2018. do 2019. godine odnose se na pet grupa indikatora, kako je predstavljeno u Prikazu 29. Ove grupe su:

- percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima i tužilaštvima;
- percepcija sudija i tužilaca o disciplinskim postupcima (pokretanje, pravičnost i objektivnost te primjerenost sankcija);
- percepcija efikasnosti imenovanja sudija i tužilaca na upražnjene pozicije;
- percepcija adekvatnosti redovne godišnje obuke; i
- pitanja koja se odnose na korupciju (utjecaj korupcije na BiH pravosuđe i njegovu učinkovitost u borbi protiv korupcije) te povjerenje u tužioce.

Ukratko, u odnosu na period od 2018. do 2019. godine, sudije i tužiocima su mišljenja da se njihova učinkovitost u pogledu smanjenja broja neriješenih predmeta pogoršala u odnosu na prethodnu godinu, što važi i za učinkovitost pravosuđa u pogledu imenovanja, osposobljavanja, disciplinskih postupaka i rješavanja pitanja koja se odnose na korupciju.

Prikaz 29. Najveća godišnja smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu (grafikon)

Najveće negativne godišnje promjene vrijednosti iz pojedinačnih indikatora date su tabelarno u Prikazu 30.

Prikaz 30. Najveća godišnja smanjenja vrijednosti iz indikatora percepcije sudija i tužilaca za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u vrijednosti indikatora
2	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	-10,78
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije	-6,57
1	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	-5,85
8B	Pravičnost i objektivnost disciplinskih postupaka pokrenutih protiv sudija/tužilaca	-3,98
9	Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su odgovarajuće	-3,65
8A	Pokretanje disciplinskih postupaka protiv sudija/tužilaca u svim slučajevima propisanim zakonom	-3,48
21	Adekvatnost obuke/edukacije za sudije/tužioce na godišnjoj osnovi	-3,15
35E	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	-2,70
34	Utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem	-2,69
35A	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	-2,07

Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini

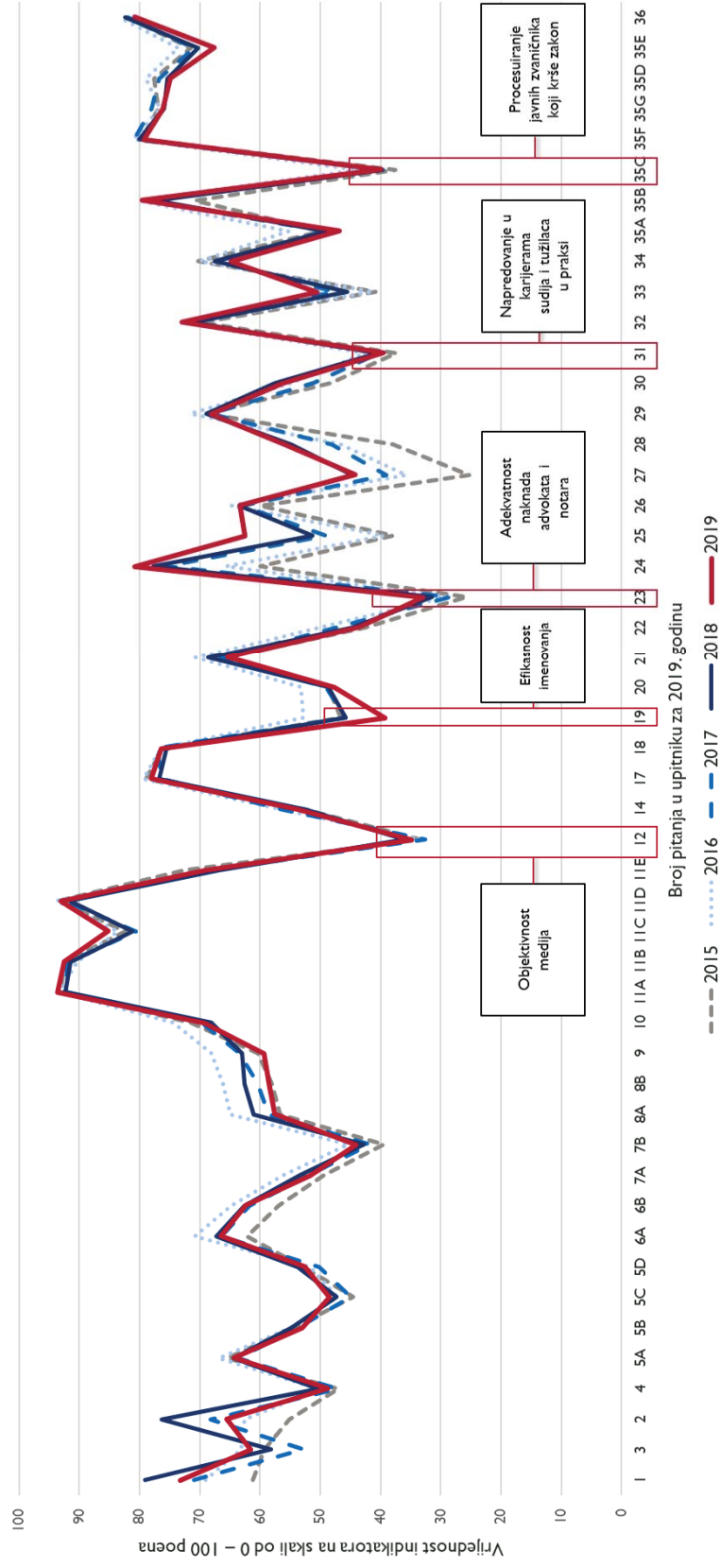
U 2019. godini percepcija sudija i tužilaca o pravosudnoj efektivnosti bila je najnegativnija kada je riječ o indikatorima koji se odnose na adekvatnost advokatskih i notarskih naknada; objektivnost medija u odabiru i izvještavanju o sudskim predmetima i istragama; efikasnost imenovanja sudija i tužilaca na upražnjene pozicije; izgleda za napredovanje u karijeri sudija i tužilaca; te procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon. Vrijednosti za ove indikatore navedene su u Prikazu 31.

Prikaz 31. Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Vrijednost iz indikatora (0-100) 2019
23	Adekvatnost naknada advokata i notara	32,89
12	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	34,83
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije	39,30
31	Objektivnost, adekvatnost i primjenljivost kriterija za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca u praksi	39,55
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	39,96

Većina rezultata za 2019. godinu bila je u skladu s onima iz prethodnih godina. Međutim, u 2019. godini efikasnost imenovanja bila je među onim indikatorima s najnižim vrijednostima, kao što je prikazano na grafikonu u Prikazu 32.

Prikaz 32. Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca za period 2015-2019. godine (grafikon)

Promjene u indikatorima koji se odnose na korupciju u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

Vrijednosti pet od osam indikatora koji se odnose na pitanja vezana za korupciju smanjile su se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Kao što pokazuje Prikaz 33, percepcija sudija i tužilaca o tome da li njihove kolege primaju mito, o povjerenju u sudije i tužioce da svoje dužnosti obavljaju nepristrasno i u skladu sa zakonom te o sveukupnoj učinkovitosti pravosuđa u borbi protiv korupcije pogoršala se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Vrijednost većine indikatora povezanih s korupcijom također je opala u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu. Među tim indikatorima, percepcije sudija i tužilaca o procesuiranju javnih zvaničnika koji krše zakon i o učinkovitosti pravosuđa u borbi protiv korupcije bile su konstantno nepovoljne od 2017. godine.

Prikaz 33. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca o pitanjima koja se odnose na korupciju u periodu 2018-2019. godine i godišnja promjena

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Vrijednost indikatora (0-100) za 2018. godinu	Vrijednost indikatora (0-100) za 2019. godinu	Godišnja promjena u vrijednosti indikatora
34	Utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem	67,59	64,90	-2,69
35A	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	48,95	46,88	-2,07
35B	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	77,31	79,53	2,22
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	39,76	39,96	0,20
35F	Sudije ne uzimaju mito	80,10	79,30	-0,81
35G	Tužiocima ne uzimaju mito	76,00	76,11	0,12
35D	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	75,44	74,90	-0,54
35E	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	70,32	67,62	-2,70

Promjene u 2019. godini u odnosu na baznu 2015. godinu

Podaci prikupljeni od 2015. do 2019. godine pokazuju stepen promjene u percepciji sudija i tužilaca tokom tog vremenskog perioda. Vrijednosti nekoliko indikatora kontinuirano su se povećavale. Tu spadaju one koje se odnose na smanjenje broja neriješenih predmeta u sudovima i tužilaštvima, pravovremenost isplaćivanja plata sudijama i tužiocima, dostatnost budžeta obezbijedenih sudovima i tužilaštvima i adekvatnost zgrada/radnih prostorija i radnog prostora sudova/tužilaštava. Ukratko, tokom posljednjih pet godina, sudije i tužiocima su bili mišljenja da je došlo do poboljšanja u pogledu pravovremenosti i dostupnosti resursa pravosudnim institucijama i smanjenja broja neriješenih predmeta (s izuzetkom u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu). Vrijednosti ovih indikatora navedene su u Prikazu 34.

Prikaz 34. Najveća godišnja povećanje u vrijednostima iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	INDEKSNA VRIJEDNOST INDIKATORA na skali od 0 do 100					Promjena u vrijednosti indikatora (2019-2015)
		2015	2016	2017	2018	2019	
25	Pravovremeno isplaćivanje naknada/troškova branilaca po službenoj dužnosti	38,00	39,47	49,06	51,27	62,50	24,50
24	Pravovremeno isplaćivanje plata sudijama/tužiocima	59,93	65,69	75,68	77,80	80,86	20,93
27	Dovoljnost budžeta obezbijeđenih sudovima/tužilaštvima	25,34	35,78	39,00	44,70	44,17	18,82
28	Adekvatnost zgrada/radnih prostorija i radnog prostora sudova/tužilaštava	37,94	46,69	48,11	54,86	55,81	17,88
1	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	61,16	69,10	71,05	79,07	73,22	12,06
2	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	55,11	62,54	68,24	76,39	65,61	10,50

Indikatori zasnovani na percepciji sudija i tužilaca s najoštrijim padom u periodu od 2015. do 2019. godine navedeni su u Prikazu 35. Ovi su padovi posebno izraženi kada je riječ o percepciji sudija i tužilaca koja se odnosi na imenovanja na upražnjene pozicije i utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem.

Prikaz 35. Najveća godišnja smanjenja u vrijednostima iz indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	INDEKSNA VRIJEDNOST INDIKATORA na skali od 0 do 100					Promjena u vrijednosti indikatora (2019-2015)
		2015	2016	2017	2018	2019	
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije	46,60	52,84	45,76	45,87	39,30	-7,30
34	Utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem	70,24	69,99	67,09	67,59	64,90	-5,34

DODATNI PODACI O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA

Drugi put od uvođenja Indeksa, anketa za sudije i tužioce iz 2019. godine sadržavala je tri demografska pitanja koja su omogućila analizu podgrupa. Od 442¹⁶ ispitanika koji su se odazvali na anketu u 2019. godini, 76% činile su sudije (337), a 24% tužioći (105). U pogledu geografske zastupljenosti, 58% ispitanika (256) je iz Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH), 30% ispitanika (133) iz Republike Srpske (RS), dok je 5% ispitanika (20) iz Brčko distrikta (BD), a njih 8% (35) zaposleno je na nivou Suda BiH i Tužilaštva BiH. Konačno, 52% ispitanika su žene (231), a 48% muškarci (211). Prikaz 36 daje pregled uzorka ispitanika za 2019. godinu i ukupnog broja sudija i tužilaca u BiH, po njihovoj funkciji, spolu i nadležnosti.

¹⁶ Ukupan broj ispitanika obuhvaćenih anketom bio je 447. Pet ispitanika nije dalo odgovore na demografska pitanja.

Prikaz 36. Struktura grupe ispitanika i populacija sudija i tužilaca u BiH, raščlanjeno po funkciji, spolu i nadležnosti za 2019. godinu

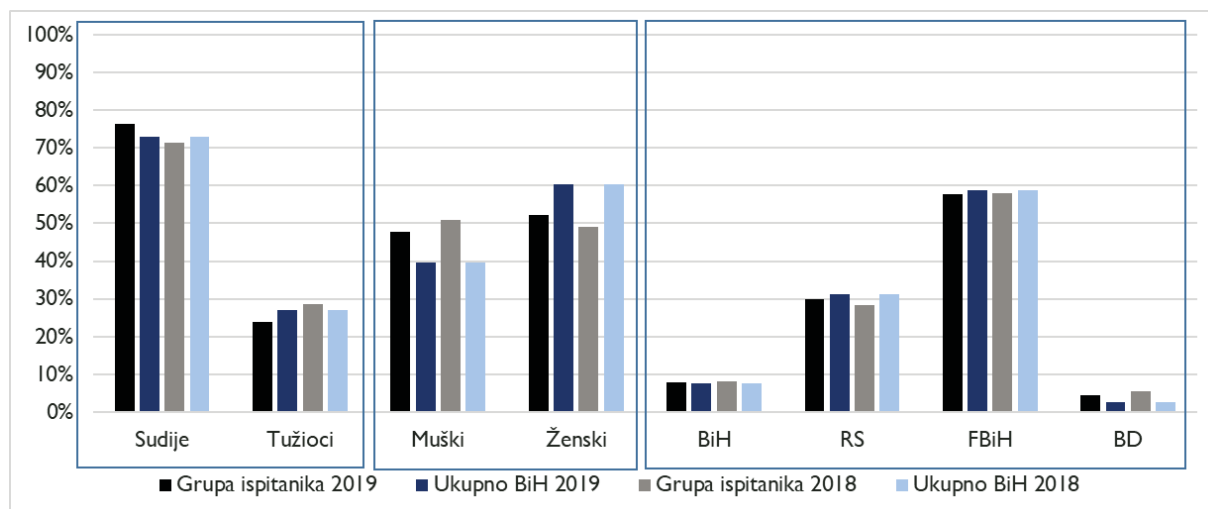
Funkcija	Grupa ispitanika	BiH	Grupa ispitanika (% grupe ispitanika ukupno)	BiH (% ukupno BiH)
Sudije	337	1.008	76%	73%
Tužioci	105	375	24%	27%
Ukupno	442	1.383	100%	100%

Spol	Grupa ispitanika	BiH	Grupa ispitanika (% grupe ispitanika ukupno)	BiH (% ukupno BiH)
Muški	211	547	48%	40%
Ženski	231	836	52%	60%
Ukupno	442	1.383	100%	100%

Nadležnost	Grupa ispitanika	BiH	Grupa ispitanika (% grupe ispitanika ukupno)	BiH (% ukupno BiH)
BiH	35	105	8%	8%
RS	133	431	30%	31%
FBiH	256	812	58%	59%
BD	20	35	5%	3%
Ukupno	444	1.383	100%	100%

Grupa ispitanika odražavala je populaciju sudija i tužilaca po njihovoj funkciji i geografskoj lokaciji. Odnos sudija i sutkinja, odnosno tužitelja i tužiteljica iznosio je 60 naprema 40% u korist žena, dok je među ispitanicima bilo 52% žena i 48% muškaraca, što znači da su sudije i tužioci bili nešto spremniji odgovoriti na anketu nego što su to bile sutkinje i tužiteljice. Prikaz 37 sadrži strukturu grupe ispitanika u 2019. i 2018. godini u odnosu na populaciju sudija i tužilaca u BiH u istom periodu, po njihovoj funkciji, spolu i nadležnosti. Iz ovog trakastog grafikona evidentna je bliska podudarnost između grupe ispitanika i raščlambe populacije u obje godine, s malom razlikom u spolu.

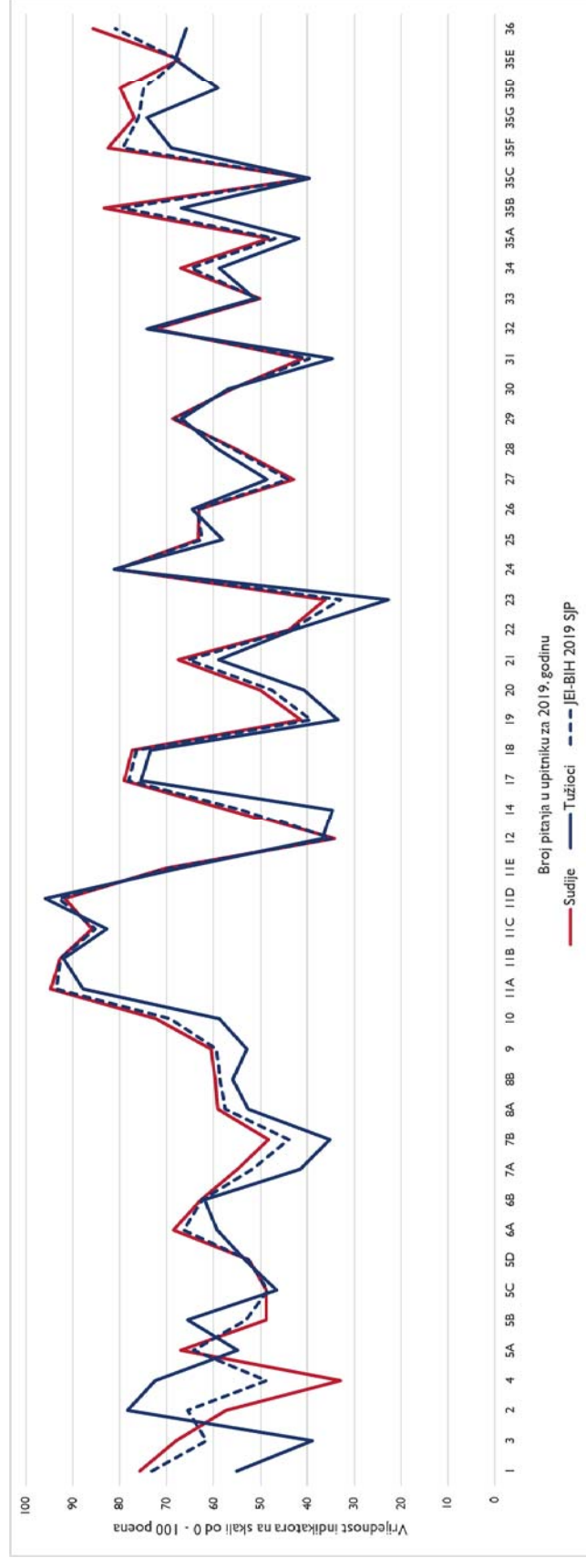
Prikaz 37. Struktura grupe ispitanika i populacija sudija i tužilaca u BiH, raščlanjeno po funkciji, spolu i nadležnosti za 2018. i 2019. godinu

Analiza pokazuje da bi ukupna vrijednost indikatora proizašlih iz percepcije sudija i tužilaca bila za 1,5 indeksna poena veća da su sudije ocjenjivale efektivnost pravosuđa u odnosu na ocjene koje su dali tužioci (razlika od 5,3%). Percepcija tužilaca u pogledu pitanja vezanih za korupciju bila je negativnija od percepcije sudija po istom pitanju (tj. u odnosu na indikatore povjerenja u sudije da nepristrasno i u skladu sa zakonom vode sudske postupke i presuđuju u predmetima te odsustvu neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka). Obje grupe su imale negativniju percepciju o radnom učinku (tj. o vremenu trajanja riješenih predmeta, broju neriješenih predmeta i ocjeni radnog učinka) druge grupe (tj. tužioci o radnom učinku sudija/sudova od samih sudija i obrnuto).

Na Prikazu 38 grafički su predstavljene sličnosti i razlike u vrijednostima indikatora za 2019. godinu odvojeno za sudije i tužioce, kao i u kombinaciji. Indikatori koje su bodovale samo sudije prikazani su punom crvenom linijom, oni koje su bodovali samo tužioci punom plavom linijom, a oni koje su bodovali i sudije i tužioci isprekidanom crnom linijom.

Prikaz 38. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca prikazane odvojeno prema funkciji i zajedno za 2019. godinu (grafikon)

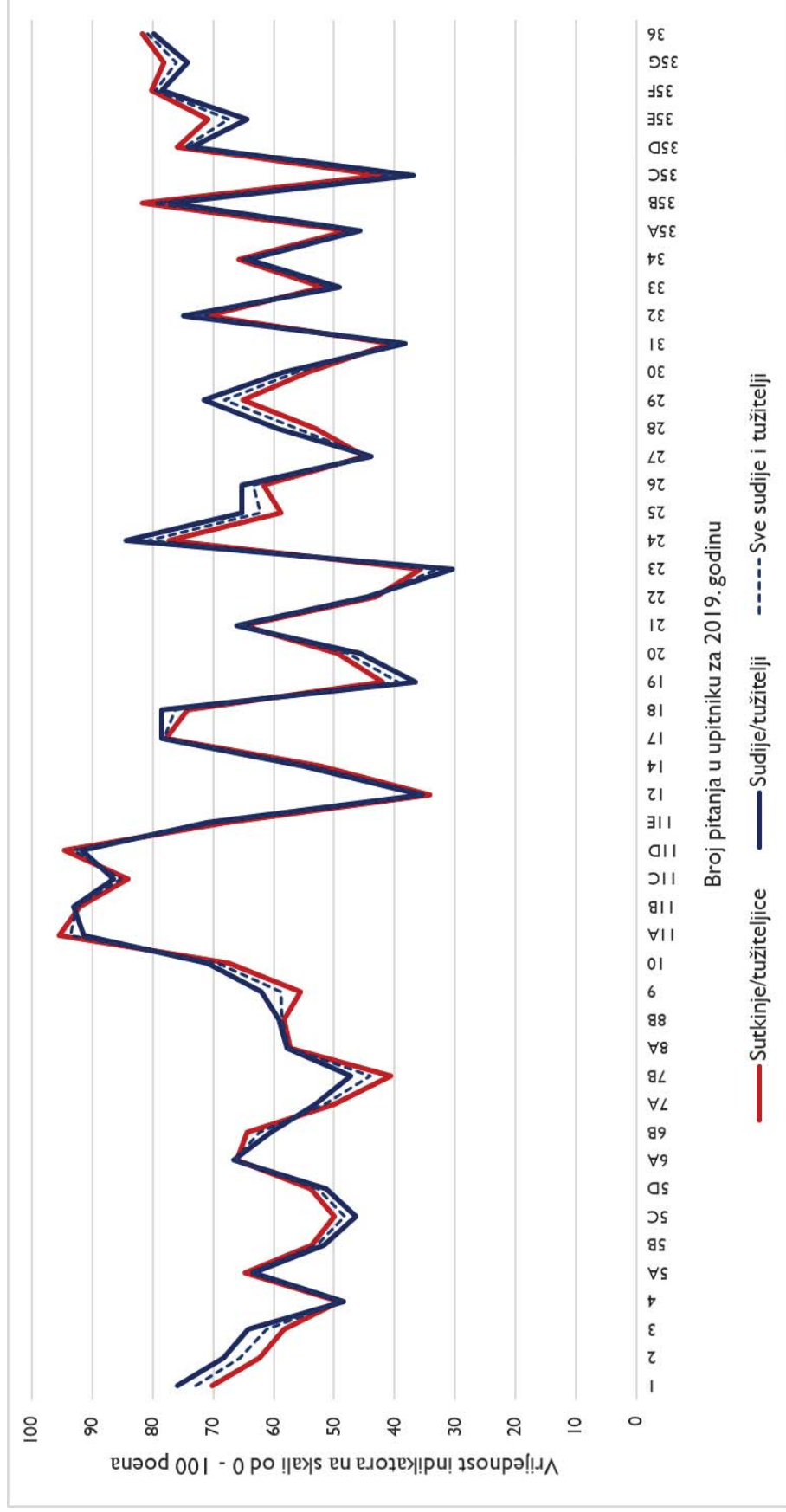
U Prikazu 39 navedene su najveće razlike u vrijednostima indikatora između sudija i tužilaca. Negativne vrijednosti ukazuju na to da su percepcije sudija bile nepovoljnije od percepcije tužilaca.

Prikaz 39. Najveće razlike u vrijednostima indikatora po funkciji: sudije naspram tužilaca, u 2019. godini

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Razlika u vrijednostima iz indikatora kada ih ocjenjuju sudije i tužioc odvojeno
4	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	-39,57
3	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	29,15
14	Adekvatnost sudskih такси/naknada	22,11
2	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	-20,99
1	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	20,79
35D	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	20,71
36	Jednakost u tretiranju građana od strane sudova	19,78
5B	Ocjena rada tužilaca/tužilaštava	-16,89
35B	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	16,49

Prema većini indikatora, percepcije sudija i sutkinja, odnosno tužitelja i tužiteljica bile su prilično slične, što je predstavljeno na Prikazu 40.

Prikaz 40. Vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca prikazane odvojeno prema spolu i zajedno za 2019. godinu (grafikon)

U Prikazu 41 navedeni su indikatori sa najvećim razlikama u odgovorima žena i muškaraca. Negativne vrijednosti ukazuju na to da su percepcije ispitanica bile nepovoljnije od percepcija ispitanika. Ukratko, percepcija sudija i sutkinja, odnosno tužilaca i tužiteljica, raščlanjeno po spolu, razlikuje se samo neznatno.

Prikaz 41. Najveće razlike u vrijednostima indikatora po spolu: sudije naspram tužilaca, u 2019. godini

Broj pitanja u upitniku za 2019. godinu	Pitanje (u skraćenom obliku)	Razlika u vrijednostima indikatora kada ih ocjenjuju žene i muškarci odvojeno
24	Pravovremeno isplaćivanje plata sudijama/tužiocima	-7,19
7B	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	-6,72
35E	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	6,48
9	Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su odgovarajuće	-6,42
29	Adekvatnost potrebne IT opreme i podrške u sudovima/tužilaštvima	-6,41
25	Pravovremeno isplaćivanje naknada/troškova branilaca po službenoj dužnosti	-6,40
28	Adekvatnost zgrada/ radnih prostorija i radnog prostora sudova/tužilaštava	-6,22
3	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni?)	-5,99
2	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	-5,92
1	Percepcija o smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima, isključujući komunalne predmete	-5,69
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	5,38
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije	5,37
23	Adekvatnost naknada advokata i notara	5,16

UPOREDNI REZULTATI PERCEPCIJE JAVNOSTI I PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA

Svrha Indeksa je da omogući analizu potencijalno različitih percepcija o efektivnosti pravosuđa upoređivanjem odgovora na ista pitanja u svim slučajevima kada su ona postavljena objema grupama. Od 146 indikatora Indeksa, ovu mogućnost pruža 30 indikatora koji se odnose na percepciju javnosti i 30 indikatora koji se odnose na percepciju sudija i tužilaca. Rezultati su dati u Prikazu 42.

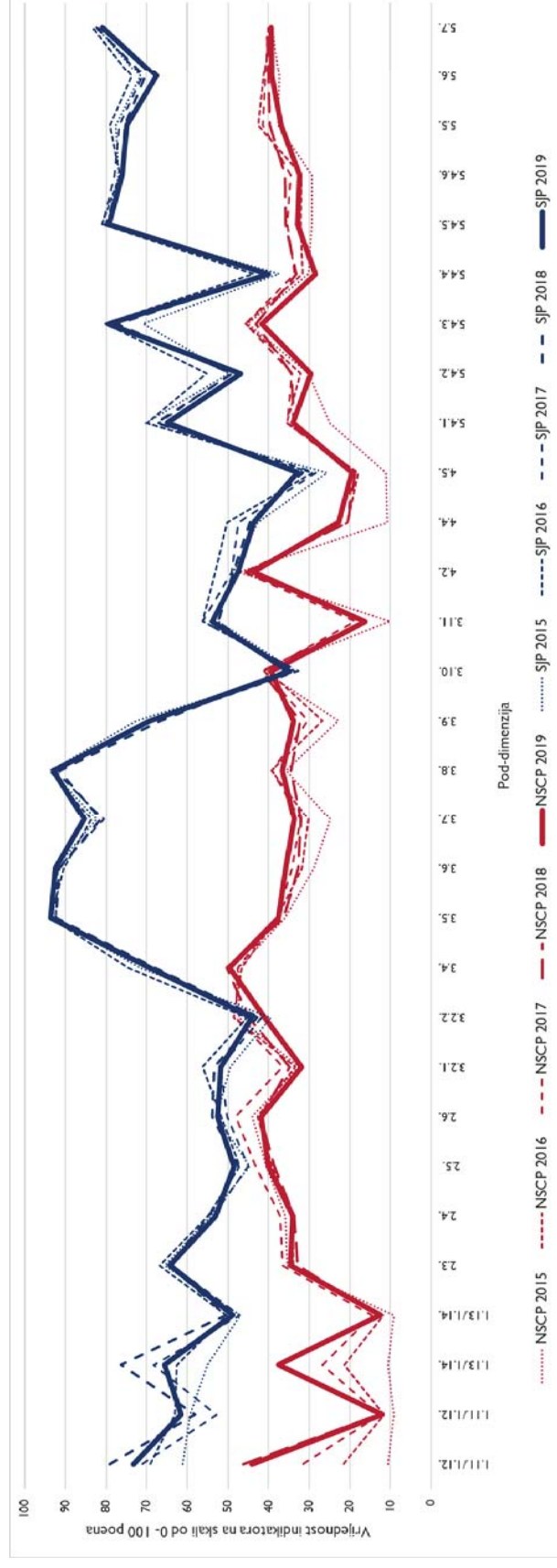
Prikaz 42. Uporedni prikaz percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015-2019. godine

Broj pod-dimenzije	Pod-dimenzija	Broj pitanja u anketi percepcije građana	Broj pitanja u anketi percepcija sudija i tužilaca	Indeksne vrijednosti indikatora percepcije javnosti (0-100)					Indeksne vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca (0-100)					Razlika u percepciji sudija/tužilaca u odnosu na javnost za 2019. godinu
				2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	
1.1.1.12.	Percepcija javnosti o efikasnosti sudova (smanjenje zaostataka)	JE3	#1	10,71	21,56	31,41	46,26	44,07	61,16	69,10	71,05	79,07	73,22	29,16
1.1.1.12.	Percepcija javnosti o efikasnosti sudova (trajanje riješenih predmeta)	JE8	#3	9,15	11,69	12,63	12,75	12,09	59,29	63,13	52,87	58,16	61,56	49,47
1.1.3.1.14.	Percepcija javnosti o efikasnosti tužilaštava (smanjenje zaostataka)	JE4	#2	10,60	21,45	26,83	37,82	37,61	55,11	62,54	68,24	76,39	65,61	28,00
1.1.3.1.14.	Percepcija javnosti o efikasnosti tužilaštava (trajanje riješenih predmeta)	JE9	#4	9,24	11,78	14,53	13,28	12,55	47,00	50,38	47,19	50,38	48,78	36,23
2.3.	Ocjena rada sudija/sudova	JE1A	#5A	35,46	33,91	36,57	32,93	34,67	65,52	66,82	63,70	64,43	64,26	29,59
2.4.	Ocjena rada tužilaca/tužilaštava	JE1B	#5B	35,93	33,90	37,26	33,62	34,04	54,32	54,86	53,62	54,77	53,00	18,95
2.5.	Ocjena rada advokata	JE1C	#5C	40,68	39,10	43,15	38,57	40,00	44,61	47,14	45,02	47,36	48,44	8,44
2.6.	Ocjena rada notara	JE1D	#5D	44,04	42,69	48,02	41,95	41,84	52,88	51,69	50,22	53,83	52,58	10,74
3.2.1.	Pracepcija javnosti o efikasnosti i nagrada	COR20G	#7A	32,64	33,44	36,53	34,81	31,92	49,41	56,19	51,87	53,41	51,70	19,78
3.2.2.	Pracepcija javnosti o efikasnosti i nagrada	COR20H	#7B	47,24	48,61	48,12	44,95	41,03	39,44	45,40	41,75	42,84	44,04	3,01
3.4.	Slučajna dodjela predmeta	JE10	#10	47,38	46,71	47,60	50,25	49,66	71,59	74,47	69,75	68,08	69,32	19,67
3.5.	Pristup sudskim predmetima	JE2A	#11A	36,00	38,04	37,96	36,21	37,65	93,11	93,48	92,48	92,26	93,62	55,97
3.6.	Pristup suđenjima	JE2B	#11B	28,83	31,79	34,31	32,69	35,81	92,52	90,44	91,95	91,56	92,52	56,71
3.7.	Pristup presudama	JE2C	#11C	24,82	30,13	32,20	32,02	33,70	82,35	83,59	80,58	81,21	85,26	51,56
3.8.	Pristup dokazima	JE2E	#11D	35,67	39,23	39,16	34,57	36,56	93,49	93,81	92,53	91,57	93,02	56,46
3.9.	Pristup izvještajima/statistikama	JE2D	#11E	22,78	26,72	30,38	32,21	33,77	72,46	69,26	68,28	66,75	69,32	35,56
3.10.	Izještavanje medija	JE6	#12	41,28	40,15	41,17	41,70	39,43	33,47	33,59	32,58	36,08	34,83	-4,60
3.11.	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	JE7	#14	10,17	15,79	18,60	16,73	16,22	52,47	56,22	56,30	52,37	53,89	37,67
4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	JE5	#20	47,35	45,76	46,07	45,08	43,77	48,68	53,17	49,05	48,71	47,60	3,82
4.4.	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	JE11	#22	10,81	20,61	20,64	20,51	22,84	42,70	50,27	47,44	44,67	43,63	20,79
4.5.	Adekvatnost naknada advokata/notara	JE12	#23	11,16	18,01	19,46	18,65	19,52	25,66	29,15	28,45	31,55	32,89	13,37
5.4.1.	Utjecaj korupcije na BiH pravosuđni sistem	COR19	#34	24,89	35,57	35,45	33,90	33,99	70,24	69,99	67,09	67,59	64,90	30,91
5.4.2.	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	COR20E	#35A	30,12	32,17	34,31	34,35	29,61	49,73	55,23	49,07	48,95	46,88	17,27
5.4.3.	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	JE17	#35B	45,16	45,64	45,61	43,11	41,69	70,88	80,20	78,60	77,31	79,53	37,84
5.4.4.	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	COR20F	#35C	30,13	31,58	33,68	33,15	28,54	37,55	43,67	39,59	39,76	39,96	11,42
5.4.5.	Sudije ne primaju mito	COR20C	#35F	29,32	32,17	35,36	35,78	32,92	79,68	81,00	80,91	80,10	79,30	46,38
5.4.6.	Tužici ne primaju mito	COR20D	#35G	29,30	31,98	34,59	36,03	32,44	76,94	76,61	77,98	76,00	76,11	43,68

5.5.	Povjerenje u sudije	COR20A	#35D	37,75	42,59	41,46	39,71	36,93	77,65	78,99	76,81	75,44	74,90	37,97
5.6.	Povjerenje u tužioce	COR20B	#35E	37,39	41,32	40,82	39,98	39,16	71,48	73,60	71,01	70,32	67,62	28,46
5.7.	Jednaka primjena zakona	JE16	#36	39,21	39,16	40,12	40,32	39,35	82,16	83,33	81,95	82,44	80,87	41,52

Podaci iz Prikaza 42 grafički su predstavljene u Prikazu 43, gdje vertikalna osa predstavlja vrijednost indikatora (na skali od 0 do 100), a horizontalna osa svaku od pod-dimenzija prema dodijeljenom broju. Iz grafikona se jasno vidi da se percepcija javnosti i percepcija sudija i tužilaca značajno razlikuju po većini indikatora i po godinama.

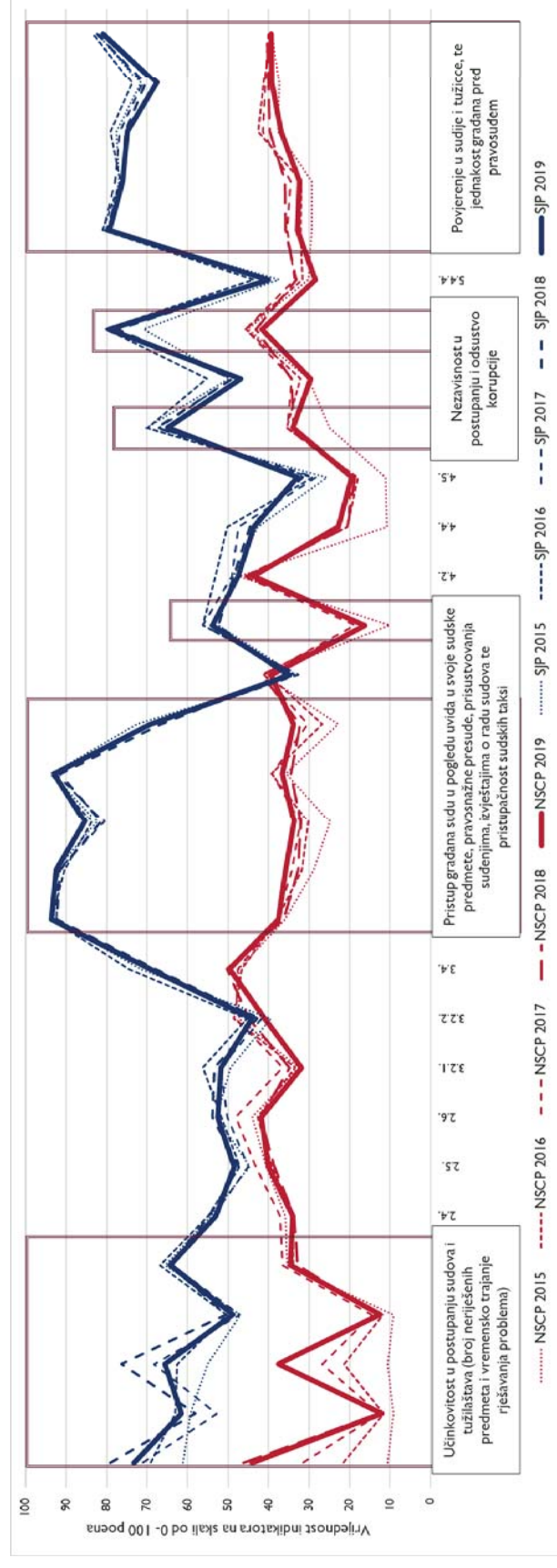
Prikaz 43. Usporedni prikaz percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015–2019. godine (grafikon)

Na Prikazu 44 istaknuta su područja najvećih razlika između percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca, a one uključuju:

- efikasnost u postupanju sudova/tužilaštava (broj neriješenih predmeta i vremensko trajanje rješavanja predmeta) i ocjena rada sudova;
- pristup građana sudu radi uvida u vlastite sudske predmete, pravosnažne presude, dokaze, pristup ročištima/suđenjima, izvještajima/statističkim podacima o radu sudova/tužilaštava te adekvatnost sudskih taksi;
- odsustvo korupcije u BiH pravosuđu i neprimjerenog utjecaja na sudije i tužioce u donošenju odluka; i
- povjerenje u sudije i tužioce i jednakost građana pred pravosuđem.

Prikaz 44. Najveće razlike u percepciji javnosti i percepciji sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015-2019. godine (grafikon)

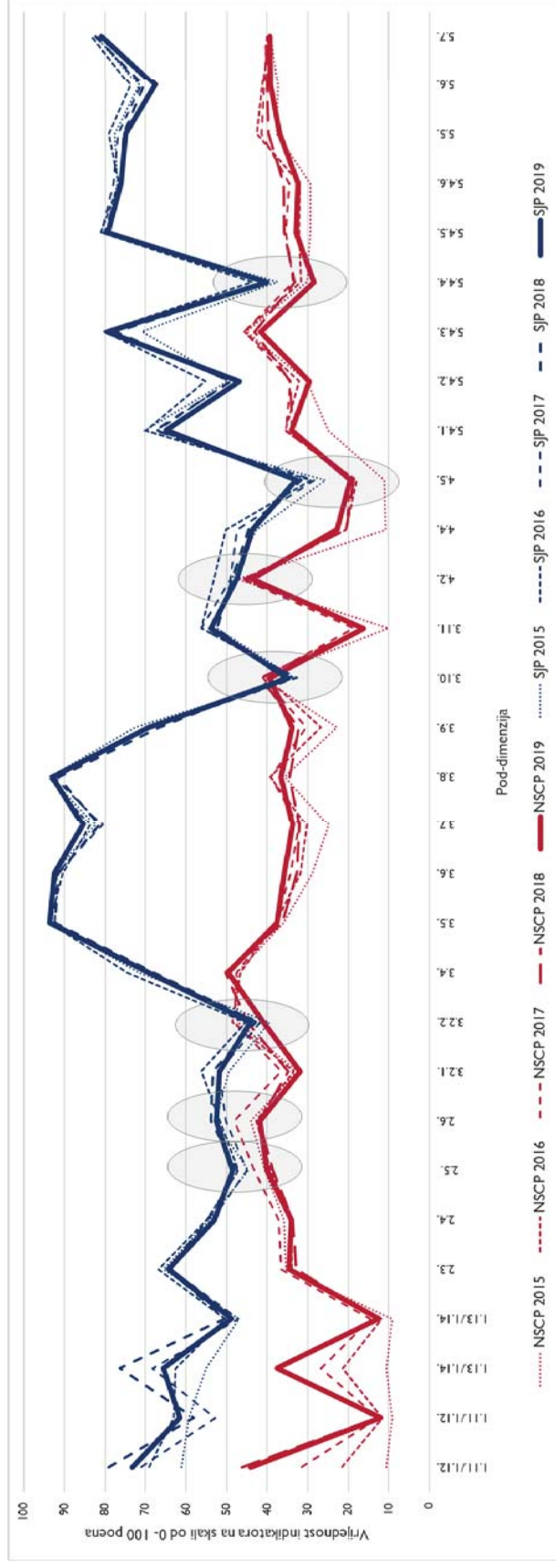
Najveće razlike u pojedinačnim vrijednostima iz indikatora percepcije javnosti u odnosu na percepciju sudija i tužilaca istaknute su u Prikazu 45. Pozitivna vrijednost ukazuje da je percepcija nosilaca pravosudnih funkcija bila povoljnija od percepcije javnosti za dati indikator.

Prikaz 45. Najveće razlike u percepciji javnosti i percepciji sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa u 2019. godini

Pod-dimenzija br.	Pod-dimenzija	Razlika SJP u odnosu na NSCP-BiH za 2019. godinu
3.6.	Pristup saslušanjima	56,71
3.8.	Pristup dokazima	56,46
3.5.	Pristup sudskim predmetima	55,97
3.7.	Pristup presudama	51,56
1.11./1.12.	Efikasnost sudova (trajanje riješenih predmeta)	49,47
5.4.5.	Sudije ne uzimaju mito	46,38
5.4.6.	Tužioc ne uzimaju mito	43,68
5.7.	Jednaka primjena zakona	41,52
5.5.	Povjerenje u sudije	37,97
5.4.3.	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	37,84
3.11.	Pristupačnost sudskih такси/naknada	37,67
1.13./1.14.	Efikasnost tužilaštava (trajanje riješenih predmeta)	36,23
3.9.	Pristup izvještajima/statistikama	35,56
5.4.1.	Utjecaj korupcije na BiH pravosudni sistem	30,91
2.3.	Rad sudova	29,59
1.11./1.12.	Efikasnost sudova (smanjenje broja neriješenih predmeta)	29,16
5.6.	Povjerenje u tužioce	28,46
1.13./1.14.	Efikasnost tužilaštava (smanjenje broja neriješenih predmeta)	28,00

U nekim područjima percepcije ove dvije grupe bile su međusobno slične. Indikatori sa sličnim niskim vrijednostima uključuju praćenje radnog učinka i kompetentnosti sudija i tužilaca, medijsko izvještavanje, procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon i ocjenu rada advokata i notara. Na Prikazu 46 istaknuti su indikatori u kojima je razlika između percepcije javnosti i percepcije nosilaca pravosudnih funkcija bila najmanja.

Prikaz 46. Najmanje razlike između percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za period 2015-2019. godine (grafikon)

Najmanje razlike u pojedinačnim indeksnim vrijednostima između percepcije sudija i tužilaca i percepcije javnosti date su u Prikazu 47. Negativna vrijednost ukazuje da je percepcija sudija/tužilaca bila nepovoljnija od percepcije javnosti.

Prikaz 47. Najmanje razlike između percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca o efektivnosti pravosuđa za 2019. godinu

Pod-dimenzija br.	Pod-dimenzija	Razlika SJP u odnosu na NSCP-BiH za 2019. godinu
3.2.2.	Praćenje rada sudija/tužilaca, sankcije i nagrade	3,01
4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	3,82
3.10.	Izveštavanje medija	-4,60
2.5.	Rad advokata	8,44
2.6.	Rad notara	10,74
5.4.4.	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	11,42
4.5	Adekvatnost naknada advokata/notara	13,37

Percepcija obje grupe po većini indikatora koji se odnose na korupciju je u 2019. godini bila negativnija nego u 2018. godini, kako je istaknuto u Prikazu 48. Ovo predstavlja nastavak sličnog pada vrijednosti u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, što ukazuje na to da su javnost i nosioci pravosudnih funkcija mišljenja da borba pravosuđa u BiH protiv korupcije ne daje željene rezultate.

Prikaz 48. Uporedni prikaz godišnje promjene vrijednosti iz indikatora percepcije javnosti i percepcije sudija/tužilaca koji se odnose na pitanja korupcije za 2018. i 2019. godinu

Broj pitanja iz SJP-a	Broj pitanja iz NSCP-BiH-a	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u indeksnoj vrijednosti indikatora — javnost	Godišnja promjena u indeksnoj vrijednosti indikatora — sudije/tužioci
34	COR19	Mjera u kojoj je pravosudni sistem u zemlji pod uticajem korupcije	0,10	-2,69
35A	COR20E	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	-4,75	-2,07
35B	JE17	Odsustvo neprimjerenog utjecaja na sudije u donošenju odluka	-1,42	2,22
35C	COR20F	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	-4,61	0,20
35F	COR20C	Sudije ne uzimaju mito	-2,86	-0,81
35G	COR20D	Tužioci ne uzimaju mito	-3,60	0,12
35D	COR20A	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	-2,78	-0,54
35E	COR20B	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	-0,83	-2,70

INDIKATORI IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-a

JEI-BiH za 2019. godinu rezimira statističke (administrativne) podatke o ukupno 311.765 predmeta obrađenih u BiH sudovima i tužilaštvima u 2019. godini. Ukupan broj indikatora u Indeksu koji se dobijaju iz statističkih podataka VSTV-a je 65. VSTV je projektu MEASURE II dostavio podatke za 57 indikatora koji se odnose na 2019. godinu. Ovi indikatori se odnose na glavne vrste predmeta koje prati Indeks, a koji su bili u radu u sudovima/tužilaštvima, te na stopu uspješnosti disciplinskih postupaka. Podaci za preostalih osam indikatora, koje VSTV prikuplja ručno, imaju jednogodišnji zaostatak i stoga odražavaju stanje u 2018. godini. Ova potonja grupa indikatora odnosi se na kolektivne norme, stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, uspješnost optužnica i izvršenja u komunalnim predmetima. Metodološki, ovo je isti pristup koji je korišten za analizu podataka za period od 2015. do 2019. godine.

DEFINICIJE PREDMETA

Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu, njihovih korespondentnih Upisnika (odnosno vrsta i faza u skladu sa Pravilnicima o sistemu za upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima [CMS, odnosno TCMS]) te datuma računanja početka i završetka predmeta navedeni su u Prikazu 49. Ove definicije preuzete su direktno iz softvera poslovne inteligencije, odnosno upita na CMS i TCMS baze podataka koje je kreirao VSTV-a, a koje su nepromijenjene u odnosu na 2015. godinu.

Prikaz 49. Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu, odgovarajući Upisnik (vrste, faze), te datumi početka i završetka predmeta koji su korišteni za izračunavanje vrijednosti iz indikatora

Institucija/nivo	Naziv predmeta u Indeksu	Upisnik (vrsta, faza)	Datum početka	Datum završetka
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	K-K	Datum pokretanja predmeta bez obzira na godinu u kojoj je iniciran (samo predmeti koji su sa 1. januarom 2019. godine imali status „otvoren“ i novootvoreni predmeti u 2019. godini).	Ako je predmet u 2019. godini promijenio status u „zatvoren“, datum završetka je datum kada je proglašen „zatvorenim“. Ako je predmet ostao u statusu „otvoren“ sa 31. decembrom 2019. godine, računa se kao neriješen predmet sa 31. decembrom 2019. godine.
	Građanski predmeti	P-P		
	Privredni predmeti	Ps-Ps		
	Upravni predmeti	U-U		
	Izvršenje u građanskim predmetima	P-I		
	Izvršenje u privrednim predmetima	Ps-Ip		
	Izvršenje u komunalnim predmetima	I-Kom		
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	K-Kž		
	Građanski žalbeni predmeti	P-Gž (Parnično odjeljenje)		
	Privredni žalbeni predmeti	Ps-Pž (Privredno odjeljenje)		
	Upravni žalbeni predmeti	U-Už, U-Uvp		
Tužilaštva	Predmeti općeg kriminala	KT, KTO, KTM, KTT		
	Predmeti korupcije	KTK		
	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	KTPO, KTF		
	Predmeti ratnih zločina	KTRZ		

UKUPNE VRIJEDNOSTI ZA INDIKATORE IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-a

Maksimalni broj mogućih indeksnih poena za indikatore iz statističkih podataka VSTV-a u ukupnoj vrijednosti JEI-BiH iznosi 32,98 poena. U 2019. godini, vrijednost ovih indikatora iznosila je 21,96 poena, odnosno 66,59% od maksimalno mogućeg broja poena. U 2015. godini vrijednost ovih indikatora iznosila 21,41 poena, odnosno 64,93% od maksimuma; u 2016. godini, ta vrijednost bila je 21,60 poena, odnosno 65,48%; u 2017. godini, 21,83 poena, odnosno 66,18%, a u 2018. godini, 21,70 poena, odnosno 65,80%. Rezultati iz 2019. godine, stoga, predstavljaju godišnje povećanje od 0,26 indeksnih poena u ukupnoj vrijednosti JEI-BiH, odnosno povećanje od 1,21% u odnosu na 2018. godinu (vidjeti Prikaz 50).

Prikaz 50. Ukupne vrijednosti Indeksa za indikatore iz statističkih podataka VSTV-a za period od 2015. do 2019. godine i godišnja promjena u 2019. u odnosu na 2018. godinu

Maksimalna vrijednost iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	100,00% (32,98 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	64,93% (21,41 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	65,48% (21,60 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2017. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	66,18% (21,83 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2018. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	65,80% (21,70 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2019. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	66,59% (21,96 poena u ukupnom Indeksu)
Godišnja promjena u 2019. u odnosu na 2018. godinu	+1,21% (+0,26 ukupnih indeksnih poena)

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA

Trajanje riješenih predmeta i starost neriješenih predmeta u sudovima

Pod-dimenzije 1.1. i 1.2. unutar indeksne dimenzije Efikasnost pratile su, po vrstama predmeta, prosječno vrijeme trajanja predmeta (izraženo u danima) koji su riješeni u jednoj kalendarskoj godini te prosječnu starost predmeta koji su ostali neriješeni na kraju kalendarske godine.

U Prikazu 51 dat je pregled ovih vrijednosti po kalendarskim godinama, zatim indeksnih vrijednosti indikatora (prema vrsti predmeta) na skali od 0 do 100 u periodu od 2015. do 2019. godine te godišnjih promjena vrijednosti iz indikatora u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 51. Vrijednosti iz indikatora za prosječno trajanje riješenih predmeta i starost neriješenih predmeta u sudovima u periodu od 2015. do 2019. godine

Pod-dimenzija	Grupa indikatora	Indikatori	Stvarna vrijednost indikatora							Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2016. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2017. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2018. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2019. godinu	Godišnja promjena u indeksnim vrijednostima indikatora (2019-2018)	
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018							2019
I.1. Sudovi: Trajanje riješenih predmeta (u danima)	I.1.1. Prvostepeni sudovi	I.1.1.1. Krivični predmeti ("K")	378	375	343	314	300	308	320	319	57,03	58,89	57,80	56,19	56,25	0,06
		I.1.1.2. Građanski predmeti ("P")	666	622	527	447	396	397	394	361	63,06	67,25	67,20	67,45	70,13	2,67
		I.1.1.3. Privredni predmeti ("Ps")	582	560	530	522	461	459	397	401	53,18	58,65	58,81	64,42	64,07	-0,35
		I.1.1.4. Upravni predmeti ("U")	350	408	412	417	461	477	478	455	46,49	40,93	38,86	38,67	41,68	3,00
		I.1.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima ("I")	818	821	715	634	518	424	420	404	59,58	67,00	72,95	73,22	74,28	1,06
		I.1.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima ("Ip")	869	909	699	585	512	431	425	414	64,61	69,01	73,88	74,26	74,94	0,68
		I.1.2.1. Krivični žalbeni predmeti ("Kz")	72	76	80	75	119	132	142	157	50,41	21,70	13,40	6,76	0,00	-10,09
		I.1.2.2. Građanski žalbeni predmeti ("Gz")	305	330	311	390	404	388	397	492	38,22	35,88	38,46	36,98	22,04	-14,94
		I.1.2.3. Privredni žalbeni predmeti ("Ps")	327	335	289	346	412	476	593	685	45,54	35,02	25,03	6,58	0,00	-14,55
		I.1.2.4. Upravni žalbeni predmeti ("Uz")	325	264	282	393	629	755	856	745	32,36	0,00	0,00	0,00	0,00	19,21
I.2. Sudovi: Starost neriješenih predmeta (u danima)	I.2.1. Prvostepeni sudovi	I.2.1.1. Krivični predmeti ("K")	569	521	516	505	506	532	539	525	52,84	52,73	50,29	49,69	50,98	1,30
		I.2.1.2. Građanski predmeti ("P")	648	532	444	401	410	402	358	298	62,96	62,14	62,92	66,90	72,52	5,63
		I.2.1.3. Privredni predmeti ("Ps")	594	541	522	464	469	386	371	307	58,03	57,58	65,04	66,38	72,17	5,79
		I.2.1.4. Upravni predmeti ("U")	367	335	342	387	415	424	380	330	44,46	40,46	39,10	45,39	52,56	7,17
		I.2.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima ("I")	798	720	677	579	552	556	524	424	60,45	62,29	62,00	64,17	71,01	6,84
		I.2.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima ("Ip")	954	736	649	593	589	591	568	527	61,95	62,19	62,08	63,53	66,22	2,69
		I.2.2.1. Krivični žalbeni predmeti ("Kz")	109	94	137	220	265	271	272	148	3,37	0,00	0,00	0,00	34,84	54,57
		I.2.2.2. Građanski žalbeni predmeti ("Gz")	410	424	468	480	499	533	600	631	44,75	42,51	38,68	30,91	27,32	-3,59
		I.2.2.3. Privredni žalbeni predmeti ("Ps")	456	470	513	571	657	751	738	672	40,41	31,45	21,73	23,06	29,95	6,90
		I.2.2.4. Upravni žalbeni predmeti ("Uz")	206	223	364	480	546	604	565	520	9,16	0,00	0,00	0,00	1,60	8,55

Vrijeme rješavanja svih vrsta prvostepenih predmeta je skraćeno ili je ostalo približno isto u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Skraćeno je vrijeme rješavanja građanskih i upravnih predmeta, kao i izvršenja kako u građanskim tako i u privrednim predmetima. Vrijeme rješavanja u krivičnim i privrednim predmetima ostalo je približno isto u 2019. u odnosu na 2018. godinu.

Starost neriješenih predmeta za sve vrste predmeta je u 2019. godini smanjena u odnosu na 2018. godinu. Smanjenje starosti neriješenih predmeta za sve vrste predmeta (osim krivičnih) kretalo se u prosjeku u rasponu od 40 do 100 dana, što predstavlja primjetno poboljšanje. Starost neriješenih krivičnih predmeta je po prvi put u 2019. godini smanjena nakon niza povećanja u periodu od 2015. do 2018. godine. I starost neriješenih upravnih predmeta u 2019. godini imala je najniže vrijednosti od 2012. godine. Uprkos uočenim poboljšanjima, rješavanje predmeta na prvostepenim sudovima i dalje u prosjeku traje dugo, prosječna starost neriješenih predmeta je čak i veća (kreće se u rasponu od 319 do 455 dana, koliko su u prosjeku trajali riješeni predmeti, odnosno od 298 do 527 dana koliko su u prosjeku trajali neriješeni predmeti u svim glavnim vrstama predmeta koje prati Indeks).

Na drugostepenim sudovima zabilježeno je povećanje prosječnog vremena potrebnog za rješavanje predmeta za gotovo sve glavne vrste žalbenih predmeta (krivični, građanski i privredni, osim upravnih žalbenih predmeta). Nasuprot tome, smanjena je starost svih glavnih vrsta neriješenih žalbenih predmeta (osim građanskih žalbenih predmeta). Jedina vrsta predmeta za koju je zabilježeno povećanje vremena rješavanja i starosti neriješenih predmeta u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu bili su građanski žalbeni predmeti. Suprotno tome, krivični žalbeni predmeti zabilježili su najnižu vrijednost starosti neriješenih predmeta od 2015. godine, a starost neriješenih predmeta ove vrste gotovo je prepolovljena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Uprkos ovim poboljšanjima, podaci pokazuju da je donošenje odluka u većini vrsta predmeta na drugostepenim sudovima i dalje predugo trajalo. Donošenje presude u građanskim i privrednim žalbenim predmetima i dalje je trajalo jednako dugo ili duže nego na prvostepenim sudovima. Starost neriješenih građanskih i privrednih žalbenih predmeta bila je dvostruko veća u drugostepenim u odnosu na prvostepene sudove.

Drugostepeni sudovi doprinijeli su u odugovlačenju provođenja pravde sa prosječnim trajanjem rješavanja predmeta u rasponu od 157 do 745 dana i prosječnom starosti neriješenih predmeta u rasponu od 148 do 672 dana u glavnim vrstama žalbenih predmeta koje Indeks prati. Pored toga, kada se porede vrijednosti iz 2019. godine sa odgovarajućim prosječnim vrijednostima iz perioda od 2012. do 2014. godine, vrijeme trajanja riješenih i starost neriješenih žalbenih predmeta svih vrsta značajno su porasli, a u nekim slučajevima su se čak i udvostručili, u odnosu na 2012. godinu.

Vrijednosti tri indikatora koji se odnose na žalbene predmete (vrijeme trajanja riješenih krivičnih, privrednih i upravnih žalbenih predmeta) bile su više nego dvostruko veće od istih prosječnih vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine. Pozitivan pomak bilo je smanjenje prosječne starosti upravnih žalbenih predmeta u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu (međutim, ove vrijednosti još uvijek nisu bile tako niske kao prosječne vrijednosti ostvarene u periodu 2012–2014.). Nasuprot tome, vrijednost druga dva indikatora iz ove grupe nastavila se smanjivati u 2019. godini (prosječno vrijeme rješavanja krivičnih i privrednih žalbenih predmeta ponovo se povećalo).

Stope rješavanja predmeta i broj neriješenih predmeta u sudovima

Pod-dimenzije 1.3. i 1.4. unutar dimenzije Efikasnost prate broj neriješenih predmeta sa 31. decembrom 2019. godine i stope rješavanja predmeta u 2019. godini po vrstama predmeta koje prati Indeks. Stopa rješavanja predmeta predstavlja omjer riješenih i novoprimljenih predmeta u kalendarskoj godini. Prikaz 52 pruža pregled ovih vrijednosti po kalendarskim godinama, uključujući i vrijednosti za svaku vrstu predmeta koju prati Indeks, vrijednosti indikatora po vrstama predmeta te promjenu vrijednosti iz indikatora za 2019. u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 52. Vrijednosti iz indikatora za stope rješavanja predmeta i broj neriješenih predmeta na sudovima u periodu od 2012. do 2019. godine

Grupa indikatora	Indikator	Stvarna vrijednost indikatora								Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2016. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2017. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2018. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2019. godinu	Godišnja promjena u indeksnim vrijednostima (2019-2018)
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019						
1.3.1. Prvostepeni sudovi	1.3.1.1. Krivični predmeti ("K")	12.567	11.871	10.598	10.080	9.976	9.213	8.366	7.810	56,84	57,29	60,56	64,18	66,56	2,38
	1.3.1.2. Građanski predmeti ("P")	44.007	38.271	34.352	32.367	29.244	26.015	23.123	22.403	58,37	62,39	66,54	70,26	71,19	0,93
	1.3.1.3. Privredni predmeti ("Ps")	12.007	10.963	9.165	7.225	5.824	4.807	4.484	4.484	66,28	72,81	74,88	77,56	79,07	1,51
	1.3.1.4. Upravni predmeti ("U")	10.447	12.488	13.535	12.710	11.285	9.958	10.101	10.718	47,72	53,59	59,04	58,45	55,92	-2,54
	1.3.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima ("I")	126.339	117.758	98.727	84.637	69.822	62.809	53.806	50.176	62,97	69,45	72,52	76,46	78,05	1,59
	1.3.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima ("I")	23.857	21.764	19.212	16.740	14.241	12.155	10.170	8.035	61,27	67,05	71,88	76,47	81,41	4,94
	1.3.1.5.3. Izvršenje u komunalnim predmetima ("Kom")	1.664.328	1.709.000	1.574.517	1.574.589	1.661.940	1.621.919	1.796.840	/	52,27	52,26	49,62	50,83	45,53	-5,30
	1.3.2.1. Krivični žalbeni predmeti ("Kz")	866	894	1.275	1.753	1.951	1.977	1.755	1.444	13,36	3,57	2,29	13,26	28,63	15,37
	1.3.2.2. Građanski žalbeni predmeti ("Gz")	13.293	13.685	14.682	14.761	14.628	15.191	15.063	13.904	46,85	47,33	45,30	45,76	49,94	4,17
	1.3.2.3. Privredni žalbeni predmeti ("Ps")	3.126	3.228	3.911	4.403	4.652	4.441	4.304	3.951	35,66	32,02	35,10	37,11	42,26	5,16
1.3.2.4. Upravni žalbeni predmeti ("Uz")	1.119	2.216	2.892	3.643	4.117	4.422	3.975	3.743	12,25	0,83	0,00	4,25	9,84	5,59	
1.4.1. Prvostepeni sudovi	1.4.1.1. Krivični predmeti ("K")	118	105	110	104	100	107	108	106	69,42	66,86	71,42	71,83	70,62	-1,21
	1.4.1.2. Građanski predmeti ("P")	123	118	113	106	110	112	112	103	71,00	73,65	74,95	74,41	68,44	-5,96
	1.4.1.3. Privredni predmeti ("Ps")	98	83	91	108	116	117	98	107	86,34	84,99	72,30	74,81	71,10	-3,71
	1.4.1.4. Upravni predmeti ("U")	103	113	131	121	122	112	116	106	72,04	77,24	77,86	65,45	62,42	-3,03
	1.4.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima ("I")	106	114	119	119	121	117	118	123	79,18	80,70	78,16	78,71	81,92	3,21
	1.4.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima ("I")	79	88	97	100	99	138	69	/	64,37	66,62	66,00	91,82	46,00	-45,82
	1.4.2.1. Krivični žalbeni predmeti ("Kz")	98	99	92	91	96	100	104	106	61,43	64,11	66,39	69,59	70,55	0,96
	1.4.2.2. Građanski žalbeni predmeti ("Gz")	91	97	93	99	100	96	101	111	66,28	67,00	63,71	67,38	73,89	6,51
	1.4.2.3. Privredni žalbeni predmeti ("Ps")	98	97	81	86	91	107	105	113	57,24	60,67	71,57	69,84	75,34	5,50
	1.4.2.4. Upravni žalbeni predmeti ("Uz")	114	53	66	63	75	84	123	111	41,91	49,99	55,80	81,70	73,90	-7,80

Na prvostepenim sudovima broj neriješenih predmeta nastavio je opadati u 2019. godini, ali sporijim tempom. Stope rješavanja predmeta bile su iznad 100% u periodu od 2012. do 2019. godine za sve vrste predmeta (osim upravnih za koje su stope rješavanja u posljednje dvije godine bile ispod 100%). Pored toga, stope rješavanja komunalnih predmeta značajno su opale u 2019. godini, što je dovelo do daljnjeg povećanja broja neriješenih predmeta na gotovo 1,8 miliona.

U 2019. godini na drugostepenim sudovima stope rješavanja svih vrsta predmeta bile su iznad 100%. To je bio slučaj i u 2018. godini. Shodno tome, broj neriješenih predmeta u drugostepenim sudovima opao je po drugi put u periodu 2012-2019. godine.

Poređenjem rezultata koji se odnose na drugostepene sudove u sve četiri kategorije (vrijeme trajanja riješenih predmeta, starost neriješenih predmeta, smanjenje broja neriješenih predmeta i stope rješavanja) utvrđeno je da postoji porast vremena trajanja riješenih predmeta, kako je navedeno u prethodnom poglavlju, zajedno s poboljšanjem stopa rješavanja predmeta i smanjenjem broja i starosti neriješenih predmeta. O ovoj očiglednoj kontradiktornosti će biti više govora u poglavljima koja slijede.

Trajanje riješenih predmeta, starost neriješenih predmeta, stope rješavanja i broj neriješenih predmeta u tužilaštvima

Pod-dimenzije 1.5., 1.6., 1.7. i 1.8. unutar dimenzije Efikasnost Indeksa prate iste indikatore za tužilaštva kao što je to slučaj za sudove u pod-dimenzijama od 1.1. do 1.4. Ovi indikatori odnose se na prosječno vrijeme trajanja predmeta koji su riješeni u 2019. godini, prosječnu starost predmeta koji su ostali neriješeni na kraju 2019. godine, broj neriješenih predmeta na kraju 2019. godine te stope rješavanja (omjer riješenih i novoprimljenih predmeta u kalendarskoj godini) u 2019. godini po vrstama predmeta. Prikaz 53 pruža pregled ovih vrijednosti po godinama.

Prikaz 53. Vrijednosti iz indikatora za prosječno vrijeme trajanja riješenih predmeta, starost neriješenih predmeta, stope rješavanja predmeta, stope rješavanja predmeta i broj neriješenih predmeta u tužilaštvima u periodu od 2012. do 2019. godine

Pod-dimenzija	Indikatori	Stvarna vrijednost indikatora								Indeksi poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2015. godinu	Indeksi poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2016. godinu	Indeksi poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2017. godinu	Indeksi poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2018. godinu	Indeksi poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2019. godinu	Godišnja promjena u indeksnim vrijednostima (2019-2018)
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019						
1.5. Tužilaštva: Broj riješenih predmeta (u danima)	1.5.1.1. Predmeti opšteg kriminala	366	412	371	396	250	218	196	188	48,26	67,31	71,56	74,45	75,46	1,01
	1.5.1.2.1. Predmeti korupcije	1.146	374	481	358	344	364	314	303	73,17	74,24	72,69	76,50	77,30	0,80
	1.5.1.2.2. Predmeti privrednog kriminala (ostali)	510	554	602	590	405	413	344	397	46,85	63,55	62,77	69,07	64,23	-4,84
	1.5.1.3. Predmeti ratnih zločina	2.116	1.555	1.330	1.449	1.358	1.538	1.362	1.164	56,55	59,27	53,88	59,16	65,09	5,93
1.6. Tužilaštva: Starost rješavanja predmeta (u danima)	1.6.1.1. Predmeti opšteg kriminala	801	702	654	505	425	376	385	377	64,85	70,40	73,81	73,22	73,78	0,56
	1.6.1.2.1. Predmeti korupcije	881	849	776	694	647	692	772	850	58,43	61,26	58,59	53,76	49,11	-4,65
	1.6.1.2.2. Predmeti privrednog kriminala (ostali)	996	978	976	795	695	658	720	699	59,54	64,68	66,54	63,38	64,46	1,09
	1.6.1.3. Predmeti ratnih zločina	1.897	1.857	1.995	2.013	2.136	2.254	2.361	2.674	47,47	44,25	41,19	38,40	30,23	-8,17
1.7. Tužilaštva: Broj neriješenih predmeta	1.7.1.1. Predmeti opšteg kriminala	21.702	20.749	18.517	12.352	11.042	10.366	9.838	10.290	69,61	72,83	74,50	75,80	74,68	-1,11
	1.7.1.2.1. Predmeti korupcije	501	786	907	1.005	1.051	939	839	765	31,29	28,14	35,80	42,64	47,70	5,06
	1.7.1.2.2. Predmeti privrednog kriminala (ostali)	2.511	2.281	1.831	1.595	1.707	1.740	1.673	1.743	63,88	61,34	60,59	62,11	60,52	-1,59
	1.7.1.3. Predmeti ratnih zločina	1.277	1.222	1.075	1.000	872	807	732	656	58,03	63,40	66,13	69,28	72,47	3,19
1.8. Tužilaštva: Stopa rješavanja (u %)	1.8.1.1. Predmeti opšteg kriminala	103%	104%	109%	127%	105%	103%	103%	97%	84,74	70,31	68,83	68,61	64,92	-3,69
	1.8.1.2.1. Predmeti korupcije	80%	112%	128%	114%	96%	111%	110%	110%	60,93	63,97	74,31	73,65	73,16	-0,49
	1.8.1.2.2. Predmeti privrednog kriminala (ostali)	75%	116%	154%	126%	153%	139%	135%	161%	75,90	64,32	66,47	70,06	65,52	-4,54
	1.8.1.3. Predmeti ratnih zločina									84,03	100,00	92,70	90,31	100,00	17,21

Prosječno vrijeme trajanja riješenih predmeta za svaku od glavnih vrsta predmeta (s izuzetkom privrednog kriminala) u tužilaštvima smanjeno je u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Prosječno vrijeme rješavanja predmeta općeg kriminala skraćeno je sa 196 dana u 2018. godini na 188 dana u 2019. godini. Vrijeme rješavanja predmeta korupcije je skraćeno sa 314 dana u 2018. godini na 303 dana u 2019. godini.

Istovremeno, prosječna starosta neriješenih predmeta je u 2019. godini varirala neujednačeno u odnosu na 2018. godinu. U predmetima korupcije i privrednog kriminala, starost neriješenih predmeta ostala je na vrlo visokom nivou (850 dana za predmete korupcije i 699 dana za predmete privrednog kriminala u 2019. godini). Drugim riječima, predmeti korupcije i privrednog kriminala u tužilaštvima, ukoliko su ostali neriješeni, bili su stari u prosjeku oko dvije godine.

Po prvi put od 2012. godine, stopa rješavanja predmeta općeg kriminala (najbrojnija vrsta predmeta u tužilaštvima) bila je ispod 100%, dok je broj neriješenih predmeta u 2019. godini porastao u odnosu na 2018. godinu. Stope rješavanja predmeta korupcije i ratnih zločina bile su iznad 100%, dok je stopa rješavanja predmeta privrednog kriminala bila ispod 100%. Broj neriješenih predmeta korupcije i ratnih zločina u 2019. godini bio je manji nego u bilo kojem trenutku od 2015. godine. Međutim, broj neriješenih predmeta privrednog kriminala povećao se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Stopa rješavanja predmeta ratnih zločina bila je, četvrtu godinu zaredom, iznad 130%, a broj neriješenih predmeta u ovoj kategoriji nastavio je kontinuirano opadati.

Dodatni nalazi

Pod-dimenzije 1.9. i 1.10. unutar dimenzije Efikasnost, pod-dimenzije 2.1. i 2.2. unutar dimenzije Kvalitet, te pod-dimenzija 3.3. unutar dimenzije Odgovornost i transparentnost prate prosječno ostvarenu kolektivnu/orijentacionu normu sudija i tužilaca, stopu potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka te uspješnost optužnica i vođenja disciplinskih postupaka. Kako je prethodno navedeno, podatke za ove indikatore manuelno prikuplja i dostavlja VSTV. U vrijeme prikupljanja, vremenski odmak dostupnih podataka bio je godinu dana (sa izuzetkom stope uspješnosti vođenja disciplinskih postupaka). Shodno tome, JEI-BiH za 2019. godinu sadrži podatke o radu sudova i tužilaštava koji se odnose na 2018. godinu.

Kao što je se vidi iz Prikaza 54, prosječna stopa ispunjenja kolektivne norme sudija u 2018. godini bila je ista kao u 2017. godini. Stopa ispunjenja kolektivne norme tužilaca porasla je u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu. Stope potvrđivanja odluka prvostepenih sudova općenito su porasle za jedan procentni poen u odnosu na 2017. godinu. Pored toga, uspješnost optužnica poboljšana je za jedan procentni poen u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu. Nasuprot tome, stopa uspješnosti disciplinskih postupaka u 2019. godini opala je za jedan procentni poen u odnosu na 2018. godinu.

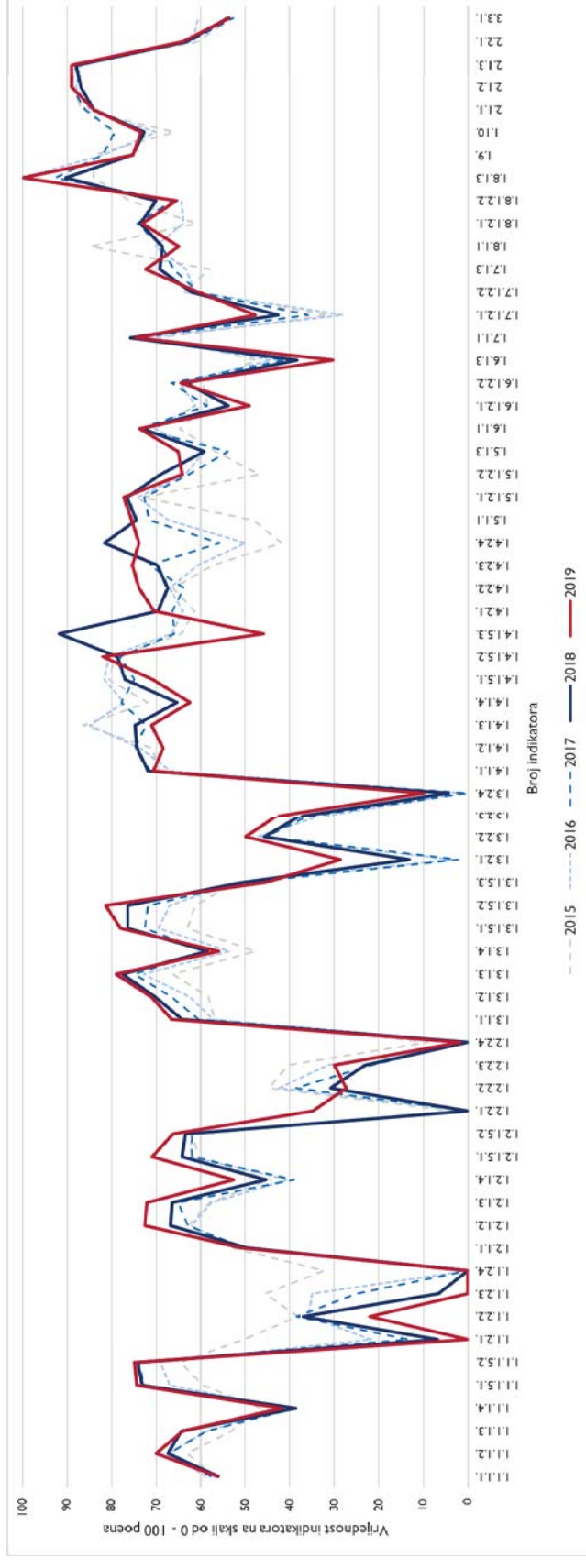
Prikaz 54. Vrijednosti indikatora za kolektivne norme, stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka i uspješnosti optužnica i disciplinskih postupaka za period 2012–2019.

Indikatori	Stvarna vrijednost indikatora							Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2016. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2017. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2018. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali od 0-100) za 2019. godinu	Godišnja promjena u indeksnim vrijednostima indikatora (2019-2018)	
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018							2019
1.9.1. Kolektivna norma - sudije (u %)	133%	122%	126%	123%	113%	113%	/	84,00	81,95	82,00	75,33	75,28	-0,05	
1.10.1. Kolektivna norma - tužioc (u %)	/	120%	99%	105%	109%	110%	/	66,00	70,04	79,33	72,67	73,45	0,78	
2.1.1. Stopa potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, predmeti opšteg kriminala (Kz/K) (u %)	90%	96%	87%	85%	86%	84%	/	86,78	85,00	86,00	84,00	84,00	0,00	
2.1.2. Stopa potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, građanski predmeti (Gz/P) (u %)	88%	96%	89%	88%	89%	87%	/	88,57	88,00	89,00	87,00	89,00	2,00	
2.1.3. Stopa potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, privredni predmeti (Pz/Ps) (u %)	86%	97%	89%	87%	89%	88%	/	88,89	87,00	89,00	88,00	89,00	1,00	
2.2.1. Uspješnost optužnica (u %)	/	92%	91%	93%	94%	95%	/	60,67	62,00	62,67	63,33	64,00	0,67	
3.3.1. Disciplinski postupci (u %)	110%	94%	94%	80%	91%	79%	80%	53,33	60,60	52,78	54,00	53,60	-0,40	

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-a

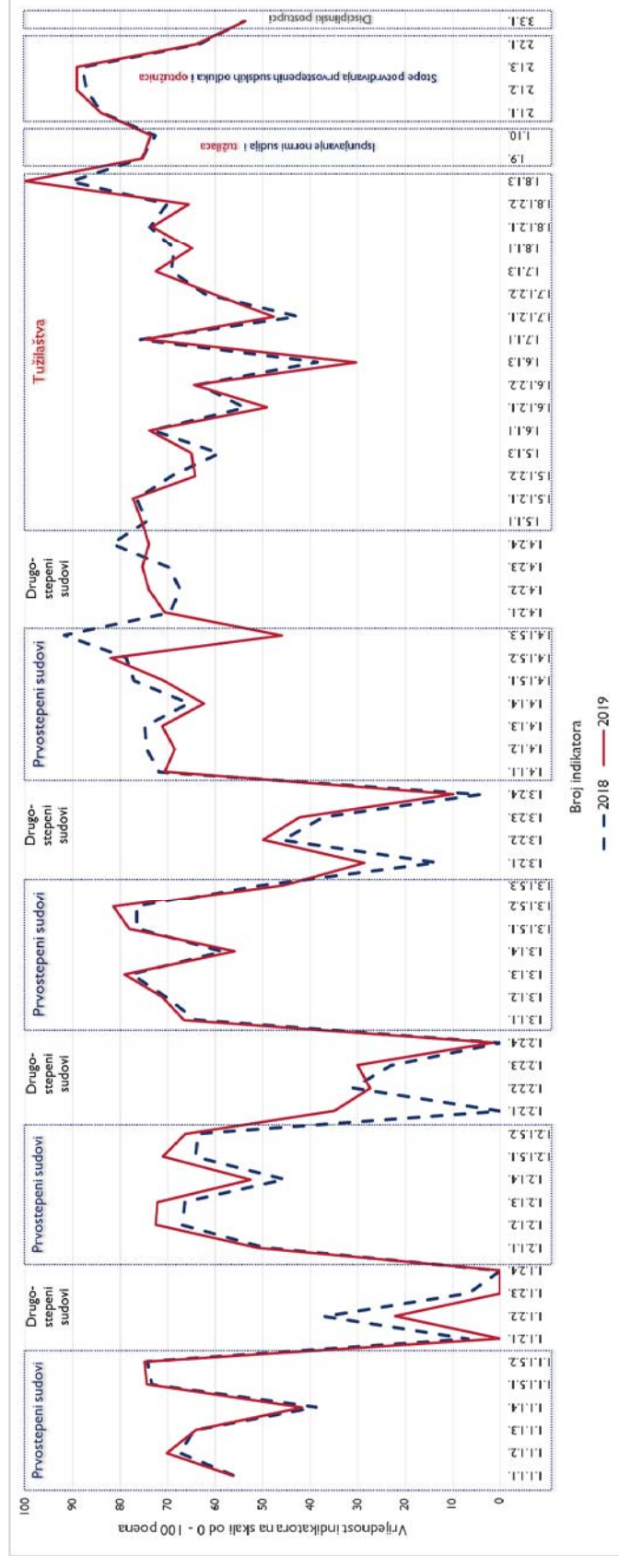
Statistički podaci VSTV-a dati u Prikazima 51 do 54 grafički su predstavljani u Prikazu 55. U većini slučajeva vrijednosti indikatora za 2019. godinu nisu bitno odstupale od vrijednosti iz 2018. godine. Kao što je prikazano na Prikazu 55, vrijednosti za 2019. godinu općenito su veće od vrijednosti za 2018. godinu, što ukazuje na ukupno poboljšanje po indikatorima iz statističkih podataka. Budući da je većina pojedinačnih indikatora pokazala poboljšanje, ukupna promjena indeksnih poena bila je pozitivna.

Prikaz 55. Pojedinačne vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a za period 2015–2019.

Grafički prikaz svih vrijednosti pojedinačnih indikatora na Prikazu 56 je ilustracija prethodnih zaključaka da su prvostepeni sudovi i tužilaštva općenito imali bolji radni učinak u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu te da su drugostepeni sudovi također zabilježili određena poboljšanja u odnosu na 2018. godinu, naročito u pogledu starosti neriješenih predmeta i stopa rješavanja.

Prikaz 56. Promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu

U Prikazu 57 navedeno je 10 indikatora s najvećim godišnjim promjenama u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Indikatori u kojima je zabilježeno poboljšanje bili su starost neriješenih upravnih predmeta i izvršenja u građanskim predmetima na prvostepenim sudovima, kao i krivičnih, upravnih i privrednih žalbenih predmeta na drugostepenim sudovima. Također su zabilježena poboljšanja vrijednosti indikatora koji se odnose na trajanje riješenih upravnih žalbenih predmeta, broj neriješenih krivičnih žalbenih predmeta, stope rješavanja građanskih žalbenih predmeta na drugostepenim sudovima i stope rješavanja predmeta radnih zločina u tužilaštvima.

Najveća smanjenja vrijednosti iz indikatora u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu odnosila su se na stope rješavanja predmeta izvršenja u komunalnim i građanskim predmetima na prvostepenim sudovima i upravnih žalbenih predmeta na drugostepenim sudovima. Vrijednosti iz indikatora trajanja riješenih građanskih, privrednih i krivičnih žalbenih predmeta na drugostepenim sudovima opale su u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, kao i starost neriješenih predmeta ratnih zločina u tužilaštvima.

Prikaz 57. Najveće godišnje promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. u odnosu na 2018. godinu

Broj indikatora	Indikator	Vrijednost indikatora na skali od 0 do 100 za 2018. godinu	Vrijednost indikatora na skali od 0 do 100 za 2019. godinu	Godišnja promjena vrijednosti indikatora
I.2.2.1.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta – krivični žalbeni ("Kz")	0,00	34,84	54,57
I.4.1.5.3.	Sudovi: Stopa rješavanja - Komunalni predmeti ("Kom")	91,82	46,00	-45,82
I.1.2.4.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta—upravni žalbeni ("Uz/Uvp")	0,00	0,00	19,21
I.8.1.3	Tužilaštva: Stopa rješavanja—ratni zločini	90,31	100,00	17,21
I.3.2.1.	Sudovi: Broj neriješenih predmeta—krivični žalbeni ("Kz")	13,26	28,63	15,37
I.1.2.2.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta—građanski žalbeni ("Gz")	36,98	22,04	-14,94
I.1.2.3.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta—privredni žalbeni ("Pz")	6,58	0,00	-14,55
I.1.2.1.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta—krivični žalbeni ("Kz")	6,76	0,00	-10,09
I.2.2.4.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta—upravni žalbeni ("Uz/Uvp")	0,00	1,60	8,55
I.6.1.3	Tužilaštva: Starost neriješenih predmeta—ratni zločini	38,40	30,23	-8,17
I.4.2.4.	Sudovi: Stopa rješavanja—upravni žalbeni ("Uz/Uvp")	81,70	73,90	-7,80
I.2.1.4.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta—upravni ("U")	45,39	52,56	7,17
I.2.2.3.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta—privredni žalbeni ("Pz")	23,06	29,95	6,90
I.2.1.5.1.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta—izvršenje u građanskim predmetima ("I")	64,17	71,01	6,84
I.4.2.2.	Sudovi: Stopa rješavanja—građanski žalbeni ("Gz")	67,38	73,89	6,51
I.4.1.5.1.	Sudovi: Stopa rješavanja—izvršenje u građanskim predmetima ("I")	77,03	70,90	-6,13

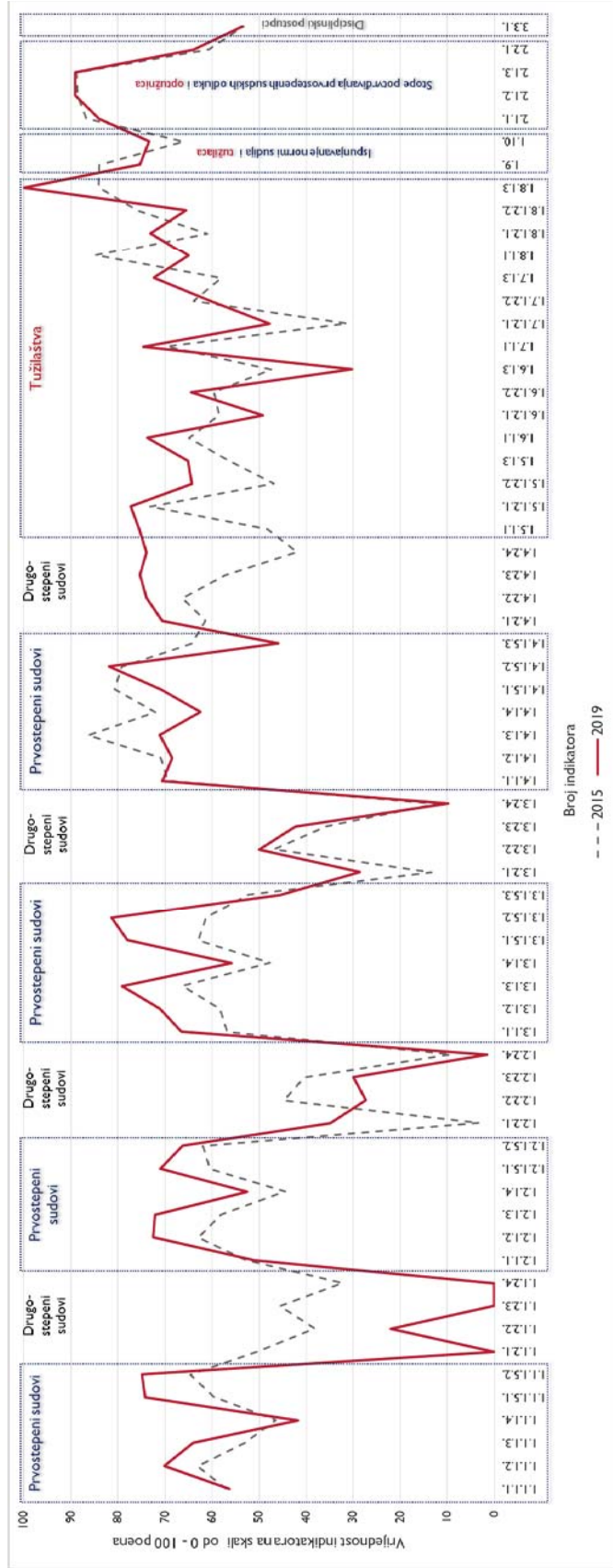
U Prikazu 58 navedene su ukupne vrijednosti indikatora za 2019. godinu iz statističkih podataka VSTV-a koje su predstavljale nivo pozitivnih ili negativnih promjena od 0, 2 i 5 procentnih poena u odnosu na 2018. godinu.

Prikaz 58. Promjene u vrijednostima indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu na nivou 0, 2 i 5 procentnih poena

	Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti indeksnih poena		Broj indikatora s godišnjom promjenom vrijednosti indeksnih poena
i>0	40	i>2	24	i>5	16
i=0	1	-2< i >2	24	-5< i >5	40
i<0	24	i < -2	17	i < -5	9
Ukupno	65		65		65

Konačno, s obzirom da je ovo peto izdanje JEI-BiH, moguće je promatrati promjene u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu. Kao što je predstavljeno na Prikazu 59, prvostepeni sudovi su u 2019. godini imali bolji radni učinak u odnosu na 2015. godinu u pogledu prosječnog vremena trajanja riješenih predmeta, starosti neriješenih predmeta te broja neriješenih predmeta, iako su stope rješavanja predmeta po većini indikatora bile bolje u 2015. nego u 2019. godini. Na drugostepenim sudovima su se vrijeme potrebno za rješavanje predmeta i starost neriješenih predmeta povećali (osim starosti neriješenih krivičnih žalbenih predmeta). Neriješeni žalbeni predmeti bili su u stalnom porastu od 2012. do 2017. godine, ali su počeli opadati u periodu od 2018. do 2019. godine, što je dovelo do blagog smanjenja u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu. Vrijednosti indikatora koji se odnose na stope rješavanja predmeta u drugostepenim sudovima bile su veće u 2019. nego u 2015. godini. Tužilaštva su u 2019. godini ostvarila neujednačene rezultate u odnosu na 2015. godinu. Izuzetno visoke stope rješavanja predmeta općeg kriminala u 2015. godini pružile su osnovu za smanjenje prosječnog vremena rješavanja predmeta, starosti i broja neriješenih predmeta uzastopno u prethodnim godinama, uključujući i 2019. godinu. Stope rješavanja predmeta općeg kriminala bile su veće u 2015. godini nego u bilo kojoj narednoj godini, pa je tako i vrijednost ovog indikatora za 2015. godinu ostala viša nego u 2019. godini.

Prikaz 59. Promjene u vrijednostima indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu

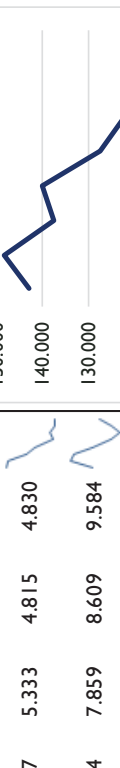

DODATNI PODACI

Kao što je prethodno napomenuto, uz podatke korištene u izračunima za JEI-BiH, projekat MEASURE II je prikupio i dodatne statističke podatke VSTV-a, kada su oni bili dostupni, kako bi se dobila cjelovitija slika funkcioniranja pravosuđa u BiH. Ovi podaci pružili su informacije o broju novoprimljenih predmeta (priliv), broju riješenih predmeta u svakoj kalendarskoj godini, budžetima sudova i tužilaštava te o broju sudija, tužilaca i pomoćnog osoblja u izvještajnoj godini.

PRILIV PREDMETA U PERIODU OD 2012. DO 2019. GODINE

U prikazu 60 dat je historijski pregled priliva predmeta po sudskoj nadležnosti u periodu od 2012. do 2019. godine s linijama trenda po vrstama predmeta, te objedinjeni podaci.

Prikaz 60. Priliv predmeta za period od 2012. do 2019. godine

Vrsta predmeta	Priliv										Trend	Ukupan priliv
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	14.853	13.960	12.772	12.562	12.174	10.958	10.354	9.872			
	Građanski predmeti	32.441	31.909	31.070	30.556	28.069	26.011	25.160	26.423			
	Privredni predmeti	9.016	8.761	7.195	6.575	5.017	5.333	4.815	4.830			
	Upravni predmeti	10.118	12.089	11.751	10.233	8.664	7.859	8.609	9.584			
	Izvršenje u građanskim predmetima	62.382	67.098	61.597	66.972	61.802	60.155	58.740	60.016			
	Izvršenje u privrednim predmetima	13.967	14.691	13.205	13.170	11.636	11.837	10.934	9.560			
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	4.492	4.702	4.850	5.326	5.328	5.545	5.176	5.266			
	Građanski žalbeni predmeti	14.065	14.606	14.782	13.574	12.825	12.696	11.505	10.339			
	Privredni žalbeni predmeti	3.333	3.270	3.649	3.479	3.011	2.774	2.797	2.652			
	Upravni žalbeni predmeti	1.422	2.346	2.001	2.022	1.927	1.847	1.885	2.120			
Tužilaštva	Predmeti opšteg kriminala	25.975	25.077	24.339	22.741	21.822	21.373	19.527	19.610			
	Predmeti korupcije				1.138	1.213	1.047	1.012	945			
	Predmeti privrednog kriminala				1.704	1.904	1.715	1.670	1.681			
	Predmeti ratnih zločina	563	337	272	288	234	169	203	124			

Priliv predmeta na prvostepene sudove smanjen je tokom većeg dijela perioda od 2012. do 2019. godine. Izuzev manjih odstupanja od općeg obrasca, priliv svih pojedinačnih vrsta predmeta na prvostepene sudove se smanjio od 2012. do 2019. godine. U Prikazu 61 navedene su promjene u nivoima priliva. Prvostepeni sudovi su, u svim glavnim kategorijama predmeta, primili 4 do 46% manje predmeta u 2019. nego u 2012. godini. Zbirni podaci o prilivu za sve vrste predmeta, koji su predstavljeni na prethodnom Prikazu 60, pokazuju da se, nakon smanjenja ukupnog priliva na prvostepene sudove u periodu od 2016. do 2018. godine, broj novoprimljenih predmeta (uglavnom građanskih, privrednih i upravnih) blago povećao u 2019. godini.

Prikaz 61. Promjene u nivou priliva u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu na prvostepenim sudovima

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjene u nivou priliva u 2019. u odnosu na 2012. godinu (u %)
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	-34%
	Građanski predmeti	-19%
	Privredni predmeti	-46%
	Upravni predmeti	-5%
	Izvršenje u građanskim predmetima	-4%
	Izvršenje u privrednim predmetima	-32%

Promjene u prilivu pojedinačnih vrsta predmeta u drugostepenim sudovima uglavnom variraju od 2015. godine. Priliv građanskih i privrednih žalbenih predmeta, koji čine većinu predmeta na drugostepenim sudovima, smanjivao se od 2015. godine. U istom periodu, promjene u prilivu krivičnih i upravnih žalbenih predmeta bile su neujednačene. Međutim, u 2019. godini priliv ove dvije vrste predmeta se povećao. U Prikazu 62 navedene su promjene u nivou priliva u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu. Na drugostepenim sudovima priliv privrednih i građanskih predmeta bio je 20, odnosno 26% manji u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu. Ove dvije vrste predmeta zajedno su činile dvije trećine ukupnog priliva na drugostepenim sudovima svake godine tokom perioda 2012-2019. Shodno tome, kao što je predstavljeno na prethodnom Prikazu 60, ukupan priliv na drugostepenim sudovima već petu godinu zaredom opada.

Prikaz 62. Promjene u nivoima priliva na drugostepenim sudovima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjene u nivou priliva u 2019. u odnosu na 2012. godinu(u %)
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	17%
	Građanski žalbeni predmeti	-26%
	Privredni žalbeni predmeti	-20%
	Upravni žalbeni predmeti	49%

Priliv predmeta u tužilaštva općenito se smanjivao svake godine od 2012. godine, uglavnom usljed smanjenja priliva predmeta općeg kriminala. Do smanjenja priliva predmeta ratnih zločina dolazi, također, od 2012.

godine, s izuzetkom 2018. godine. Priliv predmeta korupcije bio je manji u 2019. godini nego u bilo kojem drugom trenutku od 2015. godine. Prikaz 63 pokazuje promjene u prilivu predmeta općeg kriminala i ratnih zločina u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu te promjene u prilivu predmeta korupcije i privrednog kriminala u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu. Budući da su predmeti općeg kriminala činili 87 do 92% svih tužilačkih predmeta (u periodu od 2012. do 2019. godine), smanjenje priliva ovih predmeta rezultiralo je smanjenjem (oko 16%) ukupnog priliva predmeta u tužilaštva u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu.

Prikaz 63. Promjene u nivou priliva u tužilaštvima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjene u nivou priliva u 2019. u odnosu na 2012. godinu(u %)
Tužilaštva	Predmeti općeg kriminala	-25%
	Predmeti korupcije *	-17%
	Predmeti privrednog kriminala (ostali) *	-1%
	Predmeti ratnih zločina	-78%

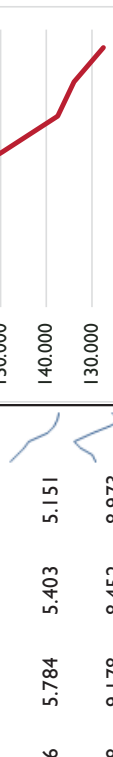

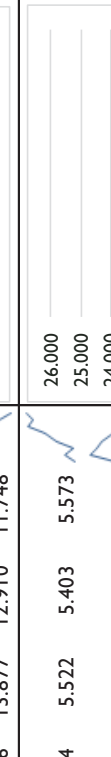

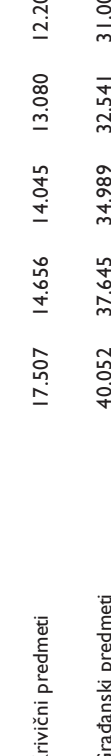
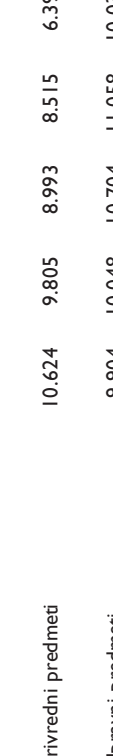
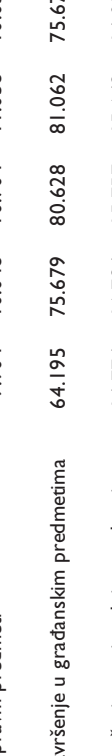
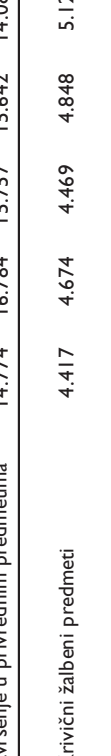

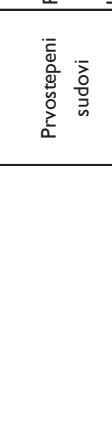
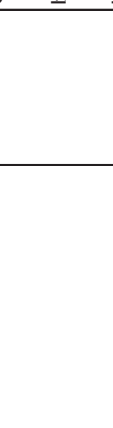
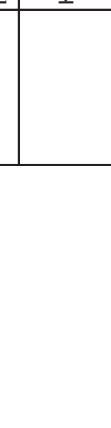
Napomena: Zbog promjena u definicijama predmeta korupcijskog kriminala koje je VSTV usvojio 2014. i 2015. godine te kasnijeg neusklađivanja podataka s novim definicijama u CMS-u, odnosno TCMS-u, poređenje priliva predmeta korupcije i privrednog kriminala u 2019. i 2012. godini nije pouzdano. Stoga se analiza za ove dvije vrste predmeta temelji na upoređivanju pouzdanih podataka koji su bili dostupni od 2015. godine nadalje. Ove vrste predmeta označene su zvjezdicom, a vrijednosti predstavljaju usporedbu između 2019. i 2015. godine.

Ukratko, podaci koji se odnose na priliv predmeta u sudove i tužilaštva pokazuju da je pravosuđe u BiH u posljednjem periodu zabilježilo smanjeni priliv. U tužilaštvima, priliv je u opadanju od 2012. godine; u drugostepenim sudovima u svakoj od posljednje četiri godine, dok su prvostepeni sudovi bilježili pad priliva u periodu od 2015. do 2018. godine (uz neznan porast u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu).

RJEŠAVANJE PREDMETA U PERIODU OD 2012. DO 2019. GODINE

U prikazu 64 dat je pregled riješenih predmeta po sudskoj nadležnosti u periodu od 2012. do 2019. godine s linijama trenda po vrstama predmeta te objedinjeni podaci.

Prikaz 64. Riješeni predmeti u periodu od 2012. do 2019. godine

Vrsta predmeta	Riješeni predmeti										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Trend	Ukupno riješeno	
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	17.507	14.656	14.045	13.080	12.209	11.739	11.156	10.457		170.000
	Građanski predmeti	40.052	37.645	34.989	32.541	31.008	29.242	28.081	27.127		160.000
	Privredni predmeti	10.624	9.805	8.993	8.515	6.396	5.784	5.403	5.151		150.000
	Upravni predmeti	9.904	10.048	10.704	11.058	10.038	9.178	8.452	8.973		140.000
	Izvršenje u građanskim predmetima	64.195	75.679	80.628	81.062	75.671	67.632	67.872	63.824		130.000
	Izvršenje u privrednim predmetima	14.774	16.784	15.757	15.642	14.086	13.877	12.910	11.748		120.000
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	4.417	4.674	4.469	4.848	5.124	5.522	5.403	5.573		26.000
	Građanski žalbeni predmeti	12.768	14.214	13.785	13.495	12.889	12.133	11.628	11.459		25.000
	Privredni žalbeni predmeti	3.274	3.168	2.966	2.987	2.740	2.978	2.930	2.997		24.000
	Upravni žalbeni predmeti	1.618	1.249	1.325	1.271	1.445	1.546	2.310	2.350		23.000
Tužilaštva	Predmeti opšteg kriminala	26.717	26.030	26.571	28.906	23.013	22.066	20.096	19.095		33.000
	Predmeti korupcije				1.040	1.164	1.167	1.118	1.037		29.000
	Predmeti privrednog kriminala				1.940	1.837	1.710	1.755	1.652		27.000
	Predmeti ratnih zločina	424	392	419	363	359	235	275	200		25.000

Rješavanje pojedinačnih vrsta predmeta na prvostepenim sudovima uglavnom se usporavalo u periodu od 2015. do 2019. godine. Izuzev nekih manjih odstupanja od općeg obrasca, broj gotovo svih vrsta riješenih prvostepenih predmeta se smanjivao od 2012. do 2019. godine. Prikaz 65 pokazuje promjene u broju riješenih predmeta u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu. Prvostepeni sudovi su u 2019. godini riješili između 1 i 52% manje predmeta nego u 2012. godini.

Prikaz 65. Promjene u broju riješenih predmeta na prvostepenim sudovima u 2019. u odnosu na 2012. godinu

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjena u broju riješenih predmeta u 2019. u odnosu na 2012. godinu (%)
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	-40%
	Građanski predmeti	-32%
	Privredni predmeti	-52%
	Upravni predmeti	-9%
	Izvršenje u građanskim predmetima	-1%
	Izvršenje u privrednim predmetima	-20%

Promjene u broju riješenih predmeta po pojedinim vrstama predmeta na drugostepenim sudovima su varirale. Broj riješenih građanskih i privrednih žalbenih predmeta bio je najveći u 2012. i 2013. godini, a potom je opao. Slično tome, u periodu od 2013. do 2016. godine riješeno je manje upravnih žalbenih predmeta nego u 2012. godini. Nasuprot tome, broj riješenih krivičnih i upravnih žalbenih predmeta bio je najveći u 2019. godini. U Prikazu 66 date su promjene u broju riješenih predmeta u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu. Drugostepeni sudovi riješili su između 8 i 10% manje građanskih i privrednih žalbenih predmeta u 2019. godini nego 2012. godine. Ove dvije vrste predmeta zajedno su činile dvije trećine ukupnog broja riješenih glavnih vrsta predmeta na drugostepenim sudovima svake godine od 2012. do 2019. godine.

Prikaz 66. Promjene u broju riješenih predmeta na drugostepenim sudovima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjena u broju riješenih predmeta u 2019. u odnosu na 2012. godinu (%)
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	26%
	Građanski žalbeni predmeti	-10%
	Privredni žalbeni predmeti	-8%
	Upravni žalbeni predmeti	45%

Broj riješenih predmeta u tužilaštvima općenito se smanjivao svake godine počevši od 2016. godine zbog pada broja riješenih predmeta općeg kriminala. Broj riješenih predmeta ratnih zločina opadao je od 2014. godine, sa izuzetkom 2018. godine, kada se broj riješenih predmeta povećao u odnosu na godinu ranije. Zbog promjena u definicijama predmeta korupcijskog kriminala od strane VSTV-a u 2014. i 2015. godini te kasnijeg neusklađivanja podataka s novim definicijama u CMS-u, odnosno TCMS-u, poređenje broja

riješenih predmeta korupcije i privrednog kriminala u 2019. i 2012. godini nije pouzdano. Stoga je izvršeno zamjensko poređenje između podataka za 2019. i 2015. godinu. Rješavanje predmeta korupcije odvijalo se sporije u 2019. godini nego u bilo kojem drugom periodu od 2017. godine. Ovaj trend ne odražava činjenicu da se ovi predmeti nalaze visoko na listi prioriteta.

Prikaz 67 pokazuje promjene u broju riješenih predmeta u tužilaštvima po vrstama predmeta. Za predmete općeg kriminala i ratnih zločina, vrijednosti iz 2019. godine upoređuju se s onima iz 2012. godine, dok se vrijednosti za predmete korupcije i druge predmete privrednog kriminala iz 2019. godine upoređuju s vrijednostima iz 2015. godine.

Prikaz 67. Promjene u broju riješenih predmeta u tužilaštvima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu

Sudska nadležnost	Vrsta predmeta	Promjena u broju riješenih predmeta u 2019. u odnosu na 2012. godinu (%)
Tužilaštva	Predmeti općeg kriminala	-29%
	Predmeti korupcije *	0%
	Predmeti privrednog kriminala (ostali) *	-15%
	Predmeti ratnih zločina	-53%

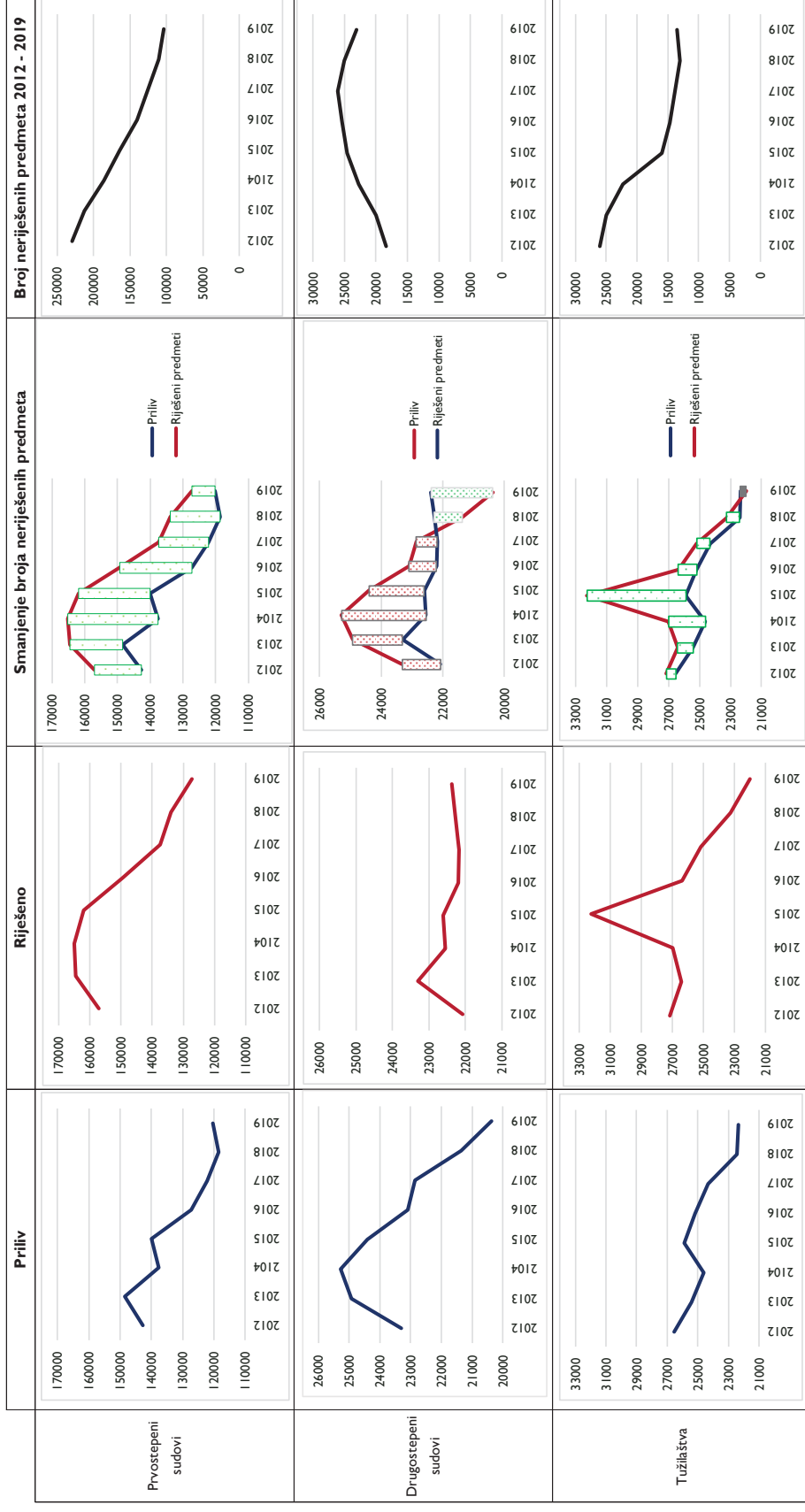
Napomena: Zbog promjena u definicijama predmeta korupcijskog kriminala koje je VSTV usvojio 2014. i 2015. godine te kasnijeg neusklađivanja podataka s novim definicijama u CMS-u, odnosno TCMS-u, poređenje priliva predmeta korupcije i privrednog kriminala u 2019. i 2012. godini nije pouzdano. Stoga se analiza za ove dvije vrste predmeta temelji na upoređivanju pouzdanih podataka koji su bili dostupni od 2015. godine nadalje. Ove vrste predmeta označene su zvjezdicom, a vrijednosti predstavljaju usporedbu između 2019. i 2015. godine.

Nešto manje od 90% svih riješenih predmeta u tužilaštvima između 2015. i 2019. godine bili su predmeti općeg kriminala. Smanjeni broj ove vrste riješenih predmeta doveo je do ukupnog smanjenja od oko 19% u ukupnom broju riješenih tužilačkih predmeta u 2019. godini u odnosu na 2015. godinu.

Prema ovim nalazima, tokom navedenog perioda, BiH pravosuđe je svake godine rješavalo manje predmeta. Do ovog smanjenja je na prvostepenim sudovima došlo u posljednjih pet godine. Na drugostepenim sudovima zabilježene su samo neznatne promjena u broju riješenih predmeta tokom perioda od 2012. do 2019. godine, dok se broj riješenih predmeta u tužilaštvima smanjivao tokom posljednje četiri godine.

Ukratko, sudovi na obje instance riješili su više predmeta nego što je u 2019. godini primljeno. Shodno tome, u 2019. godini se ukupni broj neriješenih predmeta po glavnim vrstama u BiH sudovima smanjio. Po prvi put od 2012. godine, broj neriješenih predmeta u tužilaštvima se u 2019. godini povećao. Prikaz 68 rezimira trendove u prilivima, rješavanju predmeta i promjenama u nivou neriješenih predmeta.

Prikaz 68. Trendovi priliva i raspoređivanja predmeta prema vrsti predmeta i kumulativno prema sudskoj nadležnosti za period od 2012. do 2019. godine

METRIKA PRODUKTIVNOSTI PRAVOSUĐA U BIH

Pri ocjenjivanju svoje produktivnosti u pogledu broja riješenih predmeta, BiH pravosuđe se uglavnom oslanja na metriku "kolektivne/orijentacione norme" (općepoznatu pod pojmom "norma"). Norma se odnosi na broj predmeta koji sudija ili tužilac treba riješiti u toku jedne godine. Ukupni broj riješenih predmeta se na kraju godine upoređuje s brojem propisanim normom te se izračunava procenat ispunjenja norme. Prosječna vrijednost za sve sudije jednog suda (ili tužioce jednog tužilaštva) predstavlja „kolektivnu normu“ za taj sud (odnosno tužilaštvo). Prosječna vrijednost za sve sudove, odnosno sva tužilaštva predstavlja procenat kolektivne norme koja je ispunjena za sve sudove, odnosno sva tužilaštva. Podatke o normama prikuplja VSTV uz vremenski odmak.

JEI-BiH također prati podatke o ispunjavanju kolektivne norme za sudove i tužilaštva. Kao što je već navedeno, JEI-BiH prati broj riješenih predmeta na sudovima i u tužilaštvima. Broj riješenih predmeta i dostavljeni rezultati o ostvarenim normama sudija/sudova uporedo su navedeni u Prikazu 69. Upoređivanjem grafičkih prikaza, uočavaju se varijacije u trendovima i obrascima. Obrasci rješavanja glavnih vrsta predmeta trebali bi biti u određenoj mjeri prepoznatljivi u dostavljenim podacima o normama, budući da ova dva grafička prikaza trebaju imati iste ishode. Međutim, teško je uočiti smanjenje broja riješenih predmeta u posljednjih nekoliko godina kada se grafički prikazi s normama, kao u Prikazu 69, dostavljaju zasebno.

Prikaz 69. Broj riješenih predmeta na sudovima i tužilaštvima i dostavljene kolektivne norme za period od 2012. do 2019. godine

	Broj riješenih predmeta					2019	2018	2017	2016	Norme					2019	(Sve vrste predmeta) Ostvarenje norme								
	2012	2013	2014	2015	2016					2012	2013	2014	2015	2016		2017	2018	2019	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sudske nadležnosti (prvostepene i drugostepene)	179.133					187.922	187.661	184.499	171.606	159.631	156.145	149.659	133%											
Tužilaštva	26.357					28.562	29.633	32.249	26.373	25.178	23.244	21.984	120%											

Pored praćenja podataka o ispunjenju kolektivnih normi sudova i tužilaštava, VSTV još uvijek manuelno prikuplja i druge značajne statističke podatke. Naprimjer, podaci za stopu potvrđivanja odluka prvostepenog suda i stopu uspješnosti optužnica prikupljaju se manuelno. Ovo predstavlja problem budući da manuelna obrada podataka može dovesti do različitih pogrešaka u prikupljanju, prenošenju, obradi i manipulaciji podacima.

DODATNI PODACI O RESURSIMA U PERIODU OD 2012. DO 2019. GODINE

Projekat MEASURE II je prikupio i dodatne podatke o budžetskim sredstvima i ljudskim resursima dostupnim sudovima i tužilaštvima. Kako je predstavljeno u Prikazu 70, u 2019. godini je došlo do povećanja raspoloživih finansijskih resursa za sudove i tužilaštva u odnosu na 2018. godinu. Budžeti za 2019. godinu bili su veći nego u 2018. godini (povećanje od 7% za sudove i 2% za tužilaštva). Također, u 2019. godini, zabilježen je porast broja sudija u odnosu na 2018. godinu, dok je broj tužilaca blago opao. Broj pomoćnog osoblja na sudovima povećao se za 7%, a na tužilaštvima za 9%.

Prikaz 70. Sredstva/resursi dostupni sudovima i tužilaštvima za period od 2012. do 2019. godine

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Usvojeni budžeti sudova (KM)	164.758.906	171.675.077	174.106.409	177.356.025	178.529.382	182.295.177	191.449.989	205.000.000
Usvojeni budžeti tužilaštava (KM)	41.639.785	43.283.933	46.852.298	48.843.040	49.811.044	51.920.095	56.598.526	58.000.000
Ukupan broj sudija	1.073	1.098	1.102	1.088	1.108	1.017	1.013	1.100
Ukupan broj tužioca	310	328	360	365	380	377	377	372
Broj pomoćnog osoblja na sudovima	3.098	3.239	3.352	3.420	3.253	3.474	3.316	3.535
Broj pomoćnog osoblja na tužilaštvima	665	687	668	744	803	700	752	821

Budžeti sudova povećavali su se svake godine od 2012. do 2019. godine (sa 165 miliona KM na 205 miliona KM), što predstavlja ukupno povećanje od 24%. Broj sudija je povećan za 3% u periodu između 2012. i 2018. godine (1.073 u odnosu na 1.100), dok je broj pomoćnog osoblja porastao za oko 14% (sa 3.098 na 3.535). U periodu od 2012. do 2019. godine, tužilaštva su zabilježila povećanje budžeta od 39% (sa 42 miliona KM na 58 miliona KM), što se podudaralo sa povećanjem broja tužilaca od 20% (sa 310 na 372) i povećanjem broja pomoćnog osoblja od 23% (sa 665 na 821) u istom periodu. U Prikazu 71 navedena je razlika u raspoloživim sredstvima u 2019. godini u odnosu na 2012. godinu.

Prikaz 71. Sredstva/resursi dostupni sudovima i tužilaštvima i 2019. godini u odnosu na 2012. godinu

	Razlika u 2019. u odnosu na 2012. godinu (u %)
Usvojeni budžeti sudova (KM)	24%
Usvojeni budžeti tužilaštava (KM)	39%
Ukupan broj sudija	3%
Ukupan broj tužioca	20%
Broj pomoćnog osoblja u sudovima	14%
Broj pomoćnog osoblja u tužilaštvima	23%

REZIME NALAZA INDEKSA ZA 2019. GODINU

Ukupna vrijednost Indeksa i napredak ostvaren u poboljšanju efektivnosti pravosuđa u BiH:

- u 2019. godini vrijednost Indeksa porasla je za 0,11 poena u odnosu na 2018. godinu (sa 57,28 od 100 poena u 2018. godini na 57,39 poena u 2019. godini). Ovo predstavlja minimalno poboljšanje efektivnosti pravosuđa u BiH na godišnjem nivou;
- u posljednje tri godine (2017-2019.), stopa poboljšanja dramatično se usporila u odnosu na 2016. godinu.

Podaci iz provedenih anketa (za javnost i za sudije i tužioce):

- historijski gledano, percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa bila je loša (32 do 37% od 100% u periodu 2015-2019.), dok je percepcija sudija i tužilaca bila osrednja (58 do 62% od 100% u periodu 2015-2019.);
- ukupne vrijednosti indikatora kako percepcije javnosti o efektivnosti pravosuđa, tako i percepcije nosilaca pravosudnih funkcija opale su u 2019. u odnosu na 2018. godinu;
- u 2019. godini, vrijednosti percepcije javnosti o efektivnosti pravosuđa opale su drugu godinu zaredom;
- vrijednosti kako percepcije javnosti, tako i percepcije nosilaca pravosudnih funkcija iz indikatora koji se odnose na korupciju opale su drugu godinu zaredom;
- razlike između percepcije javnosti i percepcije nosilaca pravosudnih funkcija po nekoliko specifičnih pitanja ostale su nepromijenjene.

U glavnim vrstama predmeta koje obrađuju sudovi i tužilaštva, a koje prati JEl-BiH:

- na prvostepenim i drugostepenim sudovima smanjena je starost neriješenih predmeta u većini kategorija, kao i njihov broj u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu;
- zabilježeno je primjetno smanjenje starosti krivičnih žalbenih predmeta u 2019. godini;
- na žalbenim sudovima blago je povećan broj riješenih predmeta, dok je stopa rješavanja bila iznad 100% u svim kategorijama predmeta drugu godinu zaredom.

Međutim,

- u posljednjih četiri do pet godina smanjeni su prilivi u sudove i tužilaštva u BiH, uz nekoliko izuzetaka (odnosno, u 2019. godini, blagi porast je zabilježen u prvostepenim sudovima, a u tužilaštvima je priliv te godine ostao nepromijenjen);
- u posljednjih nekoliko godina, sudovi i tužilaštva su iz godine u godinu rješavali manje predmeta. Iako su drugostepeni sudovi zabilježili porastu broju riješenih predmeta u protekle dvije godine, ta su povećanja bila vrlo mala u odnosu na broj predmeta koje su obrađivali drugostepeni sudovi;
- Rješavanje predmeta na prvostepenim sudovima u 2019. godini je u prosjeku trajalo dugo (319-455 dana), a prosječna starost neriješenih predmeta je ponekad čak i veća (298-527 dana);

- donošenje presuda u građanskim i privrednim žalbenim predmetima i dalje je trajalo jednako dugo ili duže nego na prvostepenim sudovima (vrijeme za rješavanje: 492, odnosno 685 dana, a starost neriješenih predmeta: 631, odnosno 672 dana);
- broj optužnica koje su u periodu od 2012. do 2019. godine podizala tužilaštva opadao je svake godine, dok je broj neriješenih predmeta u tužilaštvima porastao u 2019. godini, što je prvi slučaj od 2012. godine;
- U 2019. godini, u BiH pravosuđu priliv predmeta korupcije je bio na najnižem nivou od 2015. godine, a broj riješenih predmeta korupcije bio je najmanji od 2017. godine.
- broj riješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH smanjivao se, dok su budžeti sudova i tužilaštava rasli. „Norma“ – službena mjera radnog učinka pravosuđa u BiH - nije pružila pojedinosti o smanjenom broju riješenih predmeta ili broju podignutih optužnica. Uz to, podaci koji se odnose na normu te drugi važni podaci o učinku i dalje se prikupljaju manuelno.

ZAKLJUČCI INDEKSA ZA 2019. GODINU

Ovaj odjeljak sadrži glavne zaključke Indeksa za 2019. godinu.

Opći zaključak

Rezultati Indeksa za 2019. godinu ukazuju da su poboljšanja efektivnosti pravosuđa u BiH minimalna od 2016. godine te da se stopa napretka posljednjih godina znatno usporila.

Raspoloživi budžeti sudova i tužilaštava

Raspoloživa budžetska sredstva sudova i tužilaštava povećavaju se svake godine od 2012. godine, što je omogućilo da se poveća broj sudija, tužilaca i pomoćnog osoblja kako na sudovima, tako i u tužilaštvima.

Broj riješenih predmeta i priliv

U posljednjih nekoliko godina zabilježen je pad broja predmeta koje su rješavali prvostepeni sudovi i tužilaštva u BiH, uključujući i pad broja podignutih optužnica od 2012. godine. Ovaj trend javlja se uporedo s padom priliva predmeta tokom posljednjih nekoliko godina.

Smanjen priliv predmeta pomogli su sudovima i tužilaštvima da održe visoke stope rješavanja i smanje broj neriješenih predmeta. Ukoliko se u narednom periodu priliv poveća, a pravosudne institucije u BiH nastave rješavati manji broj predmeta iz godine u godinu (prema trenutnim obrascima), doći će do pogoršanja svih vrijednosti iz indikatora efektivnosti pravosuđa te daljnih odugovlačenja u rješavanju predmeta, a povjerenje javnosti će se dodatno narušiti.

Iako su sudovi i tužilaštva sporadično ostvarivali napredak u procesuiranju određenih vrsta predmeta građani BiH i dalje moraju predugo čekati na sudske odluke. Svaka faza sudskog postupka traje između pet mjeseci i dvije godine, a prosječna starost neriješenih predmeta često je veća od vremena trajanja riješenih predmeta.

Pitanja vezana za korupciju

Od 2017. godine nije bilo napretka u pogledu broja riješenih predmeta korupcije. Drugu godinu zaredom, odgovori javnosti i nosilaca pravosudnih funkcija bili su negativniji na pitanja o sposobnosti pravosuđa u BiH da se bavi pitanjima koja se odnose na korupciju. Sve manji broj krivičnih prijava koje se podnose u predmetima korupcije i rješavaju u tužilaštvima ukazuje na to da ova vrsta predmeta ne predstavlja prioritet ni za tužilaštva niti za policijske (i druge vladine) agencije.

PREPORUKE INDEKSA ZA 2019. GODINU

Na osnovu zaključaka Indeksa, projekat MEASURE II daje sljedeće preporuke za razmatranje u pravosuđu BiH.

Opće preporuke:

- Potrebna su poboljšanja u svim segmentima rada pravosuđa u BiH, ali rješavanje pitanja povezanih s korupcijom treba biti prioritet.
- Potrebno je utvrditi razloge niskih vrijednosti indikatora koji se odnose na percepciju o efektivnosti pravosuđa te preduzeti korektivne mjere.

Broj riješenih predmeta:

- Sudovi i tužilaštva moraju pažljivo ispitati razloge smanjenja broja riješenih predmeta te poduzeti mjere za preusmjeravanje ovog negativnog trenda.
- Drugostepeni sudovi trebaju nastaviti povećavati broj riješenih predmeta.
- Tužilaštva trebaju ispitati razloge smanjenja broja podignutih optužnica i preokrenuti taj negativni trend.
- Sudovi i tužilaštva treba da počnu pratiti stope rješavanja predmeta, priliv i rješavanje predmeta kao skup povezanih varijabli, umjesto što posvećuju pažnju isključivo orijentacionim/kolektivnim normama.
- Prikupljanje podataka o indikatorima koje trenutno VSTV obrađuje manuelno (norme, potvrđivanje prvostepeni odluka i uspješnost optužnica) je potrebno automatizirati uz pomoć sistema za automatsko upravljanje predmetima.

Pravovremeno provođenje pravde, priliv predmeta i raspoloživi budžeti sudova i tužilaštava:

- Sudovi i tužilaštva moraju iskoristiti smanjenje priliva predmeta i povećanje raspoloživih resursa da smanje broj neriješenih predmeta i ubrzaju pravosudne procese u BiH.

Pitanja vezana za korupciju:

- Da bi se adresiralo pogoršanje percepcije o učinkovitosti u borbi protiv korupcije, pravosuđe u BiH trebalo bi ostvariti primjetan napredak u procesuiranju predmeta visoke korupcije.
- Predmetima korupcije treba dodijeliti najviši nivo prioriteta kako u tužilaštvima, tako i u sudovima. Tužiocima i sudijama koji rade na predmetima korupcije trebaju biti raspoređeni tako da rade isključivo na tim predmetima. Pored toga, poticaje, napredovanje u karijeri i imenovanja sudija i tužilaca treba vezati za rezultate ostvarene u rješavanju predmeta korupcije.
- Policijske i druge nadležne vladine agencije moraju pomoći u stvaranju preduvjeta za uspješno krivično gonjenje kroz intenziviranje svog rada na otkrivanju i prijavljivanju slučajeva korupcije tužilaštvima.

**PRILOG I:
MATRICA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2019.
GODINU**

Sveobuhvatna tabela Indeksa efektivnosti pravosuđa za 2019. godinu se nalazi na zadnjoj korici ovog izvještaja.

PRILOG II: UPITNIK O PERCEPCIJI JAVNOSTI ZA 2019. GODINU

GOV1. Koliko ste bili zadovoljni svakom od navedenih usluga javnog sektora u PROTEKLIH 12 MJESECI? PITATI ZA SVAKU STAVKU POSEBNO!

	1	2	3	4	5	6	7	8
GOV11. P2dd. Administrativnim uslugama sudova ili tužilaštva	Potpuno zadovoljan/na	Uglavnom zadovoljan/na	Donekle zadovoljan/na	Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na	Donekle nezadovoljan/na	Uglavnom nezadovoljan/na	Potpuno nezadovoljan/na	Nisam koristio/la navedenu uslugu u period od 12 mjesec

COR14. Da li ste Vi lično, da biste imali bolji tretman, U POSLJEDNJIH 12 MJESECI, morali dati novac, poklone, pružiti neku uslugu i sl. bilo kojem od sljedećih lica?

	A		B	
	Da	Ne	Da	Ne
4. Sudiji/tužiocu	1	2	1	2

COR19. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije? Molimo Vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7 gdje 1 označava „Nimalo korumpiran“, a 7 označava „Izuzetno korumpiran“.

1	2	3	4	5	6	7
Nimalo korumpiran						Izuzetno korumpiran

COR20. U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama. POKAZATI PONUĐENE ODGOVORE! PITATI ZA SVAKU STAVKU POJEDINAČNO!

STAVKE	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	(Ne čitati!) Ne zna/Odbija odgovoriti
COR20A. Sudijama se može vjerovati da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20B. Tužiocima se može vjerovati da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20C. Sudije ne uzimaju mito	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20D. Tužiocu ne uzimaju mito	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20E. Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20F. Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20G. Loš rad sudija se sankcioniše	1	2	3	4	5	6	7	8
COR20H. Dobar rad tužilaca se nagrađuje	1	2	3	4	5	6	7	8

JE1. Na skali od 1 do 7, gdje '1' predstavlja 'Izuzetno loše', a '7' predstavlja 'Izvršno', kojom ocjenom biste ocijenili rad: PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! PITATI ZA SVAKU STAVKU POJEDINAČNO!

	1	2	3	4	5	6	7
Izuzetno loše							Izvršno
STAVKE							
	Izuzetno loše						Izvršno
JE1A. Sudija/sudova	1	2	3	4	5	6	7
JE1B. Tužilaca/Tužilaštava	1	2	3	4	5	6	7
JE1C. Advokata	1	2	3	4	5	6	7
JE1D. Notara	1	2	3	4	5	6	7

JE2. Koliko često je po Vašem mišljenju građanima dozvoljeno da: PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! PITATI ZA SVAKU STAVKU POJEDINAČNO!

STAVKE	Nikad	Rijetko	Ponekad	Često	Uvijek	(Ne čitati!) Ne zna
JE2A. Izvrše uvid u svoj sudski predmet, ukoliko to žele	1	2	3	4	5	6
JE2B. Prisustvuju bilo kojem suđenju koje ih interesuje	1	2	3	4	5	6
JE2C. Pregledaju presudu koja ih interesuje	1	2	3	4	5	6
JE2D. Pristupe izvještajima/statistikama o radu sudova	1	2	3	4	5	6
JE2E. Potpuno i pravovremeno pristupe, lično ili putem branioca, svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice u predmetima u kojima su optuženi	1	2	3	4	5	6

JE3. Da li mislite da se broj predmeta, isključujući komunalne predmete (plaćanje vode, struje, grijanja...), povećava u sudovima u BiH? OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Da 1
2. Ne 2
3. (Ne čitati!) Ne zna 3

JE4. Da li mislite da se broj predmeta povećava u tužilaštvima u BiH? OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Da 1
2. Ne 2
3. (Ne čitati!) Ne zna 3

JE5. Da li se slažete da su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na njihovim sposobnostima/kompetentnosti? PROČITATI/POKAZATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. U potpunosti se slažem 1
2. Slažem se 2
3. Donekle se slažem 3
4. Niti se slažem niti se ne slažem 4
5. Donekle se ne slažem 5
6. Ne slažem 6
7. U potpunosti se ne slažem 7
8. (Ne čitati!) Ne zna/Odbija odgovoriti 8

JE6. Prema Vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Nikad 1
2. Rijetko 2

3. Ponekad	3
4. Često	4
5. Uvijek	5
6. (Ne čitati!) Ne zna	6

JE7. Prema Vašem mišljenju, sudske takse/naknade su? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!!

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne zna	4

JE8. Šta je bliže Vašem mišljenju: PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Sudovi odlučuju o predmetima u razumnim vremenskim rokovima	1
2. Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

JE9. Šta je bliže Vašem mišljenju: PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Tužilaštva odlučuju o predmetima u razumnim vremenskim rokovima	1
2. Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

JE10. Da li mislite da je moguće da neko utječe na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Nikad	1
2. Rijetko	2
3. Ponekad	3
4. Često	4
5. Uvijek	5
6. (Ne čitati!) Ne zna	6

JE11. Prema Vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne zna	4

JE12. Prema Vašem mišljenju, naknade advokata i notara su? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne zna	4

JE13. Da li ste ikada bili uključeni u neki sudski spor, osim komunalnih predmeta, u protekle tri godine? OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Da	→ Pređite na JE14	1
2. Ne	→ Pređite na JE15	2

JE14. U koliko sudskih sporova ste bili uključeni u protekle tri godine? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Samo jedan predmet	1
2. Dva ili više predmeta na istom sudu	2
3. Dva ili više predmeta na različitim sudovima	3

JE15. Vaš glavni izvor informacija o BH pravosuđu, sporovima i akterima je: PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. Lično iskustvo iz vlastitih interakcija sa sudom	1
2. Iskustvo članova moje porodice	2

3. Iskustvo prijatelja/kolega	3
4. Mediji	4
5. Usljed profesionalne interakcije sa sudovima	5
6. Zvanične informacije o pravosudnim institucijama (VSTV, sudovi i tužilaštva)	6

JE16. Sljedeća dva pitanja se odnose na Vaše povjerenje u vladavinu prava. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom: „Sudovi tretiraju podjednako sve ljude bez obzira na njihove prihode, nacionalno ili socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, religiju, rasu, spol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju ili invaliditet“? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. U potpunosti se slažem	1
2. Slažem se	2
3. Donekle se slažem	3
4. Niti se slažem niti se ne slažem	4
5. Donekle se ne slažem	5
6. Ne slažem	6
7. U potpunosti se ne slažem	7
8. (Ne čitati!) Ne zna/Odbija odgovoriti	8

JE17. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom: „Sudije mogu da donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja vlade, političara, međunarodne zajednice ili drugih interesnih grupa i pojedinaca? PROČITATI PONUĐENE ODGOVORE! OZNAČITI SAMO JEDAN ODGOVOR!

1. U potpunosti se slažem	1
2. Slažem se	2
3. Donekle se slažem	3
4. Niti se slažem niti se ne slažem	4
5. Donekle se ne slažem	5
6. Ne slažem	6
7. U potpunosti se ne slažem	7
8. (Ne čitati!) Ne zna/Odbija odgovoriti	8

PRILOG III: UPITNIK O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA ZA 2019. GODINU

Upitnik za sudije i tužioce

1. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete (plaćanje vode, struje, grijanja...), povećava u sudovima u BiH?

- Da
 Ne
 Ne znam

2. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta povećava u tužilaštvima u BiH?

- Da
 Ne
 Ne znam

3. Šta je bliže Vašem mišljenju:

- Sudovi odlučuju o predmetima u razumnim vremenskim rokovima
 Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo
 Ne znam

4. Šta je bliže Vašem mišljenju:

- Tužilaštva odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima
 Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo
 Ne znam

5. Na skali od 1 do 7, gdje '1' predstavlja 'izuzetno loše', a '7' predstavlja 'izvršno', kojom ocjenom biste ocijenili rad:

	1	2	3	4	5	6	7
Sudija/sudova	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužilaca/tužilaštava	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Advokata	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Notara	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada sudija zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada tužilaca zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
uočavanje loših učinaka rada sudije uobičajeno rezultira poduzimanjem adekvatne mjere ili sankcije	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

uočavanje vrlo dobrih učinaka rada tužioca uobičajeno rezultira adekvatnom nagradom

8. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
se disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca pokreću u svim slučajevima propisanim zakonom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

su disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca, kada se pokrenu, pravični i objektivni?

9. Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su

- Preblage
- Odgovarajuće
- Preoštre
- Ne znam

10. Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

11. Po vašem mišljenju:

	Nikad	Rijetko	Ponekad	Često	Uvijek	Ne znam
Pristup sudskim predmetima je u potpunosti i pravovremeno dozvoljen strankama i njihovim pravnim zastupnicima	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Javnosti je dopušteno prisustvovanje javnim sudskim suđenjima

Javnost ima pristup pravosnažnim presudama (u izvornoj formi, nakon uklanjanja ličnih podataka ili u nekoj drugoj formi)

Pristup svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice optuženom i braniocu je potpun i pravovremen

Da li Vi imate pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava koji Vas interesuju

12. Prema vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

14. Prema vašem mišljenju, sudske takse/naknade su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

17. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
sudije i tužioci zloupotrebljavaju svoje pravo na odsustvovanje sa radnog mjesta?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
sudije i tužioci postupaju u skladu sa Etičkim kodeksom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
se imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije vrše efikasno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na njihovim sposobnostima/kompetentnosti?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
sudije i tužiocima imaju adekvatnu obuku/edukaciju na godišnjoj osnovi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

22. Prema vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

23. Prema vašem mišljenju, naknade advokata i notara su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

24. Da li se plate sudijama/tužiocima isplaćuju na vrijeme?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

25. Da li se naknade/troškovi branilaca po službenoj dužnosti isplaćuju na vrijeme?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često

- Uvijek
- Ne znam

26. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
je trenutno zaposleno pomoćno/ administrativno osoblje u sudovima/tužilaštvima kompetentno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
su budžeti obezbijeđeni sudovima/tužilaštvima dovoljni?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
su sudovi/tužilaštva locirani u adekvatnim zgradama/radnim prostorijama i da imaju dovoljno prostora za svoj rad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
sudovi/tužilaštva imaju potrebnu IT opremu i podršku?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
sudovi i tužilaštva imaju adekvatne procedure i resurse da se nose sa značajnim i iznenadnim promjenama u prilivu predmeta, ako do njih dođe?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
su kriteriji za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca objektivni, adekvatni i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
su profesionalni imunitet i doživotnost imenovanja za sudije i tužioce adekvatno propisani u zakonima i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33. Da li je lična sigurnost sudija i tužilaca, te njihovih bliskih članova porodice osigurana kada je to potrebno?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

34. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije?

	1	2	3	4	5	6	7
Molimo Vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7, gdje 1 označava "nimalo korumpiran", a 7 označava "izuzetno korumpiran"	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

35. U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sudije mogu da donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja vlade, političara, međunarodne zajednice, ili drugih interesnih grupa i pojedinaca	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sudijama se može vjerovati da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužiocima se može vjerovati da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sudije ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužioci ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

36. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
Sudovi tretiraju podjednako sve ljude bez obzira na njihove prihode, nacionalno ili socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, religiju, rasu, spol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju ili invaliditet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Indeks efektivnosti pravosuđa BiH (JEI-BiH)

Table with columns for DIMENZIJE, GRUPE INDIKATORA/POD-INDIKATORI, STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA, and SKALA 0-100. Rows are categorized by DIMENZIJE (1-5) and INDIKATORI (1-14). Includes sub-sections like 'Sudovi: Trajanje rješenih predmeta', 'Sudovi: Saradnja neriješenih predmeta', etc.

Ukupno INDEKS (Poena na skali od 0-100): 100,00

54,41 56,78 57,09 57,28 57,39

**PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI
(MEASURE II)**

**Fra Anđela Zvizdovića I
UNITIC Toranj B, 21. sprat
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
TEL: + (387) 033 941 676
contacts@measurebih.com
www.measurebih.com**